

URADNI VESTNIK

OBČINE VELENJE

LETO XVII.

ŠTEVILKA 4

21. MAJ 1984

Skupščina občine Velenje je na podlagi 185. člena Ustave SR Slovenije na sejah zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti dne 26. aprila 1984 in družbeno političnega zbora dne 10. maja 1984 sprejela

STATUT OBČINE VELENJE

I. TEMELJNA NAČELA

I.

Ta statut omogoča, da bo občina Velenje delovala kot samoupravna in temeljna družbeno politična skupnost, zasnovana na samoupravljanju in oblasti delavskega razreda in vseh delovnih ljudi. Namen te usmeritve je, da se delovni ljudje in občani ustvarjalno vključujejo v sistem samoupravljanja in oblasti že v temeljnih samoupravnih organizacijah oziroma skupnostih.

O uresničevanju skupnih interesov v občini odločajo delovni ljudje in občani organizirani v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih, interesnih in drugih skupnostih ter v drugih oblikah samoupravnega združevanja, v družbeno političnih organizacijah, s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem ter po delegatih v občinski skupščini in v drugih organih samoupravljanja.

II.

Delovni ljudje in občani so dolžni neposredno in v organih samoupravljanja, samoupravnih organizacijah in skupnostih, družbeno političnih in drugih organizacijah ter državnih organih, s svojo dejavnostjo, ki je usmerjena v razširitev pogojev za nadaljnji razvoj socialistične družbe, za premagovanje njenih nasprotij ter za družbeni napredek:

- širiti in krepiti materialno osnovo družbe in življenja posameznikov s tem, da razvijajo proizvodne sile, večajo proizvodno delo in nenehno razvijajo socialistične samoupravne odnose;
- ustvarjati pogoje, v katerih se bodo odpravljale razlike med umskim in fizičnim delom in v katerih bo postajalo človeško delo čedalje popolnejši izraz ustvarjalnosti in človekove osebnosti;
- širiti in razvijati vse oblike samoupravljanja, zlasti na področjih, kjer prevladujejo funkcije politične oblasti;
- graditi med ljudmi odnose, ki bodo temeljili na zavesti o skupnih interesih, na socialistični moralni in na svobodni dejavnosti človeka;
- prispevati za uresničevanje človekovih svoboščin in pravic, humanizacije družbenega okolja in človekove osebnosti, za krepitev solidarnosti in človečnosti med ljudmi ter za spoštovanje človekovega dostojanstva.

Občina Velenje je odprta družbeno politična skupnost, ki se vključuje v prizadevanja vseh jugoslovanskih narodov in narodnosti za mirno sožitje z vsemi narodi in državami sveta.

Zaradi zagotovitve svobode, neodvisnosti in socialistične samoupravne ureditve organizira in pripravlja občina Velenje na svojem območju obrambo pred agresijo, preprečevanje sovražnih in družbeno škodljivih pojavov in dejanj, zaščito in reševanje ob naravnih in drugih nesrečah ter preprečevanje in odpravljanje izrednih razmer. V ta namen usklajuje obrambne priprave in družbeno samozaščitno delovanje delovnih ljudi in občanov,

samoupravnih organizacij in skupnosti, usmerja organiziranje in usposabljanje narodne zaščite, organizira in pripravlja teritorialno obrambo in civilno zaščito ter določa svoje obrambne in varnostne načrte.

Ob naravnih in drugih nesrečah sprejema občina ukrepe za zaščito in reševanje ljudi in materialnih dobrin, v primeru izrednih razmer ali drugih nevarnosti ukrepe za njihovo odpravljanje, v vojni pa organizira in vodi splošni ljudski odpor na svojem območju.

III.

Družbeno politične organizacije so v občini oblika svobodnega političnega organiziranja delovnih ljudi in občanov na socialističnih temeljih ter so sestavni del in aktivni dejavnik samoupravnega socialističnega sistema.

ZVEZA KOMUNISTOV je s svojim usmerjevalnim, idejnim in političnim delom v sistemu socialistične demokracije in družbenega samoupravljanja glavni pobudnik in nosilec politične dejavnosti za varstvo in nadaljnji razvoj socialistične revolucije in socialističnih samoupravnih družbenih odnosov, posebno pa za krepitev socialistične družbene in demokratične zavesti ter je za to tudi odgovorna. Zveza komunistov uresničuje svoje idejno-politične in družbeno-razvojne cilje predvsem z aktivnim delovanjem članov v socialistični zvezi delovnih ljudi ter drugih množičnih družbeno političnih organizacijah in društvih.

SOCIALISTIČNA ZVEZA DELOVNEGA LJUDSTVA je najširša družbeno politična organizacija delovnih ljudi in občanov in se v občini aktivno opredeljuje za socialistično samoupravljanje in neuvrščenoost. Kot enotna fronta vseh socialističnih sil v občini omogoča, na čelu z zvezo komunistov, delovnim ljudem in občanom, da na enotni idejno-politični podlagi usmerjajo družbeni razvoj občine ter zavzemajo politična stališča in oblikujejo pobude pri reševanju posameznih vprašanj tako v občini kot širši družbeno politični skupnosti.

Socialistična zveza delovnega ljudstva je skupaj z ostalimi družbeno političnimi organizacijami in socialističnimi silami ter proizvodno in teritorialno organiziranimi delovnimi ljudmi in občani, temelj in vezni dejavnik družbeno političnega sistema v občini.

V Socialistični zvezi delovnega ljudstva občani

- obravnavajo družbena vprašanja in dajejo politične pobude za vsa področja družbenega življenja, usklajujejo družbeni razvoj socialističnih samoupravnih odnosov, uresničujejo enakopravnost narodov in narodnosti, ki živijo na območju občine;
- z neposrednimi akcijami in s spodbujanjem samoupravnega sporazumevanja in družbenega dogovarjanja uresničujejo sprejeta stališča in dogovore;
- oblikujejo in uveljavljajo kadrovske politiko, programske usmeritve in družbena merila za volitve delegacij v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter za volitve delegatov v skupščini družbeno političnih skupnosti;
- usklajujejo svoje interese in se dogovarjajo ter pripravljajo splošni ljudski odpor, organizirajo in usposablajo se za uveljavljanje družbene samozaščite, organizirajo dejavnosti, ki razvijajo moralno politične kvalitete ter se zavzemajo za podružbno obrambnih priprav;
- zagotavljajo demokratično predlaganje in določanje kandidatov za samoupravne, javne in druge družbene funkcije v občini in širših družbeno političnih skupnostih, obravnavajo delo delegatov in skrbijo za uresničevanje njihove odgovornosti, zagotavljajo funkcioniranje delegatskega sistema, zlasti pa za uresničevanje delegatskih odnosov;

— obravnavajo delo samoupravnih organov, občinske skupščine, skupščin širših družbeno političnih skupnosti in državne uprave ter delo vseh nosilcev samoupravnih, javnih in drugih družbenih funkcij in izvajajo družbeno nadzorstvo;

— ustvarjajo pogoje za vsestransko objektivno obveščenost ter oblikujejo in uresničujejo pravila socialističnega obnašanja vseh dejavnikov obveščanja ter njihove družbene odgovornosti;

— uresničujejo enakopravnost narodov in narodnosti ter negujejo in razvijajo humane medsebojne odnose in socialistično solidarnost, razvijajo socialistično demokratično zavest in oblikujejo norme socialističnega načina življenja in se borijo za odpravljanje pojavov, ki ovirajo razvoj socialističnih samoupravnih odnosov v občini.

V ZVEZI SINDIKATOV se delavci v občini organizirano prizadevajo za odločilno vlogo v samoupravnem odločanju o razmerah, sredstvih in sadovih dela. V ta namen se zlasti borijo za uresničevanje z ustavo določenega položaja delavcev in socialističnih samoupravnih odnosov ter za odločujočo vlogo delavcev v upravljanju družbene reprodukcije, za uresničevanje interesov in samoupravnih ter drugih pravic delavcev na področjih dela in življenja, za zagotavljanje enakopravnosti delavcev v združevanju dela in sredstev, ustvarjanju in delitvi dohodka po merilih za delitev in v skladu z delovnimi rezultati, za samoupravno povezovanje različnih področij družbenega dela, za razvijanje produktivskih sil in za dvig produktivnosti dela, za samoupravno usklajevanje posameznih, skupnih in splošnih družbenih interesov, za dvig kulture in izobrazbene ravni delavcev in za njihovo usposabljanje, za opravljanje samoupravnih in drugih družbenih funkcij, za demokratično predlaganje in določanje kandidatov za delegate v organe upravljanja v temeljnih organizacijah združenega dela in v drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih in kandidatov za delegacije v te organizacije in skupnosti ter delegate v skupščine družbeno političnih in samoupravnih interesnih skupnosti, za najširšo udeležbo delavcev pri izvrševanju oblastne funkcije in v upravljanju z drugimi družbenimi zadevami, za učinkovito delovanje samoupravnega delavskega nadzora, za uresničevanje interesov delavskega razreda pri kadrovski politiki, za zagotavljanje socialne varnosti in za dvig življenjskega standarda delavcev kot tudi za razvijanje in krepitev solidarnosti ter razredne zavesti in odgovornosti samoupravljalcev.

Zveza sindikatov daje v občini iniciativo za samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje, neposredno sodeluje v tem dogovarjanju in daje predloge organom upravljanja ter državnim in drugim organom za reševanje vprašanj, ki zadevajo gmotni in družbeni položaj delavcev.

ZVEZA ZDRUŽENJ BORCEV NOV je prostovoljna družbeno politična organizacija udeležencev narodnoosvobodilne borbe, borcev in vojaških vojnih invalidov in prizadevno v skladu s programom zveze komunistov ter socialistične zveze delovnega ljudstva ohranja in razvija pridobitve narodnoosvobodilne borbe in socialistične revolucije ter prenaša te tradicije na mlado generacijo. Skupaj s SZDL se aktivno vključuje v vse družbeno politične akcije.

ZVEZA SOCIALISTIČNE MLADINE je množična družbeno politična in vzgojna organizacija, v katero se mladi in njihove organizacije prostovoljno vključujejo in organizirajo, da bi s svojo dejavnostjo pripomogli k nadaljnjemu samoupravnemu socialističnemu razvoju, uresničevanju enakopravnosti, krepitvi bratstva in enotnosti narodov in narodnosti, obvarovanju svobode, neodvisnosti in neuvrščene politike Jugoslavije.

V ZSMS se na najširši socialistični osnovi, to je v pripadnosti borbi za socialistično samoupravljanje, izražajo in uveljavljajo raznovrstni interesi in potrebe delavske, kmečke, študentske, srednješolske, osnovnošolske ter druge mladine. Mladi z organiziranostjo v ZSMS in z družbeno politično dejavnostjo v sistemu socialistične samoupravne demokracije uveljavljajo, usklajujejo, usmerjajo in ustvarjajo pogoje za zadovoljevanje ekonomskih, socialnih, političnih, kulturnih in drugih družbenih interesov ter vsakodnevnih potreb.

ZSMS je tvorni del SZDL. S svojim delovanjem v SZDL usmerja in aktivno vključuje mlade v celotno družbeno politično življenje in zagotavlja njihov vpliv na sprejemanje vseh odločitev o temeljnih vprašanjih družbeno ekonomskega in političnega razvoja družbe in še posebno tistih, ki neposredno zadevajo ekonomski, socialni, politični in družbeni položaj mladine.

ZVEZA REZERVNIH VOJAŠKIH STAREŠIN je organizacija posebnega pomena za ljudsko obrambo ter sodeluje in pomaga v obrambnih pripravah.

Druge družbene organizacije in društva združujejo delovne ljudi in občane glede na družbene in njihove interese pri aktivnostih, katerih sestavni del je program socialistične zveze delovnega ljudstva.

II. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Občina Velenje je samoupravna in temeljna družbeno politična skupnost, ki temelji na samoupravljanju in oblasti delavskega razreda ter vseh delovnih ljudi in občanov.

V občini Velenje delovni ljudje in občani uresničujejo in zagotavljajo pogoje za svoje življenje in delo, usmerjajo družbeni razvoj, uresničujejo in usklajujejo svoje interese, zadovoljujejo skupne potrebe, izvršujejo funkcijo oblasti in upravljajo druge družbene zadeve.

O uresničevanju svojih skupnih interesov, pravic in dolžnosti odločajo v občini delovni ljudje in občani, organizirani v temeljnih in samoupravnih interesnih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih in v drugih oblikah samoupravnega združevanja ter v družbeno političnih organizacijah, s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem ter v delegacijah in po delegatih v skupščini občine ter v drugih organih samoupravljanja.

2. člen

Delovni ljudje in občani izvajajo v občini funkcije oblasti in uresničujejo druge skupne interese, razen tistih, ki jih v skladu z ustavo uresničujejo v širših družbeno političnih skupnostih.

Delovni ljudje in občani zlasti:

- ustvarjajo in razvijajo materialne in druge pogoje za življenje in delo;
- spremljajo, usmerjajo in usklajujejo gospodarski in družbeni razvoj;
- določajo, usklajujejo in uresničujejo svoje skupne interese in solidarno zadovoljujejo materialne, socialne, kulturne, telesno-kulturne in druge skupne potrebe;
- urejajo medsebojne odnose;
- zagotavljajo in organizirajo opravljanje zadev skupnega pomena za delovne ljudi in občane ter splošnega družbenega pomena in v ta namen ustanavljajo skupne organe družbenega samoupravljanja ter organe oblasti;
- zagotavljajo neposredno izvrševanje zakonov, če zakon ne določa pristojnosti širšim družbeno političnim skupnostim;
- zagotavljajo uresničevanje in varstvo ustavnih svoboščin, pravic in dolžnosti delovnih ljudi in občanov;
- zagotavljajo uresničevanje enakopravnosti narodov in narodnosti;
- varujejo zakonitost ter organizirajo in opravljajo družbeno nadzorstvo;
- zagotavljajo javni red in mir, varstvo ljudi in premoženja, medsebojno poravnavanje sporov ter organizirajo in uresničujejo družbeno samozagotovitost;
- urejajo in organizirajo ljudsko obrambo ter izpolnjujejo obveznosti, ki jih imajo do obrambe države in do varovanja njene neodvisnosti;
- zagotavljajo z družbenim planiranjem usmerjanje in usklajevanje medsebojnih družbeno ekonomskih, socialnih in drugih samoupravnih odnosov in interesov;
- skrbijo za skladen gospodarski in družbeni razvoj občine, pri čemer posvečajo posebno skrb nerazvitim območjem v občini;
- skrbijo za urejanje naselij in drugega prostora;
- skrbijo za varstvo človekovega okolja, za urejanje in smotrno izkoriščanje zemljišč in stvari v splošni rabi;
- z ustanavljanjem in organiziranjem komunalnih organizacij in služb in z gradnjo komunalnih naprav zagotavljajo zadovoljevanje življenjskih potreb delovnih ljudi in občanov na teh področjih;
- zagotavljajo in skrbijo za varstvo mater, otroka in družine, za varstvo občanov, ki niso zmožni skrbeti zase;
- skrbijo za varstvo vojaških, delovnih in drugih invalidov, borcev in žrtev fašističnega nasilja;
- skrbijo za zdravstveno ter socialno varnost delovnih ljudi;
- načrtujejo in po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavljajo razvoj graditve stanovanj, sprejemajo odločitve o urbanističnem redu, zagotavljajo smotrno izkoriščanje stavbnega zemljišča in povezujejo vse dejavnike, ki sodelujejo pri graditvi stanovanj;
- posvečajo posebno skrb stanovanjskim težavam občanov in družin, ki so po ustavi in zakonu deležne posebne družbene pomoči;

razvijajo varstvo, vzgojo in izobraževanje mladine in izobraževanje odraslih;

- skrbijo za ustanavljanje, delovanje in razvoj kulturno prosvetnih in športnih organizacij in društev;
- skrbijo za varstvo in vzdrževanje kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter spominskih obeležij;
- oblikujejo kadrovske politike zaposlovanja in poklicnega usmerjanja mladine;
- uresničujejo sodelovanje z drugimi občinami in družbeno političnimi skupnostmi;
- sodelujejo z ustreznimi tujimi in mednarodnimi organi in organizacijami ter lokalnimi skupnostmi iz tujine v skladu s sprejeto zunanjo politiko Socialistične federativne republike Jugoslavije in mednarodnih pogodb.

3. člen

Občina Velenje je pravna oseba. Sedež občine je v Titovem Velenju.

4. člen

Za občino Velenje je značilno, da so ustvarjeni pogoji za:

- doseganje visoke stopnje razvoja industrije in rudarstva;
- razvoj gradbeništva in malega gospodarstva;
- razvoj kmetijstva;
- razvoj storitvenih dejavnosti — prometa, trgovine, gostinstva in poslovnega ter rekreacijskega turizma;
- razvoj izobraževalnih institucij — osnovnih, srednjih in višjih šol ter za ustanovitev nekaterih dislociranih oddelkov visokih šol;
- razvoj kulturnih in telesnokulturnih dejavnosti;
- skladnejši in enakomerni razvoj celotnega območja občine, kar zagotavlja vsem delovnim ljudem in občanom izenačene življenjske pogoje.

5. člen

Območje občine Velenje je določeno z republiškim zakonom in obsega naslednje katastrske občine:

Bele vode, Bevče, Cirkovce, Florjan pri Šoštanju, Gabrke, Gavce, Gorenje, Hrastovec, Kavče, Laze, Lokovica, Loznica, Paka, Paška vas, Paški Kozjak, Plešivec, Podkraj, Ravne, Rečica ob Paki, Skorno pri Šoštanju, Šentvid pri Zavodnjah, Škale, Šmartno ob Paki, Šoštanj, Topolšica, Titovo Velenje, Veliki vrh in Zavodnje.

6. člen

Občina ima pečat v obliki kroga. V sredini je grb Socialistične republike Slovenije, ob krožnici v prvi vrsti je napis "Socialistična republika Slovenija", v drugi vrsti "Skupščina občine", pod grbom pa njen napis "Velenje".

Občina Velenje ima grb in zastavo. Grb občine ima obliko štita, v katerem so razporejene barve slovenske zastave. V beli barvi na vrhu štita je rdeča peterokraka zvezda. Modra črka predstavlja črko "V", začetnico občine Velenje. V rdeči barvi sta dvignjeni roki, ki simbolizirata ustvarjalnost delovnih ljudi in občanov.

Zastava občine Velenje je pravokotne oblike in rdeče barve. Razmerje med dolžino in širino zastave je 2:1. V gornji tretjini zastave je grb občine, pod njim pa napis "Občina Velenje".

7. člen

Občina Velenje podeljuje priznanja in nagrade zaslužnim občanom in drugim osebam ter samoupravnim organizacijam in skupnostim.

V občinskem odloku so določena priznanja in nagrade ter način podeljevanja.

8. člen

Praznik občine Velenje je 8. oktober — spomin na prvi partijski napad na mesto Šoštanj, ki je bil v noči med 7. in 8. oktobrom 1941.

9. člen

Občani občine Velenje so tisti državljani Socialistične republike Slovenije in Socialistične federativne republike Jugoslavije, ki imajo na njenem območju stalno prebivališče.

10. člen

Občina Velenje lahko izmenja listine o pobratenju z drugimi občinami v Socialistični federativni republiki Jugoslaviji.

V okviru sprejete zunanje politike SFRJ se lahko v obliki izmenjave listin o pobratenju, partnerstvu ali v drugi slovesni obliki manifestira tudi sodelovanje med občino Velenje in njenimi mesti, z občinami, mesti in organizacijami v Jugoslaviji in tudi v tujini.

III. DRUŽBENO EKONOMSKA UREDITEV

1. Družbeno ekonomski položaj delovnih ljudi v združenem delu

11. člen

Družbeno ekonomska ureditev v občini temelji na svobodnem združenem delu delavcev s produktivskimi sredstvi, ki so družbeno lastnina in samoupravljanju delavcev v proizvodnji in delitvi družbenega proizvoda v temeljnih ter drugih organizacijah združenega dela in v družbeni reprodukciji v celoti.

12. člen

Delo in rezultati dela določajo na podlagi enakih pravic in odgovornosti materialni in družbeni položaj človeka.

Nihče si ne more niti neposredno niti posredno pridobivati gmotnih ali drugačnih koristi z izkoriščanjem tujega dela.

Nihče ne sme na nikakršen način onemogočati in ne omejevati delavca, da ne bi enakopravno z drugimi delavci odločal o svojem delu ter o pogojih in rezultatih svojega dela.

13. člen

Produksijska sredstva in druga sredstva združenega dela, proizvodi združenega dela in z družbenim delom doseženi dohodek, sredstva za zagotavljanje skupnih in splošnih družbenih potreb, naravna bogastva in dobrine v splošni rabi, so družbeno lastnina.

14. člen

Podlaga za gmotni in družbeni položaj delovnega človeka je v občini Velenje njena gospodarska razvitost in ustvarjeni dohodek na zaposlenega, ki pogojuje tudi stopnjo njegovih posebnih pravic in odgovornosti.

Družbeno ekonomski položaj delovnega človeka je zagotovljen z ustavo, zakoni in tem statutom, posebej pa še:

- s pravico dela z družbenimi sredstvi, ki jo pridobi delavec s tem, da se vključi v združeno delo v organizaciji združenega dela in na ta način zadovoljuje svoje usebne in družbene potrebe;
- z odločanjem o delu in poslovanju organizacije združenega dela ter o zadevah in sredstvih celotne družbene reprodukcije;
- z urejanjem medsebojnih razmerij pri delu in odločanjem o dohodku, ki ga doseže v različnih oblikah združevanja dela in sredstev in s pridobivanjem osebnega dohodka;
- s svobodno menjavo svojega dela z delom delovnih ljudi, katerih potrebe zadovoljuje;
- s svojim položajem v temeljni delovni organizaciji združenega dela in v drugih oblikah združevanja dela ter v samoupravnih interesnih skupnostih, ki mu zagotavljajo ekonomsko stabilnost in socialno varnost med delom in po izteku delovne dobe.

Ko delavci v združenem delu uresničujejo pravico dela z družbenimi sredstvi, so vzajemno odgovorni, da v svojem, skupnem in splošnem interesu ta sredstva družbeno in ekonomsko uporabljajo in jih kot gmotno osnovo svojega in celotnega družbenega dela nenehno obnavljajo, povečujejo in izboljšujejo ter delovne obveznosti vestno izpolnjujejo.

Kadar gre za pojave na področju dohodka in osebnih dohodkov ter sredstev družbene reprodukcije, ki bistveno ogrožajo ekonomski položaj delavca v družbeni reprodukciji, se njegov položaj zavaruje z zakonom tako:

- da se v pridobljenem dohodku, ki je rezultat izredno ugodnih tržnih, naravnih in drugih razmer, določi del, ki se uporablja za razvoj organizacije združenega dela, v kateri je bil dosežen in del za razvoj materialne podlage združevanja dela v celoti;
- da se določijo ukrepi, s katerimi se zagotavlja razporejanje dohodka oziroma delitev sredstev za osebne dohodke v skladu z načelom delitve po delu;
- da se določi višina zajamčenega osebnega dohodka in obseg drugih zajamčenih pravic, kar pomeni, da je delavcu zagotovljena njegova materialna in socialna varnost ter način njihovega uresničevanja, odvisno od splošne stopnje produktivnosti celotnega združenega dela in od splošnih razmer okolja, v katerem delavec živi in dela;

— da se določijo ukrepi, s katerimi se zagotavlja enakopravnost delavcev v skladu z načeli delitve po delu oziroma normalna družbena reprodukcija;

— da se v temeljni organizaciji združenega dela delavcem začasno omeji razpolaganje z delom sredstev družbene reprodukcije, če je to potrebno zaradi preprečevanja in odprave večjih motenj na trgu, zaradi bistvenega odstopanja od temeljnih ciljev sprejete gospodarske politike in če to terjajo interesi ljudske obrambe;

— da se lahko določi obvezno združevanje dela in sredstev družbene reprodukcije, od česar je odvisno uresničevanje osnovnih ciljev družbenega razvoja, določenih v družbenih planih širših družbeno političnih skupnosti.

15. člen

Iz dohodka temeljne organizacije združenega dela v skladu z načelom delitve po delu in v skladu z rastjo produktivnosti celotnega družbenega dela ter z načelom solidarnosti delavcev v združenem delu, pripada vsakemu delavcu osebni dohodek za zadovoljevanje njegovih osebnih, skupnih in splošnih družbenih potreb, ki ustrezajo rezultatu njegovega dela in osebnega prispevka, katerega je s svojim živim in minulim delom prispeval k povečanju dohodka temeljne organizacije združenega dela.

16. člen

Proti organizaciji združenega dela in skupnosti ali drugemu združenju teh organizacij, v katerih je bistveno moteno uresničevanje samoupravnih pravic delavcev, kakor tudi ko ne izpolnjujejo svojih z zakonom določenih obveznosti ali huje škodujejo družbenim interesom, se lahko uporabijo z zakonom določeni začasni ukrepi. Kadar je neogibno, da bi se odpravili taki pojavi, se lahko s temi ukrepi začasno omeji uresničevanje posameznih samoupravnih pravic delavcev oziroma pravic organizacije ali združenja in njunih organov.

2. Usmerjanje in usklajevanje družbenega razvoja

a) Gospodarstvo

17. člen

Delovni ljudje v občini Velenje zagotavljajo materialne, družbene in druge pogoje za delo, razvoj proizvodnih sil in porast družbenega in osebnega standarda v skladu s pogoji ter razvojno politiko občine in potrebami delovnih ljudi in občanov.

Ti pogoji se zagotavljajo:

— z ustanavljanjem temeljnih organizacij združenega dela na področju proizvodnje, blagovnega prometa, prometa, nujenja in opravljanja uslug in storitev ter drugih gospodarskih dejavnosti pod pogoji, določenimi z zakoni;

— s krepitvijo in nadaljnjim razvojem proizvodnih zmogljivosti in največjim izkoriščanjem naravnih bogastev na območju občine;

— z rekonstrukcijo zastarelih in fizično dotrajanih kapacitet in usposabljanje teh za sodobno in visoko akumulativno proizvodnjo;

— z zagotavljanjem skladnega razvoja gospodarstva in intenzivnega gospodarjenja zaradi uspešnejšega vključevanja v mednarodno delitev dela;

— s krepitvijo materialne osnove organizacij združenega dela na področju proizvodnje, prometa, opravljanja storitev in blagovnega prometa;

— s stalnim izboljševanjem kvalifikacijske strukture delavcev v organizacijah združenega dela z izvajanjem splošnega, strokovnega, družbeno ekonomskega in idejno političnega izobraževanja delovnih ljudi;

— s širšo uporabo rezultatov znanstveno raziskovalnega dela v proizvodnji in drugih dejavnostih;

— z družbenim dogovarjanjem in samoupravnim sporazumevanjem o združevanju, namenu in koriščenju sredstev za gospodarski razvoj v skladu s potrebami in možnostmi organizacij združenega dela in delovnih ljudi;

— s samoupravnim odločanjem o delitvi dohodka v temeljnih organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah ter skupnostih;

— z zagotavljanjem pogojev, da lahko v skladu z načelom enotnosti jugoslovanskega tržišča vse zainteresirane organizacije združenega dela opravljajo svojo dejavnost na območju občine Velenje;

— s prostorskim planiranjem in izgradnjo poslovnega prostora v skladu z načrti gospodarskega in družbenega razvoja;

— z izgradnjo in vzdrževanjem cest, ulic, vodovoda, kanalizacije, toplovodnega omrežja, električne in PTT mreže in drugih objektov infrastrukture;

— z ustvarjanjem pogojev za hitrejši razvoj uslužnostnih dejavnosti, trgovine, gostinstva ter družbene prehrane, turizma, obrtništva, domače dejavnosti in drugih dejavnosti, ki prispevajo k izboljšanju življenjskih pogojev in dela delovnih ljudi ter občanov;

— z razvijanjem znanstvenih, socialnih, vzgojno izobraževalnih in drugih dejavnosti;

— z razvijanjem bančništva, financ, zavarovalništva in podobnih dejavnosti;

— s politiko davkov in prispevkov;

— z olajšavami in drugo pomočjo organizacijam združenega dela, ki so v težkem ekonomskem položaju ali poslujejo na meji rentabilnosti, kadar je to družbeno opravičljivo;

— z usklajevanjem interesov in potreb organizacij združenega dela s politiko gospodarskega razvoja občine in širših družbeno političnih skupnosti;

— s sprejemanjem drugih ukrepov in ustvarjanjem ugodnih pogojev za gospodarski razvoj občine v skladu s politiko družbeno ekonomskega razvoja občine Velenje, SR Slovenije in SFRJ.

18. člen

Temeljne in druge organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti, krajevne in druge skupnosti so dolžne skrbeti za organiziran počitek in rekreacijo delovnih ljudi in občanov, zlasti mladine in otrok, za gradnjo počitniških domov, letovišč in drugih počitniških objektov.

b) Družbeno načrtovanje

19. člen

Delovni ljudje, ki so organizirani v samoupravnem združenem delu v občini, z družbenim planiranjem zagotavljajo:

— skupno razvojno družbeno ekonomsko politiko na podlagi samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov, s katerimi se zagotavlja, pospešuje in usklajuje razvoj posameznih dejavnosti;

— ekonomski in družbeni nadzor nad celotno družbeno reprodukcijo ter nad pogoji, sredstvi in rezultati na vseh stopnjah in vseh oblikah združenega dela;

— usklajevanje odnosov pri razvoju gospodarstva in družbene dejavnosti ter materialnih razmerij v celotni družbeni reprodukciji in njenih posameznih delih z namenom, da se obvlada stihijско delovanje trga, nenakomernost v razvoju, delovnih pogojev in pridobivanju dohodka;

— najugodnejše pogoje za razvoj proizvodnih sil in produktivnosti dela, stalno izboljšanje materialnih in drugih življenjskih razmer ter vsestranski razvoj osebnosti delovnega človeka kot svobodnega družbenega proizvajalca in ustvarjalca;

— usmeritev v skladen družbeni razvoj s poudarkom na smotni urbanizaciji in gospodarjenju s prostorom ter varstvu naravnih dobrin in vrednot človekovega okolja.

20. člen

Pri določanju ciljev in interesov, ki jih uresničujejo z družbenim planiranjem, se delovni ljudje opirajo na znanstveno spoznanje in na njem temelječo oceno razvojnih možnosti.

Skupni interesi in cilji gospodarskega ter družbenega razvoja, ki so v občini vsebina družbenega planiranja, temeljijo na dogovorih organizacij združenega dela s samoupravnimi interesnimi in drugimi skupnostmi in skupaj ocenjenih možnostih in pogojih za razvoj.

21. člen

Dohodek je osnovna kategorija družbenega planiranja, ekonomskih analiz in ocen uresničevanja planov.

Družbeno planiranje dohodka obsega zlasti njegovo ustvarjanje, razporejanje za osebno, skupno in splošno porabo, za razširitev materialne osnove združenega dela in za rezerve v okviru samoupravnih in medsebojnih odnosov, pravic in obveznosti.

V dohodku, ki ga dosegajo temeljne organizacije združenega dela v materialni proizvodnji, so izraženi rezultati celotnega družbenega dela, zato se z delitvijo tako doseženega dohodka vrednoti in zagotavlja materialna osnova za delo delovnih ljudi v drugih gospodarskih in družbenih dejavnostih, blagovnem in denarnem prometu, znanosti, izobraževanju, kulturi, zdravstvu

in socialnem varstvu in drugod v skladu s cilji in interesi delovnih ljudi.

Plan občine in plani samoupravnih interesnih skupnosti morajo biti v skladu z dohodkom, ki so ga planirale temeljne organizacije združenega dela v materialni proizvodnji.

22. člen

Da bi uresničevali politiko ekonomskega in družbenega razvoja in zagotovili stalno soočanje izbranih ciljev z dejanskimi možnostmi in pogoji, da bi bilo zagotovljeno usklajevanje celotne družbene reprodukcije in da bi bilo vsem nosilcem družbenega planiranja omogočeno splošno družbeno planiranje in medsebojno usklajevanje planov, se pri družbenem planiranju uporablja načelo hkratnega in kontinuiranega planiranja.

Srednjeročni plan je temeljni plan ekonomskega in družbenega razvoja občine in se sprejema za obdobje petih let.

Srednjeročni plan temelji na skupni oceni možnosti za uresničevanje splošne orientacije dolgoročnih ciljev in smeri razvoja, ki jih določa dolgoročni plan.

Dolgoročni plan občine se sprejema za dobo desetih let. Z njim se določi splošna orientacija za razvoj gospodarstva in družbenih dejavnosti, dolgoročni cilji in smeri razvoja, spremembe v strukturi gospodarstva in družbenih dejavnosti ter razvoj samoupravnih socialističnih proizvodnih odnosov.

23. člen

V skladu z načelom hkratnega in kontinuiranega družbenega planiranja, morajo vsi nosilci družbenega planiranja v občini v obdobju, v katerem se uresničuje srednjeročni plan, nenehno, najmanj pa enkrat na leto, analizirati, kako se ta uresničuje, da bi v skladu s cilji in nalogami srednjeročnega plana določili konkretne naloge za prihodnje plansko leto ter sprejeli ustrezne smernice in ukrepe za delo v prihodnjem letu.

Plan samoupravne organizacije oziroma skupnosti se sprejema na podlagi enega ali več poprej sklenjenih samoupravnih sporazumov o temeljih plana samoupravne organizacije oziroma interesne skupnosti. Plan občine se sprejema na podlagi enega ali več poprej sklenjenih dogovorov o temeljih plana občine.

S samoupravnimi sporazumi oziroma dogovor o temeljih plana je obvezen za tiste, ki so ga sklenili.

Organi upravljanja organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti in pristojni organi občine so dolžni pravočasno organizirati in usmeriti pripravljanje samoupravnih sporazumov in dogovorov o temeljih plana ter dajati nosilec družbenega planiranja ustrezne predloge za orientacijo in usklajevanje, ki temeljijo na znanstveni in strokovni oceni pogojev in možnosti za razvoj.

Plan občine temelji na samoupravnem sporazumu o temeljih planov samoupravnih organizacij in skupnosti ter njihovih planov, na dogovorih o temeljih družbenega plana občine na skupno ocenjenih možnostih in pogojih za razvoj v občini.

Dogovore o temeljih družbenega plana občine sklenejo organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije ter skupnosti, samoupravne interesne skupnosti, krajevne skupnosti in pristojni organ skupščine občine.

24. člen

Za pripravo plana občine skrbi izvršni svet skupščine, ki je odgovoren tudi za izdelavo delovnega programa za pripravo plana in pravočasno razpravo o predlogu.

Strokovne službe in upravni organi občine so odgovorni za pravilnost ter strokovno utemeljenost podatkov in realnost ocen in predlogov.

Osnutek in predlog plana občine pripravlja izvršni svet na podlagi dogovora o temeljih plana občine in ga predloži skupščini občine. V osnutku oziroma predlogu plana občine morajo biti navedene obveznosti za organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti.

Izvršni svet skupščine občine je dolžan ob predložitvi osnutka oziroma predloga plana občine, obvestiti skupščino občine o tistih skupnih interesih in ciljih plana, za katere do predložitve osnutka oziroma predloga z določenimi organizacijami združenega dela ni bilo mogoče doseči dogovora.

25. člen

Na podlagi analize o uresničevanju družbenega plana občine v preteklem obdobju in ocene možnosti za njegovo uresničevanje v tekočem in naslednjem letu predloži izvršni svet poročilo o uresničevanju družbenega plana občine v preteklem obdobju in svojo

oceno možnosti za razvoj v tekočem in v naslednjem letu skupaj s predlogi dodatnih ukrepov, ki so potrebni za uresničevanje družbenega plana občine.

To poročilo vsebuje zlasti:

— ocene in stališča izvršnega sveta o uresničevanju družbenega plana občine in dogovorov o njegovih temeljih v preteklem obdobju z oceno razvoja do konca tekočega leta;

— ocene in stališča o uresničevanju nalog letne resolucije in predvsem dogovora o temeljih družbenega plana;

— tendence in probleme pri uresničevanju družbenega plana občine in dogovora o njegovih temeljih v tekočem letu s predlogom dopolnilnih ukrepov;

— ocene možnosti in smeri uresničevanja družbenega plana občine in dogovora o njegovih temeljih v naslednjem letu;

— smeri ukrepov ekonomske politike, predpisov in dogovorov, ki jih je treba sprejeti za uresničevanje družbenega plana občine v naslednjem letu.

Izvršni svet je dolžan skupščino občine obveščati v rokih, ki jih določa skupščina, o uresničevanju plana ter o tem, kaj je ukrenil v okviru svojih pravic in dolžnosti za zagotovitev realizacije plana.

26. člen

Organi upravljanja in drugi organi samoupravnih organizacij ter pristojni organi občine so v okviru svojih pravic in dolžnosti odgovorni za uresničevanje planov samoupravnih organizacij in skupnosti in plana občine.

Ti organi morajo redno spremljati, analizirati in ocenjevati uresničevanje planov ter izpolnjevanje obveznosti iz samoupravnih sporazumov in dogovorov o temeljih teh planov.

Organi skupščine občine morajo pravočasno z ukrepi ekonomske politike ter upravnimi in organizacijskimi ukrepi poskrbeti za pogoje za uresničevanje plana občine.

Če se z analizo vzrokov ugotovi, da plana ne bo mogoče uresničiti, predlaga izvršni svet skupščini občine spremembe in dopolnitve plana.

Zainteresirane organizacije združenega dela, finančne organizacije, druge organizacije in skupnosti, lahko skupaj z organi skupščine občine oziroma izvršnega sveta, ustanovijo skupna koordinacijska telesa za usklajevanje svoje aktivnosti pri izpolnjevanju obveznosti in nalog, določenih v planih.

27. člen

Delavci, ki združujejo delo in sredstva v organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih, opredeljujejo v prostorskem planu občine svoje skupne potrebe in interese glede urejanja, varovanja in uporabe prostora in izražajo svojo pripravljenost, da bi sporazumno reševali vsa vprašanja skupnega pomena.

Za urejanje, rekonstrukcijo, sanacijo in komunalno opremljanje naselij ter varstvo družbenih prostorskih koristi, sprejema skupščina občine prostorski plan, urbanistične načrte, zazidalne načrte in urbanistični red. Navedeni akti urbanističnega načrtovanja se sprejemajo po predhodni javni razpravi.

V urbanističnih in zazidalnih načrtih morajo biti predvideni tudi objekti za zadovoljevanje splošnih in skupnih potreb.

3. Zadovoljevanje skupnih in splošnih potreb

28. člen

Delovni ljudje in občani zaradi izenačevanja pogojev gospodarjenja in skladnega razvoja družbenih dejavnosti v občini usklajujejo obveznosti in sestavljajo splošno bilanco sredstev iz katere so razvidne obveznosti za zadovoljevanje skupnih in splošnih družbenih potreb.

a) Skupne družbene potrebe

29. člen

Delavci v organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter delovni ljudje, ki z osebnim delom in sredstvi v lasti občanov opravljajo gospodarsko ali drugo družbeno dejavnost, zagotavljajo za zadovoljevanje skupnih potreb na področju družbenih dejavnosti določene prispevke iz osebnih dohodkov in dohodka temeljne organizacije združenega dela.

Obseg in struktura sredstev za zadovoljevanje skupnih družbenih potreb se določijo v procesu menjave dela s samoupravnimi

sporazumi o temeljnih planov samoupravnih interesnih skupnosti in skladno s srednjeročnim planom občine ter letnimi programi dela in s srednjeročnim planom razvoja občine ter letnimi programi dela in resolucije o gospodarskem in družbenem razvoju občine. Delavcem s področja družbenih dejavnosti se zagotavlja enak družbeni in materialni položaj, kot ga imajo delavci v gospodarstvu.

30. člen

Višino prispevnih stopnej določijo skupščine samoupravnih interesnih skupnosti po predhodni javni razpravi o programih in obsegu skupnih družbenih potreb v združenem delu in krajevnih skupnostih ter skladno z dokumenti iz prejšnjega člena. Ustrezna koordinacija se izvede med samoupravnimi interesnimi skupnostmi, tako v občini kot v regiji in v republiki.

Razen rednih dohodkov iz prispevnih stopenj imajo samoupravne interesne skupnosti še druge dohodke, za katere se dogovore z združenim delom in drugimi uporabniki storitev, bodisi za potrebe investicij ali razširitev dejavnosti, lahko pa imajo tudi druge dohodke. Po načelih solidarnosti in vzajemnosti lahko samoupravne interesne skupnosti prejemajo solidarna sredstva oziroma jih prispevajo v ustrezne republiške sklade.

b) Splošne družbene potrebe

31. člen

Za zadovoljevanje splošnih družbenih potreb, ki se financirajo iz proračuna občine, plačujejo delavci iz dohodka temeljne organizacije združenega dela in iz svojih osebnih dohodkov ustrezna sredstva, delovni ljudje in občani pa iz svojih osebnih dohodkov, drugih dohodkov ter premoženja, davka, taks in drugih davščin v skladu z veljavnimi predpisi.

Na podlagi zakonov predpisuje občina vire in vrste davkov, taks ter drugih davščin.

Občina v okviru zakonov in dogovorov določa višino davkov, taks in drugih davščin, ki so po zakonu njen dohodek in z njim samostojno razpolaga. Obseg, višina in namen dohodkov za splošne družbene potrebe se določijo s proračunom občine.

32. člen

Dohodek za zadovoljevanje splošnih družbenih potreb v občini razporeja skupščina občine s proračunom. Razpored sredstev za posamezne namene mora biti usklajen s potrebami in dohodki občine.

Predlog proračuna pripravi izvršni svet skupščine občine. Po opravljeni javni razpravi sprejme proračun skupščina občine.

Če skupščina občine ni upoštevala predlogov in pripomb javne razprave, obvesti o svojih stališčih posamezne predlagatelje. Stališče skupščine občine mora biti obrazloženo.

Organi in organizacije ter krajevne skupnosti, ki jim sredstva za delo zagotavlja občina iz proračuna, so dolžni skupščini občine predložiti program dela in potrebne utemeljitve o vrsti, vsebini in obsegu nalog, o pogojih dela in drugih okoliščinah, ki so pomembne za določanje višine sredstev ter poročilo o načinu porabe teh sredstev.

Skupščina občine zagotovi obenem tudi obravnavo obsega financiranja za zadovoljevanje skupnih in splošnih družbenih potreb.

4. Samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje

33. člen

Z družbenim dogovorom se zagotavlja in usklajuje samoupravno urejanje družbeno ekonomskih in drugih odnosov, ki so širšega skupnega pomena za udeležence dogovora ali splošnega družbenega pomena.

Družbene dogovore sklenejo organi skupščine občine in zainteresirane organizacije združenega dela, zbornice in druga splošna združenja, samoupravne interesne skupnosti, zveza sindikatov ter družbeno politične in družbene organizacije.

Družbeni dogovor sklenejo v imenu udeležencev njihovi pooblašeni organi.

34. člen

Če se z družbenim dogovorom ugotavlja ali usklajuje samoupravno urejanje odnosov, o katerih pooblašeni organ organizacije združenega dela takšen dogovor sklene, če se je pred tem večina delavcev v vsaki temeljni organizaciji v sestavi delovne organizacije ali v delovni organizaciji brez temeljnih organizacij izjavila, da se z njim strinja.

Družbeni dogovor zavezuje udeležence, ki so ga sklenili ali k njemu pristopili, da ukrenejo, kar je potrebno za njegovo izvajanje. Udeleženec družbenega dogovora je družbeno politično odgovoren, če ne izpolnjuje obveznosti, ki iz njega izhajajo.

K sklenjenim družbenim dogovorom lahko pristopijo organizacije, skupnosti in organi, ki niso sodelovali pri njegovi sklenitvi, če podpišejo izjavo, da se strinjajo z njegovo vsebino in ga sprejmejo.

35. člen

S samoupravnimi sporazumi se urejajo in usklajujejo družbeno ekonomski odnosi in interesi v družbeni reprodukciji in v drugih oblikah uresničevanja družbeno ekonomskega položaja delavcev in drugih delovnih ljudi ter njihovih samoupravnih organizacij in skupnosti.

S samoupravnimi sporazumi se zlasti: združuje delo delavcev v temeljni organizaciji, delo delavcev v delovni skupnosti, delo in sredstva v delovne organizacije in druge organizacije združenega dela, banke in druge finančne organizacije, skupnosti premoženjskega in osebnega zavarovanja, samoupravne interesne skupnosti in druge oblike združevanja dela in sredstev; določajo se osnove plana, usklajujejo interesi in družbeni delitvi dela in družbeni reprodukciji, določajo osnove in merila za razporejanje dohodka, določajo merila za samoupravno urejanje cen, določajo osnove in merila za razporejanje dohodka, ustvarjenega s skupnim poslovanjem, urejajo odnosi v svobodni menjavi dela, urejajo medsebojne pravice, obveznosti in odgovornosti delavcev v združenem delu in ukrepi za njihovo izvajanje in odnosi pri izvajanju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite.

36. člen

Samoupravni sporazumi sklenejo med seboj delavci v temeljni organizaciji oziroma v delovni skupnosti, organizacije združenega dela, banke in druge finančne organizacije, skupnosti premoženjskega in osebnega zavarovanja, samoupravne interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti, gospodarske zbornice in druga splošna združenja samoupravnih organizacij in skupnosti ter zveza sindikatov.

Kadar se določijo odnosi, ki so pomembni za uresničevanje njihovih ciljev in nalog, so lahko poleg zveze sindikatov udeleženci samoupravnega sporazuma tudi druge družbeno politične organizacije.

Udeleženec samoupravnega sporazuma je lahko tudi skupščina občine in njen izvršni svet, kadar združuje sredstva, s katerimi razpolaga.

Udeleženec samoupravnega sporazuma je lahko tudi delovni človek, ki opravlja kmetijsko, obrtno ali drugo dejavnost oziroma delovni človek, ki samostojno opravlja poklicno dejavnost, če združuje svoje delo in sredstva z delom delavcev in s sredstvi družbene reprodukcije v temeljni organizaciji oziroma če združuje svoje delo in sredstva v kakšno drugo obliko združevanja dela in sredstev.

37. člen

Pobudo za sklenitev samoupravnega sporazuma dajejo delavci oziroma delovni ljudje neposredno ali po svojih samoupravnih organizacijah in skupnostih, po sindikatu, drugi družbeno politični organizaciji, družbeno politični skupnosti in gospodarski zbornici.

Zveza sindikatov ima pravico dajati predloge za sklenitev samoupravnih sporazumov. Ta tudi sodeluje pri sklenitvi samoupravnega sporazuma in je sopodpisnik samoupravnega sporazuma, s katerim se ureja delovno razmerje delavcev v združenem delu in določajo osnove in merila za razporejanje dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo delavcev v združenem delu.

Če sindikat ne podpiše samoupravnega sporazuma iz prejšnjega odstavka, sme organizacija združenega dela uporabljati sporazum, sindikat pa lahko sproži spor pred sodiščem združenega dela, če za spor ni pristojno ustavno sodišče.

38. člen

Če skupščina občine predpiše, da so posamezne samoupravne organizacije dolžne izvesti postopek za samoupravno sporazumevanje, lahko da predlog za sklenitev samoupravnega sporazuma vsaka samoupravna organizacija oziroma skupnost, na katero se ta obveznost nanaša. Če v predpisanem roku nobena samoupravna organizacija oziroma skupnost ne da predloga za sklenitev samoupravnega sporazuma, ga lahko da sindikat ali skupščina občine oziroma njen izvršni svet.

Postopek samoupravnega sporazumevanja in družbenega dogovarjanja je javen.

Javnost postopka se določi na način, ki ga v skladu z zakonom določijo udeleženci samoupravnega sporazumevanja in družbenega dogovarjanja.

Udeleženci samoupravnega sporazumevanja in družbenega dogovarjanja so enakopravni.

39. člen

Samoupravni sporazum in družbeni dogovor se skleneta svobodno in v skladu z izraženo voljo udeležencev.

Pravice, obveznosti in odgovornosti udeležencev samoupravnega sporazuma nastanejo z dnem njegove sklenitve, če ni v samoupravnem sporazumu določeno drugače.

Udeleženec lahko odpove samoupravni sporazum pod pogoji in po postopku, ki jih v skladu z zakonom določa samoupravni sporazum. Za udeleženca, ki sporazum odpove, neha ta sporazum veljati, ko izteče v njem določeni rok za njegovo odpoved.

Odpovedni rok začne teči od dne, ko je bila odpoved samoupravnega sporazuma vročena vsem njegovim udeležencem.

Če v samoupravnem sporazumu ni določen odpovedni rok, neha veljati samoupravni sporazum za udeleženca, ki ga odpove, ko izteče šest mesecev od zadnjega dneva, v katerem je bila odpoved vročena vsem udeležencem samoupravnega sporazuma.

40. člen

Za pripravo osnutkov samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov je zadolžena ustrezna strokovna služba, skupščina oziroma njen izvršni svet pa za organiziranje javne razprave.

Samoupravni sporazumi in družbeni dogovori so v javni razpravi najmanj mesec dni.

Strokovna služba občinske skupščine vodi evidenco samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov, katerih udeleženec je skupščina občine in njen izvršni svet. Skupščina občine skrbi tudi za njihovo objavo.

5. Združevanje delavcev, delovnih ljudi in občanov v samoupravne interesne skupnosti na področju družbenih dejavnosti

41. člen

Za organizirano zadovoljevanje svojih osebnih in skupnih potreb ter za uresničevanje skupnih interesov na področju vzgoje in izobraževanja, znanosti, kulture, zdravstva in socialnega varstva, ustanavljajo delavci v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela ter drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih skupno z delavci in delovnimi ljudmi, ki delajo s sredstvi v lasti občanov ter delovnimi ljudmi in občani v krajevni skupnosti samoupravne interesne skupnosti, v katerih uresničujejo svobodno menjavo dela, enakopravno in sporazumno odločajo o upravljanju teh dejavnosti, določajo politiko njihovega razvoja ter združujejo sredstva za delovanje in razvoj teh dejavnosti.

Po načelih vzajemnosti in solidarnosti je delavcem in drugim delovnim ljudem, ki združujejo svoje delo in sredstva v interesni skupnosti zagotovljena pravica odločati o teh sredstvih, o obsegu in vsebini dejavnosti, delavcem, ki opravljajo dejavnosti na področju, za katero je ustanovljena interesna skupnost pa pravica, da si v svobodni menjavi dela, uresničujejo enak družbeno ekonomski položaj, kot ga imajo delavci v drugih organizacijah združenega dela.

42. člen

Na področju vzgoje in izobraževanja delovni ljudje in občani skrbijo za uresničevanje enotnega vzgojno izobraževalnega sistema in v ta namen oblikujejo skupno politiko na področju vzgoje in izobraževanja, združujemo sredstva in delo za opravljanje vzgojno izobraževalne dejavnosti, vzajemno in solidarno izenačujejo materialne možnosti za stalno rast izobraževalne ravni delovnih ljudi, za napredek in razširitev materialne osnove vzgoje in izobraževanja ter za izobraževanje in usposabljanje, zagotavljajo možnosti za njihovo delo ter uresničujejo druge skupne interese.

Osnovno izobraževanje zajema enotni in dopolnilni program. V enotnem programu se vključujejo v solidarnostni sistem. V dopolnilnem programu pa se zavzemajo za nadaljnji razvoj podaljšanega bivanja ter splošnega, družbeno političnega in kulturnega izobraževanja ter drugih oblik izobraževanja in zlasti mladih delavcev in občanov.

43. člen

Delavci, delovni ljudje in občani skrbijo za organizirano in samoupravno zagotavljanje vsestranskih možnosti za kulturno življenje, za oblikovanje politike razvoja kulturnih dejavnosti, za razvijanje in zadovoljevanje kulturnih potreb ter za pospeševanje vseh oblik kulturne dejavnosti ter opravljajo druge zadeve in uresničujejo druge skupne interese na področju kulture.

44. člen

Za uresničevanje ciljev družbenega varstva otrok, delavci, delovni ljudje in občani po načelih vzajemnosti in solidarnosti v občini, zagotavljajo ugodne pogoje za ustanovitev in življenje družine, za uresničevanje materinstva, telesni in duševni razvoj ter za vzgojo in socialno varnost vseh otrok, ustanavljajo vzgojno varstvene zavode in uresničujejo druge skupne interese.

45. člen

Delavci, delovni ljudje in občani skrbijo za razvoj telesno kulturne dejavnosti ter za zdrav telesni razvoj delovnega človeka in občana, oblikujejo razvojno politiko telesne kulture in rekreacije, pospešujejo telesno kulturno dejavnost v vzgojno varstvenih zavodih, šolah, organizacijah združenega dela, ustanavljajo množičnih telesno kulturnih organizacij ter množično vključevanje delovnih ljudi in občanov v telesno kulturni dejavnosti, skrbijo za vzdrževanje telesno kulturnih objektov ter opravljajo druge zadeve in uresničujejo druge skupne interese.

46. člen

Delavci, delovni ljudje in občani uresničujejo pravico do zdravstvenega varstva, združujejo delo in sredstva za zagotavljanje zdravstvenega varstva, z delovnimi ljudmi in občani drugih občin odločajo in usklajujejo vrste in obseg pravic iz zdravstvenega zavarovanja, politiko razvoja in pospešujejo zdravstvene dejavnosti ter teritorialne razporejenosti zdravstvenih organizacij, opravljajo druge zadeve ter uresničujejo skupne interese na področju zdravstvenega varstva.

Delavci, delovni ljudje in občani posvečajo posebno skrb preventivnemu zdravstvenemu varstvu, preprečevanju obolenj in invalidnosti ter zagotavljajo za življenje in delo primernih higienskih razmer.

Občina zagotavlja plačilo za storitve zdravstvenega varstva občanom, ki po veljavnih predpisih niso zdravstveno zavarovani in sami niso sposobni kriti vseh stroškov.

47. člen

Delavci, delovni ljudje in občani skrbijo za razvoj raziskovalne dejavnosti in v ta namen določajo raziskovalno politiko, usmerjajo razvoj posameznih raziskovalnih panog in raziskav za prakso, skrbijo za vzgojo raziskovalnih kadrov ter opravljajo druge zadeve in uresničujejo skupne interese, če jih ne uresničujejo v širši družbeno politični skupnosti.

48. člen

Delavci, delovni ljudje in občani skrbijo v občini za zaposlovanje, za socialno varnost delavcev, delovnih ljudi in občanov, za organizirano pomoč delavcem, delovnim ljudem in občanom, ki so potrebni posebne družbene skrbi in varstva ter za odpravljanje vzrokov za nastanek socialnih problemov, zagotavljajo materialno osnovo službam in dejavnostim, ki zadovoljujejo socialne potrebe delavcev, delovnih ljudi in občanov, posebno na področju zaposlovanja in reševanja stanovanjskih potreb ter ustvarjajo možnosti, ki so pod posebnim družbenim varstvom.

Posebno skrb posvečajo varstvu otrok, mater in družine, vojaških, delovnih in drugih invalidov ter varstvu občanov, ki niso zmožni sami skrbeti zase ali za svoje pravice in koristi, ali nimajo nikakršnih virov dohodkov.

Sprejemajo programe razvoja socialnih zavodov in jih ustanavljajo, skrbijo za njihov razvoj in delovanje ter opravljajo druge zadeve s področja socialne politike.

49. člen

Samoupravne interesne skupnosti se lahko ustanovljajo tudi za organizirano zadovoljevanje potreb na področju energetike, prometa in zvez, cestnega, vodnega, komunalnega gospodarstva in na področju drugih dejavnosti v materialni proizvodnji, ki so namenjene trajnemu zadovoljevanju potreb določenih uporabnikov, pri katerih delovanje tržnih zakonitosti ne more biti edina podlaga za usklajevanje dela in potreb ter za vrednotenje delovnih uspehov.

50. člen

Za kaj najbolj neposredno uresničevanje samoupravnih pravic in interesov imajo delavci in drugi delovni ljudje ter njihove organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti, ki so člani samoupravne interesne skupnosti pravico, da se v interesni skupnosti, pod pogoji, ki jih določa samoupravni sporazum o ustanovitvi samoupravne interesne skupnosti ali njen statut, organizirajo v temeljno skupnost ali enoto za določeno območje ali za uresničevanje določenih skupnih interesov in da v tej temeljni skupnosti oziroma enoti uresničujejo določene svoje samoupravne pravice in interese.

Samoupravne interesne skupnosti se lahko združujejo v širše interesne skupnosti in vzpostavljajo druge oblike medsebojnega sodelovanja. S samoupravnim sporazumom se določijo, katere skupne potrebe in interese uresničujejo v občinski in katere v širših samoupravnih interesnih skupnostih. Kadar se samoupravne interesne skupnosti ustanovljajo za območje, ki je širše kot je občina, se lahko za območje več občin ustanovijo skupnosti kot deli te samoupravne interesne skupnosti.

V skladu s 70. členom ustave SR Slovenije se z odlokom skupščine občine določijo, katere so dejavnosti posebnega družbenega pomena in se na tem področju obvezno ustanovi samoupravna interesna skupnost.

51. člen

Dejavnosti oziroma zadeve, za katere zakon ali odlok skupščine občine določa, da so posebnega družbenega pomena, mora samoupravna interesna skupnost opravljati tako, kakor določa zakon oziroma odlok skupščine občine, zato se posamezne odločitve sprejemajo v soglasju s skupščino občine.

52. člen

Delovni ljudje, ki so organizirani v občinski samoupravni interesni skupnosti socialnega skrbstva, otroškega varstva, pokojninsko invalidskega zavarovanja, zaposlovanja, stanovanjske skupnosti in starostnega zavarovanja kmetov, ustanovijo občinsko samoupravno interesno skupnost socialnega varstva, da bi v njej oblikovali celovito politiko socialnega varstva, usklajevali programe na tem področju, zagotavljali ukrepe in sredstva za uresničevanje sprejetih programov socialnega varstva ter enakopravno odločali o temeljnih vprašanjih socialnega varstva s skupščino občine in njenimi zbori.

53. člen

Skupščine samoupravnih interesnih skupnosti na področju vzgoje in izobraževanja, raziskovalne dejavnosti, kulture, zdravstva ter socialnega varstva skupaj razpravljajo ali enakopravno odločajo s pristojnimi zbori skupščine občine o tistih primerih, kadar tako zahtevajo ustava, zakon ali drugi temeljni predpisi, ta statut in občinski odloki.

54. člen

Zaradi lažjega vključevanja samoupravnih interesnih skupnosti v skupščinski sistem, so dolžne skupščine teh skupnosti uskladi in sprejeti skupne programe dela z zbori skupščine občine.

55. člen

Skupščino samoupravne interesne skupnosti sestavljajo delegati, ki jih volijo in odpokličejo delavci v združenem delu ter delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti.

Skupščino samoupravne interesne skupnosti sestavljajo:

- zbor uporabnikov, ki ga sestavljajo delegati delavcev v združenem delu ter delegati delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti,

- zbor izvajalcev, ki ga sestavljajo delegati delavcev organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnost na področju, za katero je ustanovljena samoupravna interesna skupnost.

Samoupravni sporazum o ustanovitvi samoupravnih interesnih skupnosti določa število delegatov in način delegiranja delegatov v skupščino samoupravne interesne skupnosti.

56. člen

Skupščine samoupravnih interesnih skupnosti so organizirane po načelih delegatskega sistema.

V skladu z zakonom o volitvah in delegiranju v skupščine samoupravnih interesnih skupnosti in s statutom temeljne samoupravne organizacije in skupnosti se določijo, katere delegacije bo imela (posebne — združene in splošne).

V skladu s prejšnjim odstavkom in dogovorom se v socialistični zvezi delovnega ljudstva tudi uskladi število delegatskih mest in oblikovanje konference delegacij za zbere uporabnikov skupščin samoupravnih interesnih skupnosti.

57. člen

Samoupravne interesne skupnosti sodelujejo s skupščino občine zlasti pri programiranju razvoja svojih dejavnosti v občini, pri usklajevanju tega programa s predvidenim gospodarskim in družbenim razvojem občine, pri reševanju prostorske problematike na svojem področju, pri usklajevanju družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov ter v drugih zadevah skupnega interesa.

Organi samoupravnih interesnih skupnosti dajejo skupščini občine, njenim zborom in organom na njihovo zahtevo ali na svojo pobudo poročila in podatke in jih obveščajo o stanju na svojem področju.

Kadar skupščina občine pripravlja in sprejema splošne akte s področja dela samoupravnih interesnih skupnosti, mora omogočiti predstavnikom teh skupnosti, da povedo mnenja, stališča in predloge.

58. člen

Kadar je skupščina občine ustanoviteljica organizacije združenega dela, ki opravlja z zakonom določeno družbeno dejavnost, mora preden sprejme elaborat o družbeni in ekonomski upravičenosti njene ustanovitve, priskrbeti od samoupravnih interesnih skupnosti, v katerih področje spada dejavnost organizacije združenega dela, ki se ustanavlja, pridobiti njihovo mnenje; če zakon tako nalaga, pa tudi soglasje o upravičenosti njene ustanovitve.

6. Varstvo borcev narodnoosvobodilne vojne

59. člen

Delovni ljudje in občani posvečajo posebno skrb udeležencem NOV, vojaškim invalidom, članom družin padlih borcev NOV, španskim borcem, predvojnimi revolucionarjem, odlikovancem s Karadžordžev zvezdo z meči, z Redom belega orla z meči in z Zlato medaljo Obilica, borcem za severno mejo v letih 1918—1919 in slovenskim vojnimi dobrovoljcem iz vojn 1912—1918. Skrbijo tudi za varstvo žrtev fašističnega nasilja, civilnih žrtev vojne in vojnega materiala ter družinskih članov, katerih hranilec je v obvezni vojaški službi.

V skladu s predpisi občine, družbenimi dogovori in samoupravnimi sporazumi delovni ljudje in občani zagotavljajo potrebna sredstva za priznavalnine in druge oblike družbene pomoči udeležencem NOV in njihovim ožjim družinskim članom, borcem za severno mejo v letih 1918—1919 in slovenskim dobrovoljcem iz vojn 1912—1918, za katere se ugotovi, da jim je potrebno gmotno pomagati.

Delovni ljudje in občani zagotavljajo v dogovoru s pristojnimi samoupravnimi interesnimi skupnostmi tudi druge oblike varstva, in sicer:

- zdravstveno varstvo udeležencev NOV in njihovih družinskih članov, ki niso zavarovani po drugih predpisih,
- rehabilitacijo invalidov in zaposlovanje udeležencev NOV,
- sredstva za šolanje otrok udeležencev NOV,
- reševanje stanovanjskih vprašanj udeležencev NOV ter ožjih članov njihovih družin.

7. Gospodarske dejavnosti posebnega družbenega pomena

60. člen

Gospodarske dejavnosti posebnega družbenega pomena so:

- zadeve programiranja in financiranja graditve stanovanj in stanovanjskih hiš ter poslovnih prostorov v stanovanjskih hišah

v družbeni lastnini, gospodarjenje s skladom stanovanjskih hiš ter družbena pomoč v stanovanjskem gospodarstvu;

- oskrba naselij z vodo in toplotno energijo, urejanje kanalizacije in javne razsvetljave v naseljih, opravljanje javnega mestnega prometa, vzdrževanje javne snage, urejanje ulic, trgov in cest v naseljih, urejanje naselij z zelenimi površinami, upravljanje in urejanje stavbnega zemljišča, opremljanje naselij z javnimi otroškimi igrišči, vzdrževanje varstvenih pasov in rezervatov, pokopališča in pogrebna dejavnost, dimnikarska služba, uničevanje mrhovine in druge dejavnosti, ki jih kot take določijo skupščina občine z odlokom;

- programiranje razvoja vodnega gospodarstva, zbiranje in obdelava hidroloških in drugih za vodno gospodarstvo pomembnih podatkov, obramba pred poplavi, urejanje vodnega režima za zagotovitev varstva pred škodljivim delovanjem voda, vzdrževanje naravnih vodotokov in vodno gospodarskih objektov ter naprav v splošni rabi ter urejanje drugih vodno gospodarskih zadev;

- programiranje razvoja potnih, telegrafskih in telefonskih zmogljivosti ter financiranje gradnje, rekonstrukcije in vzdrževanje teh zmogljivosti;

- dejavnosti, s katerimi se zagotavlja ohranitev in gojitev gozdov ter krepitev njihovih splošnih koristnih funkcij, ki jih imajo gozdovi iz varovalnega, hidrološkega, klimatološkega, higienskega gospodarskega, poučnega, raziskovalnega in obrambnega vidika;
- varstvo pred požari in
- elektrogospodarstvo.

61. člen

Kadar je poslovanje organizacij združenega dela, ki opravlja gospodarsko dejavnost, nenadomestljiv pogoj za življenje in delo občanov ali za delo drugih organizacij na določenem območju, se z odlokom skupščine občine, ki temelji na zakonu, uredi način uresničevanja posebnega družbenega interesa v teh organizacijah.

Posebni družbeni interes in način njegovega uresničevanja uveljavljajo delovni ljudje in občani s samoupravnimi in družbenimi dogovori v organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih ter s predpisi oziroma ukrepi skupščine občine.

8. Samoupravni položaj delovnih ljudi v krajevnih skupnostih

62. člen

Delovni ljudje in občani imajo v naselju, delu mesta ali v več povezanih naseljih pravico in dolžnost, da se samoupravno organizirajo v krajevno skupnost.

Krajevna skupnost je temeljna samoupravna teritorialna skupnost in se ustanovi za območje, kjer se interesi delovnih ljudi in občanov povezujejo. Krajevna skupnost obsega takšno območje, da je delovnim ljudem in občanom omogočeno neposredno odločati o njihovih skupnih interesih in potrebah.

Krajevna skupnost je pravna oseba.

63. člen

O območju krajevne skupnosti se delovni ljudje in občani izrečejo na referendumu po predhodni razpravi v socialistični zvezi delovnega ljudstva.

Za delitev ene krajevne skupnosti na več novih ali združevanje dveh krajevnih skupnosti v eno, velja določilo prvega odstavka tega člena.

64. člen

Postopek pri organiziranju krajevne skupnosti obsega:

- iniciativo in predlog za organiziranje krajevne skupnosti,
- ugotavljanje področja, za katero se organizira krajevna skupnost,
- sprejemanje odloka o organiziranju krajevne skupnosti in njeno konstituiranje.

Iniciativo za organiziranje krajevne skupnosti lahko da najmanj 30 delovnih ljudi ali občanov s področja, kjer se predlaga organiziranje krajevne skupnosti, zbor delovnih ljudi in občanov, skupščina krajevne skupnosti, krajevna konferenca SZDL in delegacija krajevne skupnosti v zboru krajevnih skupnosti občinske skupščine.

65. člen

Iniciativo za organiziranje krajevne skupnosti in predlog o organiziranju krajevne skupnosti ali izločanju dela krajevne

skupnosti (soseska ali zaselek) in pripajanju k drugi krajevni skupnosti obravnava občinska konferenca SZDL, se o predlogu opredeli in predlaga skupščini krajevne skupnosti, da začne postopek o reorganizaciji krajevne skupnosti.

V kolikor so v reorganizacijo vključene tudi mejne krajevne skupnosti predlaga občinska konferenca SZDL skupščinam teh krajevnih skupnosti predlog reorganizacije sosedne krajevne skupnosti z namenom, da se tudi le-te opredelijo glede predvidene reorganizacije.

66. člen

Sklep o organiziranju krajevne skupnosti sprejmejo delovni ljudje in občani z referendumom.

Sklep o organiziranju krajevne skupnosti obsega naziv in področje krajevne skupnosti, soseske ali zaselke, katere obsega na novo organizirana krajevna skupnost ter druge potrebne podatke.

67. člen

Osnovni pogoji za organiziranje krajevne skupnosti so:

- prostorska in socialna zaokroženost območja (naselja),
- da so izpolnjeni pogoji za uveljavljanje krajevne skupnosti kot družbeno ekonomskega odnosa (povezovanje delavcev iz organizacij združenega dela in samih organizacij združenega dela z občani krajevne skupnosti),
- da je podana možnost organiziranja ljudske obrambe in družbene zaščite,
- da je mogoče zagotavljati uresničevanje interesov in skupnih potreb delovnih ljudi in občanov ter zagotavljati medsebojno solidarnost,
- da je za ustanovitev krajevne skupnosti izražen večinski interes in volja delovnih ljudi in občanov na tem območju.

68. člen

Če so izpolnjeni pogoji iz prejšnjega člena, je skupščina občine dolžna z občinskim odlokom razpisati referendum v roku šest mesecev od dneva sprejema predloga o organiziranju ali reorganizaciji krajevne skupnosti.

69. člen

Konstituiranje krajevne skupnosti se opravi po uspešnem referendumu in izvolitvi samoupravnih organov in sprejemom statuta krajevne skupnosti.

70. člen

Krajevna skupnost preneha delovati, ko ne izpolnjuje več pogojev, določenih v 67. členu, kar se ugotovi z odlokom občinske skupščine.

Z dogovorom s sosednjimi krajevnimi skupnostmi se določijo, kateri krajevni skupnosti se bodo pripojila območja ali deli krajevne skupnosti, ki je prenehala obstajati.

Če ni mogoče doseči dogovor med sosednjimi krajevnimi skupnostmi, odloči o zadevi skupščina občine z določkom.

71. člen

Samoupravno organiziranje delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti je podlaga za njihovo vključevanje v odločanje o družbenih zadevah in pri izvrševanju funkcije oblasti v celotni družbi. Uresničevanje te funkcije krajevne skupnosti se uresničuje skozi delegatski sistem.

Samoupravna in družbeno politična organiziranost delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti tvori enega od temeljev družbeno političnega sistema.

72. člen

Delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti odločajo zlasti o naslednjih interesih in potrebah:

- urejanju naselij, prebivanja in komunalnih dejavnosti (gradnja cest, mostov, kanalizacije, vodoпода, elektrifikacije, urejanje okolja stanovanjskih sosesk);
- otroškem varstvu in socialnem skrbstvu;
- telesni kulturi in rekreaciji (skrb za športna in otroška igrišča, kulturni in zabavni programi),
- zaščiti potrošnikov (organiziranje potrošnikov, servisov in drugih uslužnostnih dejavnosti);
- organiziranju ljudske obrambe in družbene samozaščite;
- skrbi za ohranjanje dobrih medčloveških odnosov in varovanju človekovega dostojanstva (preko poravnalnega sveta);

— varstvu okolja.
Podrobnejša določila s tega področja opredelijo delovni ljudje in občani v statutu krajevne skupnosti.

73. člen

Krajevna skupnost ima svoj statut. Statut krajevne skupnosti sprejme skupščina krajevne skupnosti po razpravi v krajevni organizaciji socialistične zveze delovnih ljudi. Statut je sprejet, če je zanj glasovalo najmanj 2/3 delegatov skupščine krajevne skupnosti.

Statut krajevne skupnosti določa zlasti:

- pravice in dolžnosti krajevne skupnosti ter način njihovega uresničevanja;
- območje krajevne skupnosti, organizacije in organe, naloge in način dela organov krajevne skupnosti;
- način urejanja odnosov z OZD in samoupravnimi interesnimi skupnostmi;
- način oblikovanja in sprejemanja programov in planov razvoja krajevne skupnosti;
- oblike in nosilce samoupravnega sporazumevanja;
- vprašanja, o katerih odločajo delovni ljudje in občani na referendumu;
- način zagotavljanja javnosti dela in obveščanja v krajevni skupnosti;
- način zagotavljanja materialne osnove za delo krajevne skupnosti;
- način izvajanja nalog s področja ljudske obrambe in družbene samozasčitve;
- vloga in naloge družbeno političnih organizacij v krajevni skupnosti;
- varovanje človekovega okolja.

74. člen

Izhodišče za financiranje dejavnosti in programa razvoja krajevne skupnosti je povezovanje interesov delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti z interesi delavcev v organizacijah združenega dela, da iz ustvarjenega dohodka pokrivajo tudi del potreb in interesov, ki jih uresničujejo v krajevni skupnosti, kjer živijo. Pokrivanje teh potreb iz dohodka organizacij združenega dela, omogoča delavcem, da lahko redno in nemoteno ustvarjajo.

Materialno osnovo izvajanja plana krajevne skupnosti predstavljajo sredstva, ki se na osnovi programov in planov samoupravnih interesnih skupnosti in organizacij združenega dela določijo za uresničevanje programa krajevne skupnosti s ciljem izenačevanja pogojev življenja med razvitimi in nerazvitimi krajevnimi skupnostmi ali z namenom hitreje uresničitve nalog splošnega družbenega pomena.

Da bi se pospešilo reševanje perečih vprašanj posebnega družbenega pomena, prispevajo delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti del sredstev za te naloge tudi iz svojih osebnih dohodkov v obliki samoprispevka.

75. člen

Za zadovoljevanje in uresničevanje določenih skupnih potreb in interesov ter opravljanje nalog delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti s samoupravnim sporazumom in družbenim dogovorom na podlagi programa in plana razvoja krajevne skupnosti ter v skladu s statutom te skupnosti oziroma občine združujejo svoja sredstva:

- z delom dohodka, ki ga za zadovoljevanje skupnih potreb v krajevni skupnosti namenijo delavci temeljnih organizacij združenega dela z območja krajevne skupnosti in temeljne organizacije združenega dela, katerih delavci živijo na območju te krajevne skupnosti;
- s sredstvi, ki se na podlagi družbenega plana občine, programov in planov samoupravnih interesnih skupnosti in organizacij združenega dela določijo za uresničevanje programa krajevne skupnosti in za zadovoljevanje komunalnih, socialnih in drugih potreb delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti;
- z delom davkov, taks in drugih davščin, zbranih na območju krajevne skupnosti, ki jih občina odstopi krajevni skupnosti za uresničevanje njenih nalog v skladu s plani in programi razvoja krajevne skupnosti, občine in mesta;
- z dopolnilnimi sredstvi iz proračuna občine;
- s prostovoljno združenimi sredstvi družbeno političnih in družbenih organizacij, združenj in društev v krajevni skupnosti;
- in z drugimi sredstvi.

Za zadovoljevanje in uresničevanje določenih skupnih potreb in interesov ter za opravljanje nalog delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti lahko tudi sami prispevajo določena sredstva s samopriskom in delom ali na drug način.

76. člen

Da bi delovni ljudje in občani pod enakimi pogoji uresničevali funkcije krajevne skupnosti, prispeva občina del sredstev iz občinskega proračuna.

Ta sredstva so namenjena za uresničevanje tistih funkcij krajevne skupnosti, ki so vezane na delovanje skupščinskega — delegatskega sistema, samoupravnih organov in družbeno političnih organizacij v krajevni skupnosti.

77. člen

Zaradi ustvarjanja in zagotavljanja materialnih in drugih pogojev za svoje življenje in delo, ki presegajo interese in potrebe ene krajevne skupnosti, se lahko delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti povežejo z drugimi krajevnimi skupnostmi ali ustanovijo na določenem območju skupnost krajevnih skupnosti.

Predvsem pa delovni ljudje in občani dveh ali več krajevnih skupnosti ustanovljajo temeljne samoupravne interesne skupnosti oziroma enote samoupravnih interesnih skupnosti za določeno interesno področje, ustanovljajo organizacije združenega dela ali se samoupravno sporazumejo o izvajanju drugih skupnih nalog.

S ciljem smotrnejše uporabe sredstev in uspešnejšega izvajanja programov in planov razvoja krajevnih skupnosti lahko te sklenejo samoupravni sporazum o medsebojnem združevanju dela in sredstev.

78. člen

Vzdrževanje objektov ali zadovoljevanje določenih skupnih potreb občanov, ki je v pristojnosti občine, samoupravnih interesnih skupnosti ali organizacij združenega dela, se lahko poveri v upravljanje krajevni skupnosti s posebnim samoupravnim sporazumom. V samoupravnem sporazumu oziroma pogodbi se med drugim določi tudi način financiranja teh zadev.

9. Kadrovska politika in zaposlovanje

79. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih, v družbeno političnih organizacijah in v drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, so nosilci kadrovske politike v občini.

80. člen

Pri uresničevanju družbenih ciljev in načel kadrovske politike delavci, delovni ljudje in občani zlasti:

- sprejemajo letne, srednjeročne in dolgoročne kadrovske programe;
- sprejemajo programe strokovnega, idejno političnega, družbeno ekonomskega ter splošnega izobraževanja kadrov;
- določajo strukturo kadrov, ki je potrebna za dolgoročni razvoj temeljnih in drugih organizacij združenega dela;
- določajo in razporejajo sredstva za izobraževanje kadrov;
- določajo merila in pogoje za izbiro kadrov za odgovorne delovne naloge;
- skrbijo, da so za zahtevne, družbene in proizvodne funkcije izbrani delavci z zahtevanimi sposobnostmi;
- spremljajo uresničevanje kadrovske politike.

81. člen

Delavci, delovni ljudje in občani, organizirani v družbeno političnih organizacijah, posebno v socialistični zvezi delovnega ljudstva in sindikatih, oblikujejo, usmerjajo in spremljajo uresničevanje kadrovske politike, predvsem pa usklajujejo stališča in kriterije kadrovanja delovnih ljudi za odgovorne delovne naloge v organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter za nosilce družbenih funkcij.

82. člen

Zaradi uspešnejšega uresničevanja temeljnih načel in ciljev kadrovske politike delavci, delovni ljudje in občani v občini z družbenimi dogovori in samoupravnimi sporazumi urejajo družbeno ekonomska in druga razmerja pri oblikovanju, uresničevanju in izvajanju kadrovske politike.

Delavci, delovni ljudje in občani v občini uresničujejo temeljna načela in cilje kadrovske politike tudi z družbenimi plani.

83. člen

Delavci, delovni ljudje in občani oblikujejo in izvajajo politiko zaposlovanja v organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, v samoupravni interesni skupnosti za zaposlovanje ter v skupščini občine.

84. člen

Skupnost za zaposlovanje je samoupravna interesna skupnost delavcev, v kateri si delavci po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavljajo stalno strokovno pomoč, potrebno za uresničevanje pravic do dela, oziroma za zagotavljanje in varovanje zaposlitve ter zavarovanje za primer brezposelnosti v skladu z zakonom in splošnimi akti skupnosti.

10. Varstvo človekovega okolja

85. člen

Skupščina občine posveča posebno skrb varstvu celotnega okolja v občini, pri čemer je mišljeno varstvo ozračja, voda in površin pred zadimljenjem, onesnaževanjem, neorganiziranim odlaganjem smeti in odpadkov ter saniranjem ugreznin.

Pod posebnim družbenim varstvom pa so tudi posamezna krajinska območja občine, rastlinski in živalski svet, območja, ki so namenjena za rekreacijo, reke, potoki, jezera in njihova obrežja, studenci in talna voda.

86. člen

Zavedajoč se pomembnosti energetike in industrije, kot nosilne panoge v občini, sprejme skupščina občine posebne ukrepe za razvoj varstva okolja.

S tem ciljem skupščina občine predpisuje in spodbuja:

- da temeljne organizacije združenega dela, ki zaradi uporabe določenih surovin, strojev in goriv povzročajo zastrupljanje in uničenje ozračja, vode in zemljišča, v svojih splošnih aktih določijo ukrepe za preprečevanje teh nevarnosti ter odstranitev oziroma saniranje posledic;
- da se zagotovi izvajanje potrebnih ukrepov, če jih ne izvajajo same organizacije združenega dela in druge skupnosti;
- da se sredstva javnega obveščanja, družbene in strokovne organizacije vključujejo v delo pri sprejemanju in izvajanju programov zaščite človekovega okolja in da neprekinjeno skrbijo za obveščanje občanov o problemih s tega področja;
- da se ustvari materialni in drugi pogoji za strokovna in znanstvena raziskovanja na tem področju, potrebna za izdelavo programov zaščite narave in človekovega okolja, z ustreznimi ukrepi na področju zdravstva, urbanizma, prometa, javnih zelein in na drugih področjih.

87. člen

Pri zaščiti človekovega okolja se posebna skrb nanaša na zaščito pred zastrupljanjem zraka, voda in zemljišča.

Z ukrepi organizirane zaščite človekovega okolja so zaščiteni tudi določena naravna območja, objekti, zgodovinski in kulturni spomeniki.

88. člen

Programski, planski in vsi drugi dokumenti, s katerimi se načrtuje izgradnja objektov ali druga poseganja v naravno okolje, morajo vsebovati ukrepe, s katerimi se zagotavlja zaščita človekovega okolja.

Organizacija, ki je pooblaščen za izvajanje strokovnih zadev na področju prostorskega in urbanističnega planiranja, ne more predložiti v sprejem, skupščina občine ali drug pristojni organ pa ne sme sprejeti programov ali lokacij posameznih objektov, če

niso vsebovani potrebni ukrepi, s katerimi se zagotavlja zaščita človekovega okolja.

Inspekcijski organi so dolžni prepovedati in ustaviti izgradnjo vsakega objekta oziroma izvajanje drugih del, če s projektom ali posebnim dovoljenjem niso predvideni ukrepi za zaščito življenjskega okolja ali se predvideni ukrepi ne izvajajo.

89. člen

Mestno zelenje ter drugi dolgoletni nasadi so dobrine posebnega družbenega pomena za življenjsko okolje, zato se za njihovo zaščito sprejemajo posebni ukrepi.

Z odlokom skupščine občine se predpiše postopek in pogoji za odobravanje sečnje dolgoletnih nasadov in obveze, ki iz tega izhajajo.

Skupščina občine v skladu z zakonom predpisuje tudi druge ukrepe za zaščito človekovega okolja.

90. člen

Skupščina občine določa splošno smer politike urbanizacije, vsi delovni ljudje in občani pa so dolžni smotrno gospodariti s prostorom, varovati okolje ter temu ustrezno urejati naselja in prostor v občini.

Krajevne skupnosti, organizacije združenega dela in druge organizacije in skupnosti skrbijo in so neposredno odgovorne za varstvo okolja v občini.

Skupščina občine lahko vedno posreduje z ustreznimi, tudi prisilnimi ukrepi, kadar se ne spoštujejo dogovorjene akcije za varstvo človekovega okolja.

11. Oblike samoupravnega odločanja

91. člen

Delavci, samoupravno organizirani v organizacijah združenega dela oziroma drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ali drugi obliki združevanja dela in sredstev, odločajo in upravljajo družbene zadeve ter usklajujejo skupne interese:

- na zboru delavcev, z referendumom in drugimi oblikami osebnega izvajanja;
- po delegatih v organih upravljanja in na drug način, določen s statutom in samoupravnim sporazumom organizacije združenega dela oziroma druge samoupravne organizacije in skupnosti;
- po delegatih v občinski skupščini in skupščinah širših družbeno političnih skupnostih in v samoupravnih organih organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnost posebnega družbenega pomena;
- s pomočjo družbeno političnih organizacij;
- v drugih oblikah na način, ki ga določa ustava, zakon in statuti.

92. člen

Delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti odločajo in upravljajo družbene zadeve in usklajujejo skupne interese:

- na zborih delovnih ljudi in občanov, z referendumom in drugimi oblikami osebnega izjavljanja;
- v organih upravljanja krajevne skupnosti in na drug način, določen s statutom krajevne skupnosti;
- po delegatih v občinski skupščini, skupščinah širših družbeno političnih skupnosti, v skupščinah samoupravnih interesnih skupnostih in samoupravnih organih organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnost posebnega družbenega pomena;
- s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem;
- skupnostih potrošnikov oziroma uporabnikov določenih dobrin in storitev;
- na zboru stanovalcev in v hišnih svetih;
- v krajevnih organizacijah socialistične zveze delovnega ljudstva in drugih družbeno političnih organizacijah in društvih;
- v drugih oblikah in na način, določen z ustavo, zakonom in statuti.

93. člen

Delavci, delovni ljudje in občani, samoupravno organizirani v samoupravnih interesnih skupnostih, sodelujejo pri upravljanju družbenih zadev in odločanju o vprašanih skupnega interesa ter uresničujejo samoupravne pravice:

- v skupščini samoupravne interesne skupnosti in v drugih oblikah, ki jih določa ta statut in samoupravni sporazum sa-

moupravne interesne skupnosti;

- s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem;
- s sodelovanjem pri obravnavi in odločanju v zadevah iz pristojnosti občinske skupščine, ki jih določa ta statut;
- preko drugih oblik, v skladu z ustavo, zakonom in statuti.

a) Zbori delavcev, zbori delovnih ljudi in občanov

94. člen

Delavci na svojih zbiorih v skladu z zakonom, statutom in samoupravnim sporazumom obravnavajo vprašanja, ki zadevajo delo in razvoj temeljne organizacije združenega dela in druge organizacije združenega dela oziroma delovne skupnosti, zavzemajo stališča, dajejo mnenja, pobude in predloge za reševanje posameznih vprašanj, določajo smernice za delo delegacij in delegatov ter neposredno odločajo o vprašanjih, za katere so pristojni po zakonu, statutu ali samoupravnem sporazumu.

95. člen

Delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti na zbiorih obravnavajo vprašanja, ki imajo splošen pomen za življenje in delo v krajevnih skupnostih ali samoupravnih interesnih skupnostih pa tudi za življenje in delo v občini in širši družbeni skupnosti, zavzemajo stališča, dajejo mnenja, pobude in predloge za reševanje posameznih vprašanj ter neposredno odločajo o vprašanjih, ki jih določa statut krajevnih skupnosti.

96. člen

Statut ali drugi ustrezni splošni akti organizacij združenega dela ter drugih samoupravnih organizacij in skupnosti oziroma krajevnih skupnosti, določajo v skladu z zakonom način sklica in postopek za delo zborov delavcev in delovnih ljudi in občanov.

b) Referendum

97. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter v občini, z referendumom odločajo neposredno o vprašanjih, ki imajo splošen pomen za delavce ter delovne ljudi in občane v teh organizacijah in skupnostih.

S statuti organizacij združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti določajo vprašanja, o katerih se v teh organizacijah in skupnostih obvezno odloča z referendumom ter organe in postopek za izvedbo referenduma.

98. člen

Občinska skupščina obvezno razpiše referendum za uvedbo samoprispevka za financiranje skupnih družbenih potreb in v drugih z zakonom določenih primerih. Referendum se lahko razpiše tudi, kadar tako sklene občinska skupščina, da se delavci v združenem delu oziroma delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih vnaprej izrečejo o predlogu odloka ali drugega akta, potrdijo že sprejeti odlok ali drug akt ali neposredno odločijo o posameznem vprašanju, ki ima splošen pomen. Odločitev, sprejeta na referendumu, je obvezna.

99. člen

Razen o vprašanjih, ki so določena z zakonom ali tem statutom, mora občinska skupščina razpisati referendum, kadar to zahteva posamezni zbor občinske skupščine v zadevah s svojega delovnega področja, najmanj tretjina zborov delovnih ljudi in občanov v občini, najmanj tretjina krajevnih skupnosti z območja občine ali organizacija zveze sindikatov in socialistična zveza v občini.

100. člen

Razpis referenduma v občini lahko predlagajo družbeno politične organizacije, krajevne skupnosti, temeljne organizacije združenega dela ali druge organizacije združenega dela, samo-

upravne interesne skupnosti za območje občine ter zbori delovnih ljudi in občanov.

O predlogu referenduma mora skupščina občine odločiti v roku 60 dni in skleniti, da se referendum razpiše ali zavrni predlog za razpis.

101. člen

Skupščina občine razpiše referendum s sklepom in ga objavi v uradnem glasilu. Odločitev delovnih ljudi in občanov je za skupščino občine obvezna. Leto po izvedbi referenduma skupščina občine ne more izdati odloka ali drugega akta, ki bi bil v nasprotju z izidom referenduma in tudi ne ponoviti referenduma o istem predlogu. Izid referenduma se objavi na enak način kot razpis.

c) Podpisovanje in posebne pismene izjave

102. člen

S podpisovanjem oziroma posebnimi pismenimi izjavami delavci v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela ter delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih, v samoupravnih interesnih skupnostih ter v občini izražajo svoja stališča, pobude in predloge pristojnim organom za reševanje posameznih vprašanj, ki imajo zanje skupen pomen.

103. člen

Če se na podlagi zakona, samoupravnega sporazuma oziroma statuta ustrezne organizacije odloča o posameznem vprašanju s podpisovanjem oziroma s pismenimi izjavami, je odločitev sprejeta, če se je s podpisami oziroma pismenimi izjavami zanj izrekla večina delavcev oziroma delovnih ljudi in občanov, ki imajo pravico odločati v temeljni organizaciji združenega dela, v krajevni skupnosti oziroma v občini po določbah, ki veljajo za odločanje na referendumu.

d) Javna razprava

104. člen

Z javno razpravo o vprašanjih, ki so pomembna za politični, gospodarski, družbeni, kulturni in socialni razvoj, se zagotavlja neposredna in aktivna udeležba delavcev v združenem delu, delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih ter uresničevanje njihovega odločujočega vpliva v postopku priprave in sprejemanja odločitev o vprašanjih, ki imajo skupen ali splošen pomen.

105. člen

V javni razpravi sodelujejo delavci, delovni ljudje in občani, organizirani v temeljnih organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih, družbeno političnih organizacijah in društvih, skupščina in njeni organi, kakor tudi druge zainteresirane samoupravne organizacije in skupnosti ter delovni ljudje in občani, kot posamezniki.

106. člen

Skupščina občine mora pred sprejetjem predložiti v razpravo naslednje osnutke:

- statut občine, njegove spremembe in dopolnitve;
- družbene pláne;
- predpise, ki nalogajo delovnim ljudem in občanom nove oziroma izredne materialne obveznosti;
- razpis občinskega posojila;
- osnutke drugih predpisov oziroma aktov, za katere to določa zakon.

107. člen

Vprašanja, ki so predmet javne razprave, se obravnavajo na zbiorih delavcev, na zbiorih delovnih ljudi in občanov, v samoupravnih organih, v delegacijah in konferencah delegacij, na javnih tribunah, zbiorih potrošnikov in porabnikov določenih dobrin in drugih storitev, v družbeno političnih organizacijah in društvih, v zbiorih in organih občinske skupščine ter na drugih organih, ki so predvideni v statutih organizacij združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih.

108. člen

Organ, ki odloča o vprašanju, o katerem se javno razpravlja, je dolžan zagotoviti, da se delavci, delovni ljudje in občani z osnutki aktov pravočasno seznajajo. Predlog mora obrazložiti in navesti družbene, ekonomske ter druge razloge za njegov sprejem ter določiti primeren rok za javno razpravo ob sprejemu akta. Po končani javni razpravi mora obravnavati mnenja, stališča in predloge iz javne razprave in se do njih opredeliti na primeren način obvestiti udeležence javne razprave o stališčih, ki jih je zavzel do predlogov iz javne razprave.

IV. SKUPŠČINSKI SISTEM TER ORGANIZIRANJE IN DELOVANJE SKUPŠČINE OBČINE

109. člen

Skupščina občine je v okviru pravic in dolžnosti najvišji organ družbenega samoupravljanja in oblasti v občini.

1. Oblikovanje in volitve delegacij

110. člen

Zaradi neposrednega uresničevanja svojih pravic, dolžnosti in odgovornosti in organizirane udeležbe pri opravljanju funkcij skupščin družbeno političnih skupnosti, oblikujejo delovni ljudje in občani v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter družbeno političnih organizacijah delegacije, in sicer:

- delovni ljudje v temeljnih organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih, ki opravljajo dela skupnega pomena za več temeljnih organizacij združenega dela;
- delovni ljudje, ki delajo v kmetijski, obrtni in v podobnih dejavnostih z delovnimi sredstvi, na katerih imajo lastninsko pravico, skupaj z delavci, s katerimi združujejo svoje delo in delovna sredstva, organizirani v skupnosti in druge z zakonom ločene oblike združevanja;
- delovni ljudje v delovnih skupnostih državnih organov, družbeno političnih organizacij in društev ter v drugih delovnih skupnostih, ki niso organizirane kot organizacije združenega dela, kot tudi aktivne vojaške osebe in civilne osebe v službi v oboroženih silah SFRJ;
- občani v krajevnih skupnostih.

111. člen

Delegacijo oblikujejo tudi delavci, ki trajno delajo v delu temeljne organizacije združenega dela, katere sedež ni na območju občine Velenje.

112. člen

Dve ali več delovnih skupnosti državnih organov, družbeno političnih organizacij, družbenih organizacij in društev ter drugih delovnih skupnosti, ki niso organizirane kot organizacije združenega dela, kot tudi aktivnih vojaških oseb in civilnih oseb v službi v oboroženih silah SFRJ, lahko oblikujejo skupno delegacijo.

113. člen

V temeljni organizaciji in skupnosti, v kateri se volijo delegacije iz 110. člena tega statuta, se izvolijo delegacije za skupščino vsake samoupravne skupnosti.

114. člen

Dve ali več delegacij temeljnih samoupravnih organizacij oziroma skupnosti, povezanih z delom in drugimi skupnimi interesi v združenem delu, ki jim pripada delegatsko mesto v zboru združenega dela skupščine občine, se združujejo v konferenco delegacij zaradi delegiranja skupnega delegata v zbor združenega dela skupščine občine, obravnavanja vprašanj iz pristojnosti skupščine občine, zaradi določanja skupnih smernic za delegate in zaradi uresničevanja drugih svojih pravic in dolžnosti v zvezi z opravljanjem funkcij skupščine občine.

Konference delegacij se oblikujejo s sporazumi, ki jih sklenejo temeljne samoupravne organizacije oziroma skupnosti, ki so te delegacije izvolile, na podlagi odloka občinske skupščine.

115. člen

Vsaka delegacija ali konferenca delegacij temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti, povezanih z delom in drugimi skupnimi interesi oziroma interesi družbenopolitične skupnosti, delegira iz svojega sestava glede na vprašanja, ki se obravnavajo v občinski skupščini ali njenih organih, svoje delegate tako, da bodo najbolje zastopali interese njene organizacije ali skupnosti, kakor tudi širše družbeno politične skupnosti.

Delegacija in konferenca delegacij lahko določi:

- delegata za posamezno sejo zbora skupščine občine ali drugega organa;
 - delegata za določeno zadevo, ki je na dnevnem redu seje zbora skupščine občine ali drugega organa.
- Posamezni delegati se lahko določijo tudi kot stalni člani za delo v delovnih telesih ali stalnih organih skupščine občine. Če je član delegacije izbran za predsednika skupščine občine ali predsednika zbora, lahko delegacija za obravnavanje določenih zadev pošlje na sejo še nadomestnega delegata.

116. člen

Delegacija ima zaradi zadev, o katerih njen delegat odloča v skupščini občine pravico tudi:

- povabiti na sejo individualni poslovodni ali kolegijski organ samoupravne organizacije oziroma skupnosti ter zahtevati od njega poročilo, mnenje ali stališče v posamezni zadevi;
- dati pobudo ali zahtevo, da se skliče skupna seja z delavskim svetom temeljne organizacije združenega dela oziroma svetom krajevnih skupnosti ali drugim ustreznim organom samoupravljanja;
- dati pobudo, da se skliče zbor delavcev oziroma zbor delovnih ljudi in občanov;
- dati pobudo, da se skliče skupna seja delegacij za zboro občinske skupščine oziroma skupščine samoupravne interesne skupnosti.

117. člen

Delegat posameznega zbora skupščine občine ima pravico, da se udeleži seje drugega zbora ali izvršnega sveta ali drugih organov skupščine oziroma njihovih delovnih teles, kadar obravnavajo zadevo, ki je bistvenega pomena za njegovo samoupravno organizacijo ali skupnost.

118. člen

Pri uresničevanju svoje delegatske funkcije morajo imeti delegati in delegacije organizirano pomoč delovnih ljudi in občanov, samoupravnih organov in strokovnih služb v svoji organizaciji ali skupnosti.

Le-ti zagotavljajo delegatom:

- pravočasno, razumljivo, objektivno in vsestransko informiranje;
- materialne in druge pogoje ter učinkovite metode dela pri izražanju in usklajevanju interesov, oblikovanju stališč, sprejemanju sklepov in dogovorov ter pri sprotnem nadzorovanju uresničevanja dogovorov in sklepov;
- njihovo načrtno, sistematično in stalno usposabljanje in opravljanje delegatske funkcije.

2. Pravice in dolžnosti delegacij

119. člen

Pri opravljanju svoje funkcije ima delegacija zlasti naslednje pravice in dolžnosti:

- samostojno ali skupno z delegacijami drugih samoupravnih organizacij in skupnosti delegira v skladu s statutom iz svojega sestava delegate v občinsko skupščino;
- preko delegatov v občinski skupščini sodeluje v njenem celokupnem delu in odločanju;
- spremlja delo skupščine in delegatov v skupščini in obvešča temeljno samoupravno organizacijo oziroma skupnost o vprašanjih, ki se obravnavajo in o katerih se odloča v skupščini, kakor tudi o pobudah in predlogih delegacij in delegatov drugih samoupravnih organizacij in skupnosti;
- v skladu s statutom temeljne samoupravne organizacije oziroma skupnosti predlaga v obravnavo tej organizaciji oziroma skupnosti vprašanja, na katerih imajo samoupravna skupnost in delovni ljudje v njej poseben interes pred odločanjem o teh vprašanjih v občinski skupščini;

— daje preko delegatov pobude za obravnavanje posameznih vprašanj in predloge za sprejem aktov in odločitev v skupščini v skladu z zakonom in tem statutom in uresničevanje druge pravice, določene s poslovnikom občinske skupščine.

Delegacija lahko opravlja tudi druge zadeve v odnosih z drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi, za katere jo temeljna samoupravna organizacija oziroma skupnost pooblasti.

120. člen

Delegacije so dolžne obveščati temeljne samoupravne organizacije in skupnosti o svojem delu ali o delu delegatov v skupščini in so za svoje delo odgovorne tem organizacijam in skupnostim.

Delegacije so dolžne obravnavati mnenja in predloge organov samoupravljanja, ki se nanašajo na obravnavano problematiko v delegaciji in zavzemati stališča o teh in obratno.

Zaradi sporazumnega oblikovanja skupnih rešitev o vprašanjih iz pristojnosti skupščine občine in sporazumnega reševanja drugih vprašanj, so delegacije dolžne sodelovati med seboj.

3. Pravice in dolžnosti delegatov

121. člen

Delegat ima pravice in dolžnosti, ki so določene z ustavo, zakonom, tem statutom in statuti oziroma samoupravnimi akti samoupravnih organizacij in skupnosti.

Vsak delegat v zboru ima pravico predlagati osnutke za predloge odlokov, priporočil, odredb, navodil, odločb in drugih sklepov v vseh zadevah, za katere je pristojna skupščina občine ali njen zbor, kakor tudi predlagati zboru obravnavanje vprašanj, ki se tičejo dela izvršnega sveta oziroma upravnih organov.

Delegati imajo dolžnost in pravico, da na seji skupščine ali zbora predlagajo razpravo in odločanje o vprašanih splošnega pomena za občino ali širšo skupnost, kakor tudi o vprašanih njihove samoupravne organizacije ali skupnosti, skupine občanov ali posameznega občana.

122. člen

Delegat v skupščini uživa imuniteto, kadar opravlja funkcijo delegata v skupščini oziroma njenem zboru.

Delegat ne more biti klican na kazensko odgovornost, ne priprti ali kaznovan za mnenje, ki ga je izrazil ali za glas, ki ga je dal v zboru, katerega član je in v skupščini.

Delegat ne more biti priprti brez dovoljenja zbora, katerega član je; prav tako se zoper njega, če se sklicuje na imuniteto, ne more začeti kazenski postopek brez dovoljenja zbora.

Brez dovoljenja zbora, katerega član je, sme biti delegat priprti samo, če je zaloten pri kaznivem dejanju, za katerega je predpisana kazen zapora nad pet let. V takem primeru, ko je delegatu vzeta prostost, je potrebno to sporočiti predsedniku zbora. Ta predloži primer zboru, da odloči, ali naj se postopek nadaljuje, oziroma ali naj ostane odločba o odvzemu prostosti v veljavi.

Če zbor ni zbran, odloči mandatno-imunitetna komisija ustreznega zbora proti poznejši potrditvi zbora o tem, ali dovoljuje odvzem prostosti oziroma nadaljevanje kazenskega postopka in o vzpostavitvi imunitete delegatu.

Kadar skupščina samoupravne interesne skupnosti soddloča s skupščino družbeno politične skupnosti, uživajo člani te skupščine imuniteto v skladu z drugim odstavkom tega člena.

Imuniteta traja delegatu od takrat, ko ga delegacija izbere za posamezno sejo zbora in do časa, ko se mora delegat vrniti s seje zbora v svojo delegacijo.

123. člen

Da bi lahko izvrševal svoje dolžnosti, ima delegat pravico zahtevati od upravnih organov ter od organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti podatke, ki so mu potrebni za njegovo delo v skupščini občine.

4. Sestava in pristojnosti skupščine občine

124. člen

Skupščino občine Velenje sestavljajo:

- zbor združenega dela, kot zbor delegatov delavcev in delovnih ljudi v temeljnih organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih;
- zbor krajevnih skupnosti, kot zbor delegatov delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih;

— družbeno politični zbor, kot zbor delavcev, drugih delovnih ljudi in občanov, organiziranih v družbeno političnih organizacijah.

125. člen

Zbor združenega dela šteje 75 delegatov, od tega:

- 53 delegatov delovnih ljudi v temeljnih organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnosti s področja gospodarstva;
- 2 delegata delovnih ljudi, ki delajo v kmetijski dejavnosti z delovnimi sredstvi, na katerih imajo lastninsko pravico skupaj z delavci, s katerimi združujejo svoje delo in delovna sredstva;
- 1 delegat delovnih ljudi, ki delajo v obrtni in podobnih dejavnostih z delovnimi sredstvi, na katerih imajo lastninsko pravico skupaj z delavci, s katerimi združujejo svoje delo in delovna sredstva;
- 9 delegatov delovnih ljudi v temeljnih organizacijah s področja prosvete in kulturne dejavnosti;
- 5 delegatov delovnih ljudi v temeljnih organizacijah s področja zdravstvene in socialno-varstvene dejavnosti;
- 5 delegatov delovnih ljudi delovnih skupnosti državnih organov, družbeno političnih organizacij, društev in drugih delovnih skupnosti, ki niso organizirane kot temeljne organizacije združenega dela.

126. člen

V zbor krajevnih skupnosti delegira po enega delegata vsaka krajevna skupnost.

127. člen

Družbeno politični zbor šteje 30 delegatov. Delovni ljudje in občani, organizirani v občinski organizaciji zveze komunistov, socialistične zveze, zveze sindikatov, zveze združenj borcev NOV in zveze mladine, z dogovorom v okviru občinske organizacije socialistične zveze določijo listo kandidatov za delegate v družbeno političnem zboru skupščine občine. Dogovor o sestavi liste kandidatov za delegate v družbeno političnem zboru skupščine občine sklenejo delegacije družbeno političnih organizacij na občinski konferenci SZDL. Lista kandidatov za delegate v družbeno političnem zboru skupščine občine obsega toliko kandidatov, kot je delegatov v tem zboru. O izvolitvi delegatov v družbeno političnem zboru skupščine občine glasujejo delovni ljudje in občani neposredno in tajno.

128. člen

Skupščina občine v okviru pravic in dolžnosti, ki jih uresničujejo delovni ljudje in občani v občini:

- določa politiko in odloča o temeljnih vprašanjih, ki so pomembna za politično, gospodarsko, socialno in kulturno življenje in družbeni razvoj;
- sprejema družbeni plan in proračun ter predpise in druge splošne akte;
- obravnava vprašanja, ki so skupnega pomena za organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti in usklajuje njihove odnose in interese;
- daje pobude za sklepanje in sodeluje pri sklepanju družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov;
- obravnava vprašanja s področja ljudske obrambe, varnosti in družbene samozaščite;
- obravnava stanje in splošne probleme ustavnosti, zakonitosti in pravosodja ter organizira in opravlja družbeno nadzorstvo;
- določa temeljno organizacijo upravnih in drugih organov ter njihove pristojnosti;
- voli, imenuje in razrešuje določene funkcionarje ter sodnike temeljnega sodišča;
- skrbi za izvajanje sprejete politike, predpisov in drugih splošnih aktov;
- določa politiko izvrševanja predpisov in drugih splošnih aktov in obveznosti organov in organizacij v zvezi z njihovim izvrševanjem;
- sodeluje s samoupravnimi interesnimi skupnostmi ter koordinira delo pri realizaciji skupnih nalog;
- opravlja politično nadzorstvo nad delom izvršnega sveta, upravnih organov in skupščini odgovornih nosilcev samoupravnih, javnih in drugih družbenih funkcij in s smernicami usmerja njihovo delo.

129. člen

Med vojno odloča o vprašanjih iz pristojnosti skupščine občine, če se ta ne more sestati, predsedstvo občinske skupščine, katerega sestavo in pristojnost določa zakon.

6. Pristojnost in delo zborov

130. člen

Zadeve iz pristojnosti skupščine občine opravljajo zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbeno politični zbor enakopravno ter zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti tudi samostojno.

Določene zadeve iz pristojnosti skupščine občine opravljajo zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbeno politični zbor na skupni seji.

Na skupni seji odločajo o zadevah, ki so določene z zveznimi ali republičnimi zakoni ali kadar tako sklenejo zbori sami.

131. člen

Družbeno politični zbor sodeluje v postopku sprejemanja odlokov in drugih splošnih aktov skupščine z zborom združenega dela in zborom krajevnih skupnosti tudi tako, da sprejema stališča o zadevah, določenih s tem statutom ali poslovnikom skupščine občine.

132. člen

O zadevah iz pristojnosti skupščine občine, o katerih enakopravno odločajo skupščine samoupravnih interesnih skupnosti z območja občine, odločajo pristojni zbori enakopravno s skupščinami ustreznih samoupravnih interesnih skupnosti.

133. člen

Vsak zbor skupščine občine se samostojno konstituira in organizira.

V ta namen zbor samostojno:

- odloča o verifikaciji pooblastil delegatov na seji zbora;
- odloča o mandatno-imunitetnih vprašanih delegatov v zboru;
- voli izmed delegatov zbora predsednika zbora in njegovega namestnika ter ju razreši;
- imenuje in razrešuje tajnika zbora;
- upravlja delovna telesa, jim določa delovno področje in odloča o sestavi teh delovnih teles;
- sprejema program svojega dela.

134. člen

Zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbeno politični zbor enakopravno:

- sprejemajo statut občine in poslovnik občinske skupščine;
- določajo stališča glede spremembe mej oziroma območja občine ter glede združitve z drugo občino ali razdelitve občine;
- podeljujejo priznanja in nagrade občine in sklepajo o proglasitvi za častnega občana občine ter o podelitvi domicila v občini;
- sklepajo o načelni politiki medobčinskega sodelovanja, o pobratenjih in o navezovanju trajnih prijateljskih vezi z drugimi občinami in mesti v državi;
- voli in razrešujejo predsednika in podpredsednika občinske skupščine, predsednika in člane izvršnega sveta, predsednika in člane stalnih komisij in drugih stalnih ali občasnih delovnih teles občinske skupščine;
- voli in razrešujejo delegate zveznega zbora Skupščine SFRJ, delegate v zbore Skupščine SR Slovenije, predsednika in člane predsedstva SR Slovenije, delegate v samoupravne organe OZD, ki opravljajo dejavnosti posebnega družbenega pomena itd;
- voli in razrešujejo predsednika in sodnike rednih sodišč, sodišča združenega dela, občinske sodnike za prekrške ter druge funkcionarje, če tako določa zakon, odlok ali drug akt občinske skupščine;
- imenujejo in razrešujejo občinskega javnega pravobranilca, družbenega pravobranilca samoupravljanja, sekretarja občinske skupščine ter funkcionarje občinskih upravnih organov in drugih služb, če je to predpisano z zakonom ali odlokom.

135. člen

Zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti enakopravno sprejemata odloke in druge akte, ki se nanašajo na:

- uresničevanje z družbenimi plani in programi začrtane politike razvoja in usmerjanje delitve dohodka;
- načelna vprašanja v zvezi z določanjem in kontrolo cen proizvodov in storitev;
- politiko razvoja na vseh področjih družbenih dejavnosti in

na področju dejavnosti posebnega družbenega pomena v gospodarstvu;

— zadeve, ki so v pristojnosti občinske skupščine s področja industrije, kmetijstva, gradbeništva, obrti in opravljanje osebnega dela kot samostojnega poklica;

— uresničevanje s prostorskimi in urbanističnimi programi in načrti začrtanega razvoja, sprejemanje zazidalnih načrtov;

— področje stanovanjske politike in stanovanjskega gospodarstva;

— vprašanja blagovnega prometa, turizma in gostinstva;

— področje komunalnega gospodarstva;

— problematiko prometa v občini;

— varstvo človekovega okolja in narave, urejanje in uporabo stavbnih zemljišč, urejanje in izkoriščanje zemljišč in stvari v splošni rabi, projektiranje, investiranje in graditve objektov;

— davke in takse;

— prispevke;

— ustanavljanje organizacij združenega dela in drugih organizacij, kadar je ustanovitelj občinska skupščina;

— vprašanja informiranja v občini in splošne pogoje obveščanja;

— odločitve o začasnih ureditvah vprašanj, od katerih je bistveno odvisno delo samoupravne interesne skupnosti, če le-ta o takih vprašanjih ne odloči sama;

— začasne ukrepe zoper organizacijo združenega dela, samoupravno interesno skupnost in drugo samoupravno organizacijo ter pričetek postopka redne likvidacije temeljne organizacije združenega dela;

— druge zadeve, ki so skupnega pomena za delovne ljudi v združenem delu in v krajevnih skupnostih.

— sprejemajo odloke in druge splošne akte, ki se nanašajo na temeljne cilje in osnovna razmerja družbeno ekonomskega in prostorskega razvoja občine;

— sprejemajo dolgoročne, srednjeročne in kratkoročne družbene plane občine;

— sprejemajo proračun občine;

— sprejemajo razpis občinskega referenduma;

— sprejemajo razpis občinskega posojila ter uvedbo občinskega prispevka za celotno območje občine;

— določajo kadrovske politike in politiko socialne varnosti;

— določajo temeljno organizacijo in delo občinskih upravnih in drugih medobčinskih organov in služb;

— določajo organizacijo in delo rednega sodišča in drugih samoupravnih sodišč, temeljnega javnega tožilstva, družbenega pravobranilca samoupravljanja in občinskega javnega pravobranilca;

— določajo sistem in organizacijo ljudske obrambe, varnost in družbene samozaščite v občini;

— potrjujejo samoupravne sporazume o ustanovitvi in statute samoupravnih interesnih skupnosti;

136. člen

Zbor združenega dela samostojno sprejema odloke in druge akte, ki se nanašajo na:

- stanje in razvoj posameznih gospodarskih področij, ki niso navedena v prejšnjih dveh členih tega statuta;
- področje bančništva, službe družbenega knjigovodstva, zavarovalništva;
- medsebojna razmerja v združenem delu in delovna razmerja;
- varstvo pri delu;
- varstvo kakovosti proizvodov in storitev.

Zbor združenega dela tudi:

- daje soglasje k statusnim spremembam za organizacije, ki opravljajo zadeve posebnega družbenega pomena;
- obravnava medsebojna razmerja v temeljnih organizacijah združenega dela, samoupravne družbeno ekonomske odnose in delitev dohodka ter druga vprašanja, ki imajo splošen pomen za družbeni in gospodarski razvoj občine;
- zadrži izvršitev splošnega akta temeljne ali druge organizacije združenega dela ali delovne skupnosti, če smatra, da je akt v nasprotju z ustavo ali zakonom in uvede postopek za oceno ustavnosti in zakonitosti tega akta;
- obravnava predloge in stališča zborov delovnih ljudi v organizacijah združenega dela in v drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih;
- obravnava vire financiranja krajevnih skupnosti ter samoupravnih interesnih skupnosti in drugih skupnosti;
- daje soglasja ali potrditev samoupravnih in drugih aktov samoupravnih organizacij in skupnosti, če tako določajo predpisi;

— obravnava vprašanja upravljanja in razpolaganja z družbeno lastnino v upravljanju občine, kolikor ni prenešeno na drug organ skupščine občine;

— opravlja druge zadeve s področja samoupravnih pravic in svoboščin delovnih ljudi in njihovih dolžnosti, če to ni v pristojnosti drugega zbora ali organa.

137. člen

Zbor združenega dela obravnava kot konferenca delegacij za zbor združenega dela Skupščine SR Slovenije zadeve, ki so na dnevnem redu zasedanja tega zbora ter zavzema do njih svoja stališča.

Pri tem sodeluje skupina delegatov za delegiranje delegatov v zbor združenega dela Skupščine SR Slovenije.

138. člen

Odločitev o izločitvi dela dohodka za skupne in splošne družbene potrebe ter o namenu in obsegu sredstev za te potrebe ne more biti sprejeta, če je ne sprejme zbor združenega dela.

Za odločanje iz gornjega odstavka morajo vse temeljne organizacije sprejeti gradivo najpozneje 14 dni pred odločanjem, da lahko o njem razpravljajo vsi delavci v temeljnih organizacijah združenega dela. Gradivo mora biti pripravljeno tako, da omogoča delavcem oceniti skladnost posameznih predlaganih rešitev s sprejetimi družbeno ekonomsko politiko, vpliv predlaganih rešitev na dohodek temeljnih organizacij združenega dela oziroma na bruto osebne dohodke in na izvajanje njihovih, z zakoni, družbenimi dogovori in s samoupravnimi sporazumi že sprejetih obveznosti.

Ob pošiljanju omenjenega gradiva je treba delegate posebej opozoriti, da gre za dokumente, ki urejajo neodtujljive pravice delavcev ter naj zato o njih razpravljajo delovni ljudje v temeljnih organizacijah združenega dela.

Za primer, da odlok iz prejšnjega odstavka ni sprejet na zborih v enakem besedilu, mora zbor, ki obravnava zadevo, skupaj z zborom združenega dela, zadevo ponovno proučiti. Če zbor ne sprejme predlaganega besedila zbora združenega dela, odlok ni sprejet.

139. člen

Zbor krajevnih skupnosti samostojno sprejema odloke in druge akte, ki se nanašajo na:

- življenje in delo delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih;
- vprašanja, ki so skupnega pomena za krajevne skupnosti v občini;
- vprašanja poimenovanja cest, ulic, trgov, poti in parkov na območju občine;
- vprašanja upravljanja in vzdrževanja občinskih cest in mestnih ulic ter urejanja prometa na njih;
- spreminjanje območja katastrskih občin;
- določanje delegatov za sklepanje zakonskih zvez;
- odločanje o načinu in mestih za izkoriščanje peska in gramoza ter glede odlaganja smeti.

Zbor krajevnih skupnosti tudi:

- v imenu občine sodeluje pri družbenem dogovarjanju za območje krajevne skupnosti in spodbuja oziroma sproži postopek za samoupravno sporazumevanje v krajevnih skupnostih;
- obravnava in usklajuje programe razvoja krajevnih skupnosti v občini ter možnosti njihovega financiranja ter proučuje, usmerja in spodbuja delo krajevnih skupnosti;
- odloča o merilih za delitev sredstev za krajevne skupnosti ter daje drugim zborom in skupščinam samoupravnih interesnih skupnosti mnenja in stališča glede problematike krajevnih skupnosti in glede vprašanj, ki jih vsebujejo programi razvoja krajevnih skupnosti v občini;
- obravnava neposredno samoupravljanje v krajevnih skupnostih in daje priporočila za razvoj in uspešnejše delovanje posameznih oblik samoupravljanja;
- obravnava pripombe in predloge zborov delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih, zavzema do njih v okviru svojih pristojnosti stališča in jih obvešča o svojih ukrepih in sklepih;
- zadrži izvršitev splošnega akta najvišjega organa samoupravljanja v krajevni skupnosti do sklepa ustavnega sodišča, če misli, da je akt v nasprotju z ustavo, tem statutom ali zakonom in uvede postopek za presojo njegove ustavnosti oziroma zakonitosti.

140. člen

Družbeno politični zbor sprejema stališča v zadevah, ki se nanašajo na:

- uresničevanje ustavnosti in zakonitosti ter varstva svoboščin in pravic delovnega človeka in občana;
- družbeno varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in občanov ter družbene lastnine;
- medsebojna razmerja v združenem delu;
- družbeno ekonomski položaj in združevanje kmetov;
- samostojno osebno delo s sredstvi, ki so lastnina občanov;
- odvetništvo in drugo pravno pomoč;
- združevanje občanov, javne shode in prireditve ter pravni položaj verskih skupnosti;
- splošna vprašanja informiranja v občini in na splošne pogoje javnega obveščanja;
- ostale pomembne zadeve, ki imajo širši družbeno politični značaj (varstvo okolja, stanovanjsko gospodarstvo, komunalno gospodarstvo).

141. člen

Skupščine samoupravnih interesnih skupnosti v občini na področju vzgoje in izobraževanja, kulture, zdravstva, socialnega varstva in raziskovalne dejavnosti enakopravno z zbori občinske skupščine določajo politiko in sprejemajo razvojne programe za področja dejavnosti posamezne interesne skupnosti.

Zaradi tega skupščine samoupravnih interesnih skupnosti na štetih področjih enakopravno z zborom združenega dela in zborom krajevnih skupnosti:

- sprejemajo odloke in druge splošne akte, ki se nanašajo na področje dejavnosti teh skupnosti;
- obravnava plan družbenega razvoja občine;
- obravnava letni plan razvoja dejavnosti v posamezni samoupravni interesni skupnosti;
- odločajo o ustanavljanju oziroma uklinjanju dejavnosti, ustanov in zavodov, ki delujejo na področju posamezne interesne skupnosti.

142. člen

Pristojni zbori skupščine občine samostojno sprejemajo odločitve, s katerimi se začasno urejajo vprašanja, od katerih je bistveno odvisno delo samoupravnih interesnih skupnosti, če te o takih vprašanjih ne odločijo same.

Pristojni zbori skupščine občine tudi samostojno sprejemajo z zakonom določene začasne ukrepe proti samoupravnim interesnim skupnostim v primerih in pogojih, ki veljajo za sprejemanje takih ukrepov proti organizaciji združenega dela.

143. člen

Vsak zbor lahko v okviru svojega delovnega področja samostojno obravnava vprašanja z vseh področij, spremlja stanje in razvoj, zavzema stališča, sprejema sklepe in daje pobude za izvajanje politike, predpisov in drugih splošnih aktov občinske skupščine, obravnava stanje kadrov in potreb po kadrih, spodbuja samoupravno sporazumevanje in sodeluje pri družbenem dogovarjanju, razvija, sodeluje in usklajuje odnose temeljnih organizacij združenega dela oziroma skupnosti ter daje organizacijam združenega dela, samoupravnim interesnim skupnostim in drugim samoupravnim organizacijam in skupnostim priporočila o teh vprašanjih.

Vsak zbor, ki ne sodeluje pri odločanju o posameznem vprašanju, ima pravico, da razpravlja o tem vprašanju, zavzema o njem stališča in daje svoje predloge pristojnim zborom, če gre za vprašanja, ki imajo poseben pomen za izvajanje njegovih nalog. Pristojni zbori morajo pred odločitvijo razpravljati o stališčih in predlogih tega zbora.

144. člen

Vsak zbor lahko v okviru svojega delovnega področja zahteva od izvršnega sveta skupščine občine poročila in mu postavlja vprašanja. Poročila in pojasnila lahko zahteva tudi od občinskih upravnih organov, samoupravnih interesnih skupnosti in ostalih organizacij in skupnosti.

145. člen

Vsak zbor zaseda in odloča praviloma ločeno na svoji seji. Zbori, ki enakopravno sodelujejo pri sprejemanju odloka ali drugega akta, lahko sklenejo, da bodo odlok oziroma akt obravnavali ali pa tudi sprejemali na skupnem zasedanju. V takem primeru glasujejo delegati vsakega zbora posebej.

Zbori tudi lahko sklenejo, da bodo skupaj poslušali uvodne informacije, poročila ali skupaj obravnavali druga vprašanja, ki so skupnega pomena za vse zборе.

146. člen

Vsak zbor skupščine občine veljavno sklepa, če je na seji navzoča večina vseh delegatov v zboru.

Zbor veljavno sprejema odlok, splošni akt ali drugo končno odločitev z večino glasov vseh delegatov v zboru, če se z zakonom ali tem statutom ne zahteva višja stopnja soglasja. Kadar zbor sprejema akte, za katere je po tem statutu določena obvezna javna razprava, veljavno sklepa z večino glasov vseh delegatov zbora.

Kadar zbori skupščine občine odločajo na skupni seji, sklepajo veljavno z večino glasov vseh delegatov vseh zborov. Glasovanje je javno, lahko pa je tudi tajno, če tako sklene zbor v skladu s poslovnikom.

147. člen

Delegati v zborih skupščine občine razpravljajo in usklajujejo stališča, da bi o vprašanjih, ki so na dnevnem redu za odločitev, dosegli soglasje in po potrebi preverjajo stopnjo soglasja s predhodnimi glasovanji oziroma izjavljanji.

O tem, kdaj se da odlok, splošni akt ali druga odločitev na končno glasovanje, odloči predsednik zbora.

Odlok oziroma drugi akt, pri sprejemanju katerega enakopravno sodeluje več zborov, je sprejet, če ga sprejmejo zbori v enakem besedilu. To velja tudi v primeru, če z zbori skupščine občine enakopravno sklepa tudi skupščina samoupravne interesne skupnosti.

148. člen

Skupščina občine ima poslovnik, s katerim ureja delo, postopek za sprejemanje odlokov, splošnih aktov in drugih odločitev, način usklajevanja stališč, preverjanje stopnje soglasja, način usklajevanja dela zborov občinske skupščine in skupščin samoupravnih interesnih skupnosti in druge, za delo skupščine in njenih zborov pomembne zadeve.

6. Predsednik skupščine občine in predsedniki zborov

149. člen

Skupščina občine izvoli izmed delegatov zborov predsednika in po potrebi enega ali več podpredsednikov. Občinska konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva po opravljenem kandidacijskem postopku predlaga kandidata za predsednika in podpredsednika občinske skupščine.

Predsednik in podpredsednik se volita za dve leti in sta lahko ponovno izvoljena še za dve leti, vendar ne moreta biti več kot dvakrat zaporedoma izvoljena na to dolžnost.

150. člen

Predsednik skupščine občine:

- predstavlja občinsko skupščino;
- sklicuje in vodi skupne seje občinske skupščine;
- sprejema posamezne ukrepe v vojni razmerah, kadar se ne more sestati predsedstvo občinske skupščine;
- skrbi skupno s predsedniki zborov oziroma skupščin samoupravnih interesnih skupnosti, da se obravnavajo vprašanja usklajevanja in programiranja dela zborov in skupščin samoupravnih interesnih skupnosti, kadar te enakopravno odločajo z zbori občinske skupščine ter delovnih teles občinske skupščine;
- skrbi za sodelovanje skupščine občine s Skupščino SR Slovenije ter organizacijami, ki povezujejo občine;
- skrbi, da se dela po poslovniku skupščine;
- skupaj s predsedniki zborov razlaga določbe poslovnika skupščine glede pristojnosti zborov in teles skupščine;
- skupaj s predsedniki zborov sprejema stališča o drugih, s poslovnikom določenih vprašanjih, ki so skupnega pomena za delo zborov;
- podpisuje resolucije, deklaracije, priporočila, odloke in druge akte, ki jih sprejema občinska skupščina oziroma dva zbora;
- skrbi za javnost dela skupščine občine in za uveljavljanje pravic v zvezi z opravljanjem njihove funkcije v skupščini;
- opravlja druge zadeve, ki so mu dane s statutom občine, poslovnikom ali z zakonitim predpisi.

151. člen

Podpredsednik skupščine občine pomaga predsedniku pri njegovem delu in opravlja po dogovoru z njim posamezne zadeve z njegovega delovnega področja.

152. člen

Vsak zbor ima predsednika zbora in njegovega namestnika, ki opravlja vse dolžnosti predsednika zbora, če je ta zadržan ter druge dolžnosti predsednika zbora, ki jih ta določi.

Predsednik zbora in namestnik se izvolita za dve leti in sta lahko ponovno izvoljena še za dve leti, vendar ne moreta biti več kot dvakrat zaporedoma izvoljena na to dolžnost.

Predsednik zbora:

- sklicuje in vodi seje zbora;
- podpisuje resolucije, deklaracije, priporočila, odloke in druge akte zbora;
- skrbi, da se dela po poslovniku skupščine;
- opravlja druge zadeve, ki so določene s tem statutom ali poslovnikom skupščine občine.

153. člen

Pred prevzemom dolžnosti podajo predsednik in podpredsednik skupščine, predsedniki in namestniki zborov naslednjo slovesno izjavo:

"Izjavljam, da bom svojo dolžnost opravljal vestno in odgovorno, da bom delal v skladu z ustavo in zakoni ter da bom varoval družbeni red SFRJ. Z vsemi močmi se bom boril za razvoj socialističnih samoupravnih odnosov, za oblast delavskega razreda ter uresničevanje skupnih interesov delovnih ljudi in občanov ter za napredek in razvoj SRS in SFRJ".

Predsednik in podpredsednik skupščine podata slovesno izjavo na seji vseh zborov, ostali pa pred predsednikom skupščine.

154. člen

Skupščina občine ima sekretarja.

Sekretar je strokovni svetovalec občinske skupščine.

Sekretar skupščine organizira, vodi in usklajuje delo pri opravljanju nalog in zadev za potrebe delegatov, zborov, delovnih teles in predsedstva skupščine.

Sekretar skupščine skrbi tudi za objavljanje odlokov in drugih aktov občinske skupščine in opravlja druge naloge, ki mu jih naloži skupščina.

S poslovnikom skupščine se podrobneje določi področje dela ter pravice in dolžnosti sekretarja skupščine.

Sekretar skupščine se imenuje za štiri leta in je lahko po poteku te dobe ponovno imenovan.

155. člen

Skupščina občine lahko ustanovi strokovne, posvetovalne in podobne službe, ki so potrebne za opravljanje zadev v zvezi z delom skupščine.

7. Akti skupščine občine

156. člen

Skupščina občine sprejema odloke, družbene plane, resolucije, priporočila, stališča, sklepe ter daje obvezne razlage odlokov (akti občinske skupščine). Skupščina občine sprejema tudi proračun občine in zaključni račun proračuna.

Skupščina občine lahko sodeluje tudi pri sklepanju družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov.

157. člen

Odloke in druge splošne akte sprejemajo zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbeno politični zbor enakopravno, zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti enakopravno, zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti pa tudi samostojno.

Družbeno politični zbor v okviru svojih pristojnosti sodeluje pri sprejemanju odlokov in drugih splošnih aktov s pristojnim zborom tudi tako, da sprejema stališča. Skupščine samoupravnih interesnih skupnosti občine enakopravno s pristojnimi zbori sprejemajo odloke in druge akte občinske skupščine.

158. člen

Z resolucijo opozarja skupščina na stanje, probleme in potrebe na področju gospodarskega in družbenega življenja, ki so skupnega pomena za občino, določa politiko, ki jo je treba izvajati na teh področjih in ukrepe, ki so za to potrebni.

159. člen

S priporočilom opozarja skupščina na pomen določenega vprašanja, ki se nanaša na izvajanje zakonov in drugih predpisov ali na razvoj samoupravljanja in samoupravnih odnosov na posameznem področju.

S priporočilom se predlagajo ukrepi, ki naj bi jih sprejele organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti ter državni organi za reševanje vprašanj v skladu z njihovimi nalogami in interesi.

Organizacije združenega dela, krajevne skupnosti ter vsi, katerim je priporočilo namenjeno, morajo do priporočila zavzeti stališča ter o tem seznaniti občinsko skupščino.

160. člen

Sklepe sprejema občinska skupščina kot izvršilne predpise. Sklep kot izvršilni predpis je akt, ki ga sprejme občinska skupščina za izvajanje in konkretizacijo posameznega zakona, če je tako določeno v zakonu samem. S sklepom kot aktom, s katerim skupščina izvršuje svoje pravice, odločajo pristojni zbori o izvolitvah, imenovanjih, razrešitvah, o potrditvi ustreznih aktov samoupravnih organizacij in skupnosti ali o soglasju k takim aktom.

Zbori lahko v mejah svojega delovnega področja s sklepi ugotavljajo stanje in zavzemajo stališča v zvezi z vprašanji, ki so jih obravnavali, nalagajo obveznosti izvršnemu svetu in občinskim upravnim organom ter organizacijam glede priprave oziroma spremembe odlokov in drugih aktov.

161. člen

S stališči zbori občinske skupščine opredeljujejo politiko do obravnavanih zadev in dajejo pobude za izvajanje politike in izvrševanja aktov občinske skupščine.

162. člen

Skupščina občine sodeluje pri sklepanju družbenega dogovora ali samoupravnega sporazuma, če je tako določeno z zakonom ali če tako sklenejo zbori skupščine občine.

Družbeni dogovor oziroma samoupravni sporazum podpiše v imenu občinske skupščine predsednik skupščine občine ali funkcionar skupščine, ki ga pooblasti predsednik.

163. člen

Skupščina občine najmanj enkrat letno ugotavlja, kako se uresničujejo akti, ki jih je sprejela. Pri tem posveti posebno pozornost izvajanju aktov, ki nimajo oblastnega značaja, to je priporočilom, smernicam in resolucijam.

164. člen

Sprejem odloka ali drugega akta lahko predlaga vsak delegat oziroma skupina delegatov v svojem zboru, izvršni svet občinske skupščine, skupščina samoupravne interesne skupnosti in delovno telo občinske skupščine. Zahtevo za izdajo odloka ali drugega akta lahko dajo tudi krajevne skupnosti, družbeno politične organizacije in skupnosti, društva in občani.

165. člen

Akti občinske skupščine se sprejemajo praviloma dvostopenjsko. Na prvi stopnji pristojni zbor obravnava osnutek akta. Pri tem sodeluje s pobudami, predlogi, mnenji in stališči temeljne samoupravne organizacije in skupnosti.

Zbor lahko sklene, da se da osnutek akta v javno razpravo. Po končani prvi obravnavi akta se akt v usklajenem besedilu kot predlog predloži pristojnim zborom v odločanje.

V postopku sprejemanja aktov se lahko prva in druga stopnja tudi združita, vendar le v izjemnih primerih, kadar je to nujno zaradi preprečevanja in odpravljanja večjih motenj v gospodar-

stvu, kadar to zahtevajo interesi ljudske obrambe, varnosti in družbene samozaščite, naravne nesreče in druge izredne potrebe občine. Predlog za sprejem odloka po hitrem postopku mora biti posebej obrazložen.

166. člen

Akt skupščine občine je sprejet, če ga pristojni zbori sprejemajo v enakem besedilu.

Če ne pride do soglasja med zbori, se opravi usklajevalni postopek, če pa ta ne uspe, se predlog akta za dobo najmanj šest mesecev vzame z dnevnega reda. V nujnih primerih lahko izvršni svet predlaga pristojnim zborom sprejem odloka o začasnih ukrepih, s katerimi se vprašanje začasno uredi. Če tudi v tem primeru ne pride do soglasja, odloči o predlogu skupščina na skupni seji vseh zborov z večino glasov vseh delegatov. Tak akt o začasnih ukrepih velja najdalj eno leto.

167. člen

Odloki in drugi akti občinske skupščine se objavljajo v uradnem glasilu.

Splošni akti občinske skupščine začnejo veljati osmi dan po objavi. Samo iz posebno utemeljenih razlogov se lahko določi, da začne splošni akt veljati prej, vendar ne pred dnevom objave.

168. člen

Družbeni plan in proračun ter akti za nujno izvrševanje se uporabljajo za čas, na katerega se ti akti nanašajo. Akti občinske skupščine veljajo za območje občine Velenje, če v njih samih teritorialna veljavnost ni omejena na ožje območje.

169. člen

Podrobnejša določila o aktih skupščine in o postopku za sprejemanje aktov določa poslovnik skupščine.

8. Delovna telesa skupščine in njenih zborov

170. člen

Skupščina občine in njeni zbori lahko ustanovijo komisije, odbore in druga delovna telesa.

Komisije pri skupščini občine se ustanovijo za proučevanje zadev, ki so skupnega pomena za vse zore skupščine. Ustanovijo se s statutom, lahko pa se ustanovijo tudi z odlokom ali sklepom.

Odbori zborov se ustanovijo za proučevanje sistemskih in določenih drugih vprašanj ali za proučevanje posameznih zadev.

Skupna delovna telesa lahko ustanovijo tudi zbori skupščine občine ter skupščine samoupravnih interesnih skupnosti v občini za zadeve, o katerih te skupščine enakopravno odločajo s pristojnimi zbori občinske skupščine.

Odlok ali sklep o ustanovitvi delovnih teles določa tudi njihove naloge, pooblastila in sestav.

Delovna telesa morajo biti sestavljena tako, da lahko opravljajo naloge, za katere so bila ustanovljena.

Predsedniki in člani komisij se praviloma izvolijo izmed delegatov vseh treh zborov občinske skupščine.

171. člen

Stalna delovna telesa skupščine občine so:

- svet za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito;
- svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu;
- komisija za volitve, imenovanja in kadrovske zadeve;
- komisija za družbeno nadzorstvo;
- komisija za prošnje in pritožbe;
- komisija za verske zadeve;
- komisija za statut občine;
- komisija za odlikovanja;
- komisija za podeljevanje priznanj in nagrad občine Velenje;
- komisija za pregled splošnih aktov samoupravnih organizacij in skupnosti;
- komisija za vprašanja borcev in invalidov.

Stalna telesa posameznih zborov so komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja ter druga telesa, ki jih določijo posamezni zbori s sklepom.

Komisija za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja zbora samostojno odloča o verifikaciji pooblastil delegatov na zasedanju zborov in o imunitetnih vprašanjih delegatov.

9. Predsedstvo občinske skupščine

172. člen

Če se občinska skupščina zaradi vojnih razmer ne more sestati, odloča o vseh vprašanjih iz njene pristojnosti, zlasti za neposredno organiziranje in vodenje splošnega ljudskega odpora, predsedstvo občinske skupščine.

Predsedstvo občinske skupščine predloži sprejete splošne akte v potrditev občinski skupščini takoj, ko se ta lahko sestane.

V primeru, da se tudi predsedstvo občinske skupščine zaradi vojnih razmer ne more sestati, sprejema ukrepe iz njegove pristojnosti predsednik predsedstva občinske skupščine. Te ukrepe mora predložiti v potrditev predsedstvu občinske skupščine takoj, ko se to lahko sestane.

173. člen

Predsedstvo občinske skupščine imenuje občinska skupščina, ki ob imenovanju določi tudi število članov predsedstva.

Predsednik predsedstva občinske skupščine je predsednik občinske skupščine; člani predsedstva pa so po svojem položaju predsedniki zborov občinske skupščine, predsednik izvršnega sveta občinske skupščine in predsednik občinske konference SZDL.

Če se občinska skupščina zaradi vojnih razmer ne more sestati, predsedstvo občinske skupščine po potrebi samo spreminja svojo organizacijsko in kadrovske sestavo. Akte o teh spremembah predloži predsedstvo občinski skupščini v potrditev takoj, ko se ta lahko sestane.

174. člen

Skupščina občine lahko imenuje svet občine kot organ za obravnavanje mnenj s področja družbeno političnega sistema občine Velenje. Sestava in način dela sveta se določi z odlokom.

V. IZVRŠNI SVET SKUPŠČINE OBČINE

1. Funkcije izvršnega sveta

175. člen

Izvršni svet Skupščine občine Velenje (v nadaljnjem besedilu: izvršni svet) je kolegijski izvršilni organ občinske skupščine, ki v okviru pravic in dolžnosti občine skrbi za izvajanje politike in izvrševanje zakonov, odlokov in drugih predpisov, za uresničevanje družbenih načrtov občine, družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov ter drugih odločitev občinske skupščine.

Izvršni svet je odgovoren občinski skupščini v okviru pravic in dolžnosti občine za stanje na vseh področjih družbenega življenja, za izvajanje politike, izvrševanje odlokov in drugih aktov občinske skupščine, kakor tudi za svoje delo in za delo upravnih organov.

Izvršni svet sprejema predpise za izvajanje odlokov, drugih predpisov in splošnih aktov občinske skupščine ter usmerja, usklajuje in nadzira delo občinskih upravnih organov in nadzira njihovo delo.

176. člen

Izvršni svet zlasti:

- opravlja zadeve določene z ustavo, zakoni in s tem statutom;
- odgovarja za izvajanje politike, izvrševanje odlokov, družbenega plana in drugih planskih dokumentov ter splošnih aktov občinske skupščine in ustreznih ukrepov;
- predlaga odloke in druge splošne akte iz pristojnosti skupščine občine;
- daje skupščini občine mnenje o predloženih odlokih in drugih splošnih aktih, ki jih pošiljajo drugi pooblaščenči predlagatelji;
- izdaja odredbe za izvrševanje odlokov ter drugih splošnih aktov skupščine, za katere je pooblaščen;
- predlaga družbeni plan občine ter druge planske dokumente;
- predlaga občinski proračun in zaključni račun proračuna;
- skrbi za izvrševanje občinskega proračuna;
- nadzoruje, usklajuje in usmerja delo občinskih upravnih organov in strokovnih služb, da bi se zagotovilo izvajanje politike in izvrševanje zakonov, odlokov, drugih predpisov in splošnih aktov;

– predlaga ustanovitev ali odpravo občinskih in medobčinskih upravnih organov, ki jih ustanovi skupščina občine ter predlaga ukrepe za izboljšanje organizacije in dela teh organov;

– na predlog funkcionarja, ki vodi občinski upravni organ, imenuje in razrešuje vodilne in vodstvene delavce;

– daje soglasje k imenovanjem in razrešitvam delavcev s posebnimi pooblastili;

– daje soglasje k pravilnikom o organizaciji in delu ter pravilnikom o sistematizaciji del in opravi občinskih upravnih organov in strokovnih služb;

– predpiše splošna načela za notranjo organizacijo in sistematizacijo del in opravi ter nomenklaturo anotnih nazivov za skupine istovrstnih del in opravi v občinskih upravnih organih;

– sklepa samoupravni sporazum z delavci v delovnih skupnostih, ki se zaradi majhnega obsega nalog upravnega organa ne morejo ustrezno samoupravno organizirati in svojih samoupravnih pravic, obveznosti in odgovornosti urejati s samoupravnimi splošnimi akti na način, določen z zakonom;

– določa začetek in konec delovnega časa ter trajanje in razporeditev delovnega časa v občinskih upravnih organih;

– odloča o sporih o pristojnosti med občinskimi upravnimi organi;

– usmerja, usklajuje in nadzoruje obrambne priprave in organiziranje družbene samozaščite občinskih upravnih organov in organizacij, ki so posebnega pomena za SLO in DS;

– določa predlog obrambnega in varnostnega načrta ter skrbi za izdelavo in izvajanje načrta ukrepov za pripravljenost organov in organizacij iz svoje pristojnosti;

– obravnava varnostno problematiko in daje mnenje o varnostni oceni;

– sprejema in skrbi za izvajanje ukrepov za zaščito in reševanje ter preprečevanje širjenja posledic naravnih in drugih hudih nesreč ter drugih izrednih razmer;

– predlaga finančna sredstva, ki so potrebna za izvrševanje nalog po obrambnem načrtu ter sredstev za financiranje priprav v dejavnostih, ki so posebnega pomena za SLO in DS;

– opravlja druge naloge s področja SLO in DS v skladu z zakonskimi in drugimi pravnimi akti;

– potrjuje oziroma daje soglasje k samoupravnim splošnim aktom samoupravnih organizacij in skupnosti, kadar je tako določeno v zakonu;

– daje skupščini predloge za ustanovitev organizacij združenega dela in drugih organizacij in skupnosti;

– predlaga skupščini izvolitve, imenovanja in razrešitve s področja njegove pristojnosti;

– sprejme poslovnik o svojem delu;

– ustanavlja komisije in druga stalna in občasna delovna telesa za proučevanje in pripravo zadev ter opravljanje nalog iz svoje pristojnosti;

– opravlja druge zadeve, za katere je pristojen v skladu z zakonom in drugimi predpisi ter s tem statutom.

177. člen

Izvršni svet sklepa družbene dogovore in samoupravne sporazume, s katerimi se izvaja v odlokih, v družb. planu in na drug način dogovorjena politika, ki jo je sprejela skupščina občine. Druge družbene dogovore lahko sklepa samo, če ga za to pooblasti skupščina občine.

2. Sestava izvršnega sveta ter pravice in dolžnosti njegovih članov

178. člen

Izvršni svet sestavljajo predsednik in določeno število članov. Število članov izvršnega sveta določi skupščina občine ob imenovanju.

Skupščina občine voli predsednika izvršnega sveta na predlog občinske kandidacijske konference in po opravljenem kandidacijskem postopku, člane pa na predlog kandidata za predsednika in po poprej opravljenem kandidacijskem postopku.

Izvršni svet ima lahko podpredsednika izvršnega sveta, ki se voli na enak način kot člani izvršnega sveta.

179. člen

Predsednika, podpredsednika in člane izvršnega sveta voli skupščina občine za štiri leta.

Za predsednika in podpredsednika izvršnega sveta ne more biti ista oseba izvoljena dvakrat zaporedoma.

Člani izvršnega sveta so lahko največ dvakrat zaporedoma izvoljeni za to funkcijo.

Predsednik in člani izvršnega sveta so izvoljeni, če so dobili najmanj dve tretjini glasov vseh delegatov vsakega zbora.

180. člen

Predsednik, podpredsednik in člani izvršnega sveta dajo pred predsednikom skupščine občine slovesno izjavo iz 153. člena statuta.

181. člen

Predsednik izvršnega sveta vodi in usklajuje delo v izvršnem svetu, predstavlja izvršni svet, sklicuje seje izvršnega sveta in jih vodi, skrbi za izvajanje sklepov izvršnega sveta in podpisuje akte, ki jih izdaja izvršni svet.

Če je predsednik izvršnega sveta odsoten ali zadržan, ga nadomešča v vseh pravicah in dolžnostih podpredsednik izvršnega sveta ali član, ki ga določi predsednik.

182. člen

Član izvršnega sveta ima pravico predlagati obravnavanje posameznih vprašanj iz pristojnosti izvršnega sveta, dati pobudo za pripravo odlokov in drugih splošnih aktov, za katerih predlaganje je pristojen izvršni svet in predpisov, ki jih izvršni svet sam izdaja, dati pobudo za uveljavljanje novih rešitev pri urejanju socialističnih, samoupravnih, družbeno ekonomskih in drugih odnosov, ki so širšega skupnega in splošnega pomena, predlagati izvršnemu svetu, da določi načelna stališča in smernice za delo občinskih upravnih organov ter se udeleževati obravnavanja in odločanja o vseh vprašanjih o katerih razpravlja izvršni svet.

Član izvršnega sveta je osebno odgovoren za svoje delo in v skladu s svojimi pravicami in dolžnostmi za delo in odločitve izvršnega sveta.

Člani izvršnega sveta so odgovorni za izvajanje politike in stališč izvršnega sveta v vseh zadevah, ki jim jih poveri izvršni svet.

183. člen

Člani izvršnega sveta uživajo enako imuniteto kot delegati v skupščini občine.

O imuniteti člana izvršnega sveta odloča izvršni svet. Predsednik izvršnega sveta mora obvestiti skupščino občine o odločitvah izvršnega sveta v zvezi z imuniteto njegovih članov.

184. člen

Predsednik izvršnega sveta ima pravico predlagati skupščini občine razrešitev podpredsednika ali posameznih članov izvršnega sveta in izvolitev novih. Razrešitev ali odstop predsednika izvršnega sveta ali odstop večine članov ima za posledico odstop celotnega izvršnega sveta.

185. člen

Če izvršni svet kolektivno odstopi ali če mu je izglasovana nezaupnica, ostane v svoji funkciji do izvolitve novega izvršnega sveta.

Izvršni svet, predsednik oziroma član izvršnega sveta ima pravico, da svoj odstop obrazloži.

186. člen

Član izvršnega sveta ne more biti predsednik organa upravljanja v OZD ter drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, predsednik ali član izvršnega organa upravljanja, individualni poslovodni organ OZD, predsednik ali član kolektivnega poslovodnega organa organizacije in skupnosti, kot tudi ne oseba na stalnem delu v izvršnem organu družbeno politične organizacije občine.

3. Način dela in delovna telesa izvršnega sveta

187. člen

Izvršni svet dela in odloča o vprašanjih iz svoje pristojnosti na sejah, ki so praviloma javne.

Izvršni svet lahko sklene, da je seja tajna, če meni, da je to potrebno glede na gradivo, ki se obravnava na seji. Izvršni svet odloča veljavno, če je na seji navzoča večina članov ter sprejema sklepe in druge odločitve z večino glasov vseh članov.

188. člen

Izvršni svet lahko oblikuje stalna aličasna delovna oziroma posvetovalna telesa. Njihovo področje in število članov določi s sklepom.

Delovna telesa izvršnega sveta vodijo praviloma člani izvršnega sveta.

189. člen

Izvršni svet v skladu z določbami tega statuta s poslovnikom in drugimi akti samostojno ureja notranjo organizacijo, način dela izvršnega sveta ter njegovih delovnih teles ter druga za njegovo delo pomembna vprašanja. Poslovnik sprejme izvršni svet.

190. člen

Za opravljanje strokovnih in organizacijskih nalog v zvezi z delovanjem izvršnega sveta ima izvršni svet sekretarja.

Sekretarja imenuje in razrešuje izvršni svet na predlog predsednika izvršnega sveta, za svoje delo pa je odgovoren izvršnemu svetu.

4. Akti izvršnega sveta

191. člen

Izvršni svet izdaja odredbe, navodila, sklepe in odločbe, kadar je za to pooblaščen.

Način sprejemanja in izdajanja aktov je urejen v poslovniku izvršnega sveta.

5. Razmerje izvršnega sveta do skupščine občine

192. člen

Izvršni svet je odgovoren skupščini občine v okviru pravic in dolžnosti za stanje na vseh področjih družbenega življenja v občini in se je dolžan ravnati po smernicah in sklepih, ki so jih sprejeli zbori skupščine občine v zvezi z izvajanjem politike, ki jo je določila skupščina.

193. člen

Izvršni svet poroča skupščini oziroma posameznim zborom o stanju in problemih na vseh področjih družbenega življenja v občini. Obvešča jih tudi o izvrševanju zakonov, odlokov, drugih predpisov in splošnih aktov. Izvršni svet predlaga skupščini ali posameznim zborom tudi oblikovanje politike do določenih vprašanj ter sprejem potrebnih odlokov in drugih splošnih aktov.

Izvršni svet lahko zahteva od občinske skupščine, da se opredeli do določenih vprašanj in da smernice za nadaljnje delo.

Izvršni svet mora občinski skupščini in posameznim zborom na njihovo zahtevo dati poročilo o izvajanju politike in izvrševanju zakonov, odlokov in drugih aktov občinske skupščine.

194. člen

Na zahtevo skupščine občine ali njenega zbora je izvršni svet dolžan takoj proučiti pojave in gibanja na posameznih področjih družbenega življenja v občini, oceniti učinke uresničevanja politike in izvrševanja odlokov in drugih splošnih aktov skupščine občine ter ugotoviti vzroke, zaradi katerih se določena politika ali predpisi niso v celoti ali pa nepopolno uresničevali oziroma izvajali in o tem poročati s predlogom ukrepov skupščini občine ali njenemu zboru.

Če izvršni svet ne ukrepa pravočasno ali ne predlaga ustreznih ukrepov, začne skupščina postopek za ocenitev njegovega dela in za ugotovitev vzrokov, ki so povzročili nezadovoljivo stanje.

Postopek za ocenitev dela izvršnega sveta se podrobneje določi s poslovnikom skupščine občine.

195. člen

Če izvršni svet meni, da ne bo mogel zagotoviti izvajanja dogovorjene politike ali izvrševanja odloka ali drugih splošnih aktov, ki jih je sprejela skupščina občine ali da ne more prevzeti odgovornosti za opravljanje svoje funkcije, lahko postavi vprašanje zaupnice. Izvršni svet lahko postavi vprašanje zaupnice tudi v primeru, če skupščina občine ne sprejme odloka ali drugega splošnega akta, ki ga predlaga izvršni svet.

196. člen

Vsak zbor skupščine občine lahko na predlog delegacije v zboru postavi vprašanje zaupnice izvršnemu svetu. Vprašanje zaupnice izvršnemu svetu mora skupščina občine obravnavati. Če skupščina občine izglasuje izvršnemu svetu nezaupnico, je ta dolžan odstopiti.

6. Razmerje izvršnega sveta do delegacij in delegatov skupščine občine

197. člen

Člani izvršnega sveta se udeležujejo sej občinske skupščine in njenih zborov ter so dolžni na zahtevo dati mnenje k osnutkom predpisov in mnenja o drugih vprašanjih s področja dela izvršnega sveta in občinskih upravnih organov.

Delegacije in delegati v zborih skupščine občine in njenih delovnih telesih imajo pravico zahtevati od izvršnega sveta pojasnila, mišljenja, stališča ter strokovne in druge ocene o vprašanjih, o katerih bo skupščina občine odločala.

198. člen

Izvršni svet je dolžan v roku, določenem s poslovnikom odgovoriti na vprašanje delegatov o izvrševanju svojih pravic in dolžnosti, o sprejetih ukrepih za katere je pooblaščen ter o drugih vprašanjih, ki se nanašajo na njegovo delo, na delo občinskih upravnih organov in uresničevanje odgovornosti do skupščine občine.

7. Razmerje izvršnega sveta do družbeno političnih organizacij

199. člen

Izvršni svet sodeluje z družbeno političnimi organizacijami v občini o vprašanjih, ki imajo pomen za te organizacije in za uresničevanje njihove vloge.

200. člen

Izvršni svet je dolžan družbeno političnim organizacijam v občini na njihovo zahtevo ali na lastno pobudo dajati podatke, pojasnila in mnenja, ki so potrebna za spremljanje in ocenjevanje njegovega dela, obravnavati pobude, predloge, pripombe in druga stališča družbeno političnih organizacij ter jih obveščati o svojih stališčih, o storjenih ukrepih ter rezultatih teh ukrepov.

201. člen

Izvršni svet sodeluje s pristojnimi organi in telesi družbeno političnih organizacij, posebno pri predlaganju in sprejemanju ukrepov za učinkovito izvajanje politike ter izvrševanje zakonov glede zaščite samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine, v postopku proučevanja osnutkov odlokov, drugih predpisov in splošnih aktov iz pristojnosti skupščine občine, pri pripravi in sklepanju družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov, pri pripravi družbenega plana razvoja občine, drugih planov in programov razvoja in o drugih vprašanjih, ki so pomembna za uresničevanje pravic in dolžnosti izvršnega sveta in družbenopolitičnih organizacij v občini.

8. Razmerja izvršnega sveta do družbenih svetov

202. člen

Izvršni svet je udeleženec v delu družbenih svetov, če tako določa odlok o ustanovitvi družbenega sveta, ter enakopravno z ostalimi udeleženci v delu sveta obravnava predloge, stališča in mnenja ter tudi sam predlaga obravnavo v svetu.

Izvršni svet je dolžan pri svojem delu obravnavati mnenja in predloge družbenih svetov pri skupščini občine in družbenih svetov pri občinskih upravnih organih.

Če izvršni svet ne sprejme mnenja ali predloga družbenega sveta, pošlje o tem pismeno obvestilo z navedbo razlogov skupščini občine in drugim udeležencem pri delu družbenega sveta.

9. Razmerje izvršnega sveta do občinskih samoupravnih interesnih skupnosti

203. člen

Izvršni svet in organi samoupravne interesne skupnosti sodelujejo zlasti pri planiranju razvoja ustreznih dejavnosti, pri zbiranju in obdelavi informacij, pri izvajanju družbeno dogovorjene kadrovske politike, pri predlogih predpisov in drugih splošnih aktov, organizirajo skupno opravljanje strokovnih nalog oziroma se sporazumevajo o smotni in usklajeni organizaciji in načinu opravljanja strokovnih nalog v občinskih upravnih organih in strokovnih službah samoupravnih interesnih skupnostih, ustanovljajo skupne komisije in delovna telesa ter izmenjujejo podatke, pobude, mnenja ter razvijajo druge oblike medsebojnega sodelovanja.

204. člen

Izvršni svet v skladu s svojo odgovornostjo spremlja delo organov občinskih samoupravnih interesnih skupnosti ter jim posreduje svoja stališča, predloge in mnenja glede izvajanja dogovorjene politike, odlokov in drugih splošnih aktov, ki jih je za ustrezno področje sprejela skupščina občine.

Občinske samoupravne interesne skupnosti dajejo izvršnemu svetu podatke, informacije in poročila glede izvajanja zakonov in dogovorjene politike in ga obveščajo o svojih sklepih oziroma ukrepih v zvezi z navedenimi stališči, predlogi in mnenji.

205. člen

Izvršni svet lahko predlaga skupščini občine, da začasno uredi vprašanje, od katerega je bistveno odvisno delo občinske samoupravne interesne skupnosti, če ta tudi po predhodnem opozorilu izvršnega sveta sama ne uredi takega vprašanja.

Če izvršni svet ugotovi, da so nastale v posameznih občinskih samoupravnih interesnih skupnostih bistvene motnje pri uresničevanju določene dejavnosti ali pa na drug način huje oškodovani družbeni interesi, predlaga skupščini občine, da uporabi zoper njih ustreznečasne ukrepe za varstvo samoupravnih pravic in družbene lastnine.

206. člen

Izvršni svet ima enake pravice in obveznosti do skupščine občinskih samoupravnih interesnih skupnosti kot do skupščine občine in njenih zborov v primerih, kadar skupščina občinskih samoupravnih interesnih skupnosti enakopravno odločajo s pristojnimi zbori skupščine občine o posameznih zadevah iz njihove skupne pristojnosti.

10. Razmerje izvršnega sveta do organizacij združenega dela

207. člen

Izvršni svet sodeluje z organizacijami združenega dela o vprašanjih s svojega delovnega področja, ki so pomembna za delo teh organizacij. Pri sodelovanju z organizacijami združenega dela izvršni svet pridobiva mnenje teh organizacij o posameznih predpisih in drugih splošnih aktih, ki jih izda ali predlaga njihovo izdajo skupščini občine.

208. člen

Izvršni svet je dolžan obravnavati pobude in predloge organizacij združenega dela, zavzeti stališča do njih ter jih obvestiti o svojih stališčih ter po potrebi vabiti njihove predstavnike na seje izvršnega sveta in na seje delovnih teles.

209. člen

Izvršni svet predlaga skupščini občine sprejem začasnih ukrepov za družbeno varstvo samoupravnih pravic in družbene lastnine, če nastanejo v organizaciji združenega dela, ki je posebnega družbenega pomena, bistvene motnje v samoupravnih odnosih

ali so huje prizadeti družbeni interesi ali kadar organizacija združenega dela ne izpolnjuje z zakonom določenih obveznosti.

11. Razmerje izvršnega sveta do občinskih upravnih organov

210. člen

Izvršni svet je odgovoren skupščini občine, da občinski upravni organi izvajajo oziroma zagotavljajo izvajanje politike ter izvrševanje zakonov, odlokov in drugih splošnih aktov, družbeni plan občine in druge planske dokumente občine ter širših družbeno političnih skupnosti.

Občinski upravni organi morajo obveščati izvršni svet o svojem delu ter o problematiki na njihovem področju. Na njegovo zahtevo pa so mu dolžni dati podatke, poročila in pojasnila o zadevah s svojega delovnega področja.

211. člen

Izvršni svet usklajuje in usmerja delo občinskih upravnih organov. Obravnava periodična oziroma letna poročila in druga vprašanja, ki zadevajo delovna področja posameznega ali več upravnih organov.

212. člen

Občinski upravni organi lahko zahtevajo od izvršnega sveta, da obravnava in se opredeli o posameznih vprašanih v zvezi z izvajanjem politike, odlokov in drugih predpisov, kakor tudi o vprašanih v zvezi s pripravo odlokov ali drugih predpisov oziroma ukrepov.

213. člen

Izvršni svet skrbi, da delajo občinski upravni organi racionalno in učinkovito, da so jim v ta namen na razpolago ustrezna tehnična in druga materialna sredstva, kakor tudi da uporabljajo pri svojem delu sodobne delovne metode.

VI. OBČINSKI UPRAVNI ORGANI

1. Funkcije občinskih upravnih organov

214. člen

Upravne funkcije iz občinske pristojnosti opravljajo občinski upravni organi.

215. člen

Občinski upravni organi v mejah svojih pravic in dolžnosti občine:

- izvajajo politiko, ki jo določi občinska skupščina in skupščine širših družbeno političnih skupnosti, izvršujejo zakone, druge predpise in splošne akte občinske skupščine in izvršnega sveta ter organov širših družbeno političnih skupnosti in zagotavljajo njihovo izvajanje;
- izvajajo določeno politiko in izvršujejo zakone, planske in urbanistične dokumente, odloke, druge predpise ter splošne akte skupščine občine in njenega izvršnega sveta;
- izvajajo smernice skupščine občine ter načelna stališča in smernice njenega izvršnega sveta;
- odgovarjajo za stanje in spremljajo stanje in razvoj na področjih, za katera so ustanovljeni, opozarjajo na pojave, ki jih ugotovijo pri izvajanju zakonov in drugih predpisov ter določene politike in dajejo pobude za reševanje s teh področij izvršnemu svetu in občinski skupščini;
- izdajajo izvršne predpise, za katere so pooblašteni;
- odgovarjajo za stanje na področjih, za katera so ustanovljeni in seznanjajo s svojimi ugotovitvami izvršni svet, po potrebi pa tudi skupščino;
- spremljajo stanje na področjih, za katera so ustanovljeni in dajejo pobudo za reševanje vprašanj na teh področjih
- pripravljajo načrte organiziranja in delovanja svojih dejavnosti v vojni ter usmerjajo delo pripadajočih organizacij in skupnosti glede izvajanja obrambnih priprav in izdelave obrambnih načrtov;
- odločajo o upravnih stvareh;
- opravljajo upravno nadzorstvo in druge zadeve;

- pripravljajo predpise in druge splošne akte;
- opravljajo druge zadeve, ki jih določata ustava in zakon oziroma statut občine ter druga strokovna dela za skupščino občine in njen izvršni svet.

216. člen

Občinski upravni organi v mejah svojega delovnega področja izvajajo priprave in druge naloge, ki jih določajo predpisi s tega področja. Pri opravljanju zadev splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite sodelujejo med seboj in se ravna po stališčih izvršnega sveta in sklepih komiteja za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, sveta za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito ter republiških upravnih organov.

217. člen

Na področju iz pristojnosti organov občinskih samoupravnih interesnih skupnosti, organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti posebnega družbenega pomena, sodelujejo upravni organi z organi teh samoupravnih organizacij in skupnosti, izmenjujejo z njimi stališča, zagotavljajo medsebojno obveščanje o delu, skupno pripravljajo predloge, ukrepe, poročila in informacije zlasti o zadevah, o katerih samoupravne interesne skupnosti soodločajo s skupščino občine.

218. člen

Upravni organi s svojim delom zagotavljajo na področjih, ki spadajo v njihovo pristojnost in na katerih so neposredno odgovorni za izvrševanje predpisov, učinkovito uresničevanje pravic in interesov delovnih ljudi in občanov, organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter redno seznanjajo občinsko skupščino in izvršni svet o stanju na posameznih področjih, ju obveščajo o svojih ugotovitvah ter dajejo predloge za uspešnejše delovanje občinske uprave.

Na področjih iz pristojnosti samoupravnih interesnih skupnosti in organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnosti posebnega družbenega pomena, kjer te skupnosti in organizacije samostojno spremljajo dogajanja, sodelujejo pri oblikovanju in izvajanju politike, predlagajo in izvajajo ustrezne ukrepe ter dajejo predloge s svojega delovnega področja. Upravni organi sodelujejo s temi organizacijami in skupnostmi, izmenjujejo stališča in zagotavljajo medsebojno obveščenost o delu, še posebej pa v zadevah, v katerih samoupravne interesne skupnosti soodločajo z občinsko skupščino.

219. člen

Občinski upravni organi so samostojni pri opravljanju svojih nalog v okviru pooblastil, statuta in drugih predpisov in so za svoje delo odgovorni skupščini občine in njenemu izvršnemu svetu.

220. člen

Delo upravnih organov je javno, kolikor ni z zakonom ali aktom občinske skupščine, izdanim na podlagi zakona, določeno, da je treba posamezne podatke varovati kot tajnost oziroma da se ne sme objaviti.

2. Temeljna organizacija občinskih upravnih organov

221. člen

Občinski upravni organi se ustanovijo kot individualno vodeni upravni organi in kot kolegijski upravni organi. Individualno vodeni upravni organi so občinski oddelki, občinske uprave in občinski inšpektorat. Kolegijski upravni organi so občinski komiteji.

222. člen

Upravni organi se organizirajo kot komiteji, oddelki, uprave in inšpektorat.

Komiteji se ustanovijo za opravljanje upravnih, strokovnih in drugih zadev na področju, na katerem je potrebno zagotoviti usklajevanje več družbenih dejavnosti oziroma stalno in organizirano koordinacijo in sodelovanje upravnega organa s samoupravnimi organizacijami in skupnostmi ter družbeno političnimi organizacijami ali povezovanje in usklajevanje pri izvrševanju nalog, ki so skupnega pomena zaradi zagotavljanja enotnosti pri izvajanju dogovorjene politike, pri izvrševanju drugih predpisov in splošnih aktov.

Komiteji se ustanovijo na naslednjih področjih:

- dejavnosti družbenih dejavnosti vzgoje in izobraževanja, kulture, telesne kulture, raziskovalne dejavnosti, zdravstva, socialnega varstva in drugih;
- sistema informiranja;
- borčevskih zadev;
- družbenega planiranja;
- prostorskega planiranja;
- varstva narave in okolja;
- urbanizma, gradbeništva, komunalnih in stanovanjskih zadev;
- industrije, trgovine, preskrbe, prometa in zvez, gostinstva, turizma;
- družbene kontrole cen;
- štipendiranja itd.

Oddelki in uprave se ustanove za opravljanje upravnih zadev iz pristojnosti občine na področjih, na katerih je izvrševanje politike in zakonov, drugih predpisov in drugih splošnih aktov v celoti ali v znatnem obsegu v pristojnosti upravnega organa, predvsem pa na področjih:

- notranjih zadev;
- ljudske obrambe;
- politike družbenih prihodkov;
- geodetskih del.

Inšpektorat se ustanovi za opravljanje vseh vrst inšpekcijskega nadzora, ki je v pristojnosti občine.

Naloge iz delovnega področja komiteja v okviru pooblastil, določenih z odlokom občinske skupščine, opravlja komite kot kolegijski organ ter predsednik komiteja.

223. člen

Upravne organe in njihova delovna področja določi občinska skupščina z odlokom.

S tem odlokom se uredijo tudi razmerja občinskih upravnih organov do skupščine občine, do izvršnega sveta, do organizacij združenega dela, do samoupravnih interesnih skupnosti, do krajevnih skupnosti, do družbeno političnih organizacij, do delovnih ljudi in občanov ter medsebojna razmerja občinskih upravnih organov.

224. člen

Upravni organ se praviloma ustanovi za več področij, upošteva obseg, vrsto, medsebojno povezanost in način izvrševanja upravnih nalog tako, da se zagotovi njihovo učinkovito opravljanje in uveljavi smotrna organizacija in metode dela, omogoči pa tudi ustrezno samoupravno organiziranje delavcev v delovnih skupnostih upravnega organa in uresničevanje njihovih samoupravnih pravic, obveznosti in odgovornosti. Izjemoma se upravni organ ustanovi za posamezno področje, če to terja narava dela in se tako zagotovi smotrna organizacija dela.

225. člen

Skupščina občine in izvršni svet imata strokovno službo za opravljanje strokovnih in drugih opravil za potrebe skupščine in njenega izvršnega sveta.

3. Funkcionarji, ki vodijo občinske upravne organe

226. člen

Občinske upravne organe vodijo funkcionarji. Občinski oddelki in občinski inšpektorat vodi in predstavlja načelnik, občinsko upravo direktor, občinski komite pa predsednik.

227. člen

Funkcionarje upravnih organov, ki se imenujejo izmed članov izvršnega sveta, imenuje občinska skupščina na predlog predsednika izvršnega sveta, ostale funkcionarje pa na podlagi javnega razpisa na predlog komisije za volitve, imenovanja in kadrovske zadeve po predhodnem mnenju občinske konference SZDL.

Funkcionar upravnega organa se imenuje za dobo 4 let in je lahko ponovno imenovan samo še za 4 leta.

228. člen

Za funkcionarja upravnega organa je lahko imenovan, kdor poleg splošnih pogojev izpolnjuje še naslednje pogoje: da ima visoko ali vsaj višjo strokovno izobrazbo iz delovnega področja upravnega organa in da je družbeno politično aktiven.

229. člen

Na predlog predsednika izvršnega sveta lahko skupščina občine imenuje tudi namestnika funkcionarja, ki vodi upravni organ.

Če ni imenovan namestnik, nadomešča funkcionarja, ki vodi občinski upravni organ, če je ta odsoten ali zadržan, z vsemi pooblastili in odgovornostmi drug funkcionar ali vodilni delavec, ki ga določi izvršni svet.

230. člen

Funkcionar mora na podlagi in v mejah ustave, zakona, statuta ter drugih predpisov in splošnih aktov, smernic skupščine občine ter načelnih stališč in smernic izvršnega sveta vestno opravljati funkcijo, ki mu je poverjena in je osebno odgovoren za njeno opravljanje, kot tudi za delo organa, ki ga vodi ter za stanje na področju, za katerega je organ ustanovljen.

Funkcionar upravnega organa organizira in vodi delo upravnega organa in skrbi za uspešno izvajanje upravnih nalog ter za pravilnost in zakonitost dela upravnega organa.

Funkcionar upravnega organa je dolžan poročati občinski skupščini, njenim zborom in izvršnemu svetu o stanju na ustreznem področju in o delu upravnega organa, katerega vodi.

Na zahtevo občinske skupščine, njenega zbora, izvršnega sveta in njihovih teles mora dati obvestila in pojasnila o vprašanih s področja organa, ki ga vodi. Na vprašanja delegatov na seji skupščine ali sejah zborov je dolžan dati odgovor.

4. Delovne skupnosti občinskih upravnih organov

231. člen

Delavci, ki opravljajo naloge v upravnem organu, oblikujejo delovno skupnost upravnega organa.

Pravice, dolžnosti in odgovornosti delavcev delovnih skupnosti upravnih organov se urejajo s samoupravnimi akti delovnih skupnosti na podlagi zakona.

232. člen

Sredstva za delo upravnih organov se zagotavljajo v proračunu občine glede na obseg, zahtevnost, program in izvajanje programa upravnih organov.

Sredstva se zagotavljajo na podlagi ovrednotenega programa dela vsakega upravnega organa, ki ga sprejme občinska skupščina.

Delavci delovnih skupnosti pridobivajo dohodek delovne skupnosti iz sredstev za delo upravnega organa primerno načelom svobodne menjave dela v skladu s samoupravnim sporazumom, sklenjenim med delovno skupnostjo in upravnim organom.

VII. DRUŽBENI SVETI

233. člen

Zaradi organiziranega družbenega vpliva na razvijanje in zagotavljanje demokratičnega samoupravnega in družbenega odločanja z doslednim uresničevanjem delegatskih odnosov, zaradi organiziranega ustvarjalnega vzpodbujanja razvoja socialističnih samoupravnih družbeno ekonomskih odnosov in zaradi širšega družbenega vplivanja na uresničevanje funkcije oblasti, določanja in izvajanja družbene politike ter opravljanje družbenih zadev, se v občini ustanovijo družbeni sveti.

Družbene svete ustanovi skupščina občine z odlokom na podlagi družbenega dogovora, ki ga sklenejo udeleženci v delu družbenega sveta.

234. člen

Zaradi podružbljanja funkcij upravnih organov, obravnavanja vprašanj, ki se nanašajo na izvajanje politike in izvrševanje zakonov in drugih predpisov ter za spremljanje dela ter organov, se družbeni sveti lahko ustanove tudi pri posameznih upravnih organih oziroma na posameznih področjih upravnega delovanja.

Družbene svete pri posameznih upravnih organih oziroma na področjih upravnega delovanja ustanovi skupščina občine z odlokom.

VIII. VARSTVO SAMOUPRAVNIH PRAVIC, DRUŽBENE LASTNINE IN ZAKONITOSTI

235. člen

Varstvo samoupravnih pravic, družbene lastnine in zakonitosti varujejo v občini Velenje:

- skupščina občine in njeni pristojni organi, določeni s tem statutom;
- samoupravna sodišča;
- sodišča združenega dela;
- družbeni pravobranilec samoupravljanja;
- redna sodišča;
- javna tožilstva;
- javno pravobranilstvo;
- organ za vodenje postopka o prekršku;
- organi javne varnosti.

Oblike in način uresničevanja družbenega varstva samoupravnih pravic in družbene lastnine določata ustava in zakon.

1. Oblike in ukrepi družbenega varstva

236. člen

Pri uresničevanju družbenega varstva družbene lastnine se zagotavlja varstvo socialističnih samoupravnih družbeno ekonomskih odnosov na podlagi družbene lastnine.

Z družbenim varstvom po 1. odstavku tega člena se zagotavlja varstvo pravic dela z družbenimi sredstvi in drugih pravic, če se onemogoča ali omejuje njihovo uresničevanje, uzurpirajo družbena sredstva ali kako drugače nezakonito z njimi razpolaga ali če se uporabljajo družbena sredstva v nasprotju s svojo naravo in namenom, če so hujše prizadeti družbeni interesi pri njihovi uporabi, upravljanju in razpolaganju ali če se kako drugače onemogoča uresničevanje družbene funkcije družbene lastnine.

237. člen

Skupščina občine nastopa pri uresničevanju družbenega varstva z začasnimi ukrepi, če nastanejo v organizaciji združenega dela bistvene motnje v samoupravnih odnosih ali so hujše prizadeti družbeni interesi ali če organizacija združenega dela ne izpolnjuje z zakonom določenih obveznosti.

238. člen

Z začasnimi v zakonu določenimi ukrepi družbenega varstva nastopa skupščina občine, če to določa zakon, pa tudi skupščina druge družbeno politične skupnosti.

Skupščina občine nastopa z začasnimi ukrepi družbenega varstva proti organizacijam združenega dela, ki imajo svoj sedež v občini Velenje ali pa v njej opravljajo svojo dejavnost.

239. člen

Zakon o združenem delu določa v členih 619., 620. in 621., kdaj so v organizaciji združenega dela nastale motnje v samoupravnih odnosih in kdaj je organizacija združenega dela oškodovala družbene interese.

240. člen

Skupščina občine lahko nastopa zoper organizacijo združenega dela z naslednjimi začasnimi ukrepi družbenega varstva:

1. odstavi poslovodni organ;
2. odstavi posamezne delavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi;
3. razpusti delavski svet;

4. razpusti izvršilni organ;
5. začasno omeji uresničevanje posameznih samoupravnih pravic delavcev;
6. imenuje začasni organ v organizaciji združenega dela;
7. odredi še druge v zakonu določenečasne ukrepe.

Začasna ukrepa iz 5. in 6. točke 1. odstavka tega člena ne smeta trajati dlje kot to določa zakon.

241. člen

Pobudo začasne ukrepe družbenega varstva zoper organizacijo združenega dela lahko dajo: zbor delavcev temeljne organizacije, organ samoupravne delavske kontrole, sindikat, služba družbenega knjigovodstva, ustanovitelj organizacije združenega dela, pristojni organ skupščine občine, sodišče in upniki.

Družbeni pravobranilec samoupravljanja je upravičen in dolžan predlagati skupščini občine ukrepe iz 1. odstavka tega člena.

242. člen

Odločitev o razpustitvi delavskega sveta vsebuje tudi določbe o razpisu volitev za nove člane delavskega sveta.

243. člen

Odločitev o razpustitvi izvršilnega organa vsebuje tudi določbe o roku, v katerem mora delavski svet izvoliti člane novega izvršilnega organa.

Dokler ni izvoljen nov izvršilni organ, izvršuje njegove pravice in dolžnosti začasno delavski svet.

244. člen

Odločitev o odstavitvi poslovodnega organa organizacije združenega dela vsebuje tudi določbe o objavi razpisa za novega poslovodnega organa ter imenovanje tistega, ki bo začasno izvrševal njegove pravice in dolžnosti.

245. člen

Z odločitvijo o odstavitvi delavca, ki ima posebna pooblastila in odgovornosti, se imenuje delavec, ki bo do imenovanja novega delavca opravljal delo odstavljenega delavca in določi rok, v katerem mora biti imenovan oziroma razporejen drug delavec, ki ima posebna pooblastila in odgovornosti.

246. člen

Skupščina občine lahko imenuje v organizaciji združenega dela začasni organ, če se v njej, izredno hudo kršijo 619., 620. in 621. člen zakona o združenem delu.

247. člen

Preden odloči o začasnem ukrepu družbenega varstva, lahko določi skupščina občine delavcem v organizaciji združenega dela rok za odpravo razlogov, ki so podlaga za začasni ukrep.

Če se v organizaciji združenega dela v določenem roku ne odpravijo razlogi, ki so podlaga za začasen ukrep iz 1. odstavka tega člena, lahko imenuje skupščina občine s svojo odločitvijo začasen organ in določi obenem ukrepe za odpravo razlogov, zaradi katerih je bil ukrep odrejen.

248. člen

Odločitev o imenovanju začasnega poslovodnega organa in njegova pooblastila se vpišejo v sodni register.

249. člen

Skupščina občine določa z odločitvijo, s katero imenuje začasni organ ali prenehajo z delom vsi ali posamezni organi organizacij združenega dela in katere funkcije upravljanja oziroma izvršilne ali poslovodne funkcije prevzema začasni organ.

250. člen

Mandat začasnega organa preneha z dnem, ko preteče čas za katerega je bil imenovan.

Začasni organ, organ upravljanja in delavci v organizaciji združenega dela lahko predlagajo skupščini občine naj njen ukrep

256. člen

Organizacija združenega dela mora poslati organu, ki opravlja nadzorstvo nad zakonitostjo njenega dela, na njegovo zahtevo obvestila in podatke, ki jih potrebuje za nadzorstvo.

3. Samoupravna sodišča

257. člen

Samoupravna sodišča, ki delujejo v občini Velenje so samostojni družbeni organi, ki v enotnem sistemu oblasti in samoupravljanja delavskega razreda in vseh delovnih ljudi opravljajo sodno funkcijo v mejah svoje pristojnosti, določene z ustavo, zakonom in aktom o ustanovitvi.

258. člen

Samoupravna sodišča rešujejo:

1. spore iz družbeno ekonomskih in drugih samoupravnih odnosov med organizacijami združenega dela, samoupravnimi interesnimi skupnostmi in drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi;
2. spore iz medsebojnih razmerij, ki jih delovni ljudje samostojno urejajo v organizacijah združenega dela, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ali ki izvirajo iz pravic, s katerimi prosto razpolagajo, če jim jih poverijo in če ni z zakonom določeno, da določene vrste sporov rešujejo izključno redna sodišča;
3. spore o pravicah, s katerimi občani prosto razpolagajo, če jim jih poverijo in če ni z zakonom določeno, da določene vrste sporov rešujejo izključno redna sodišča.

259. člen

Samoupravna sodišča se ustanavljajo s samoupravnim aktom. Priložnostna arbitraža se lahko ustanovi tudi s pogodbo, sklenjeno v pisni obliki.

Samoupravna sodišča ustanavljajo organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti, druge samoupravne organizacije in skupnosti ter delovni ljudje in občani.

Samoupravna sodišča za določene vrste sporov se lahko ustanovijo tudi z zakonom.

Samoupravna sodišča se ustanavljajo kot stalna ali kot priložnostna.

260. člen

Samoupravna sodišča so:

- stalne arbitraže, ki jih delovni ljudje in občani ustanavljajo za poravnavanje in odločanje v sporih med družbenimi pravnimi osebami in med družbenimi pravnimi osebami ter fizičnimi osebami, ki izhajajo iz medsebojnih pogodbenih odnosov;
- priložnostne arbitraže, ki se ustanavljajo za rešitev posameznega spora, ki je že nastal, ali vseh bodočih sporov, ki utegnejo nastati iz določenega pogodbenega razmerja;
- notranje arbitraže, ki se ustanavljajo za reševanje sporov o pravicah in dolžnostih iz samoupravnih odnosov, ki nastajajo v okviru organizacij združenega dela, drugih samoupravnih organizacij in samoupravnih interesnih skupnosti ali med njimi;
- samoupravna sodišča pri družbenih organizacijah in društvih, ki jih ustanavljajo člani teh organizacij in društev za poravnavanje in odločanje o sporih med organizacijo in njenimi člani, ki izvirajo iz izvrševanja pravic in obveznosti članov določenih v splošnih aktih organizacije ter o sporih med člani organizacije, ki nastanejo v zvezi z dejavnostjo organizacije;
- poravnalni sveti, ki se ustanavljajo za posredovanje pri sporazumnem reševanju sporov in za razvijanje dobrih odnosov med občani, med člani delovne skupnosti ter med občani oziroma delovnimi ljudmi in samoupravnimi organizacijami in skupnostmi.

4. Sodišča združenega dela

261. člen

Sodišča združenega dela so samostojni družbeni organi, ki opravljajo kot samostojna sodišča v enotnem sistemu oblasti in samoupravljanja sodno funkcijo v mejah svoje z ustavo in zakonom določene pristojnosti.

V SR Sloveniji opravljajo sodno funkcijo kot sodišča združenega dela splošna sodišča združenega dela in posebna sodišča združenega dela.

preneha še pred določenim časom, če so prenehali razlogi, zaradi katerih ga je skupščina odredila.

Pobudo po 2. odstavku tega člena lahko da tudi sindikat in družbeni pravobranilec samoupravljanja.

Skupščina občine mora ves čas spremljati uresničevanje začasnega ukrepa in presoditi ali so še razlogi zanj.

Prenehanje mandata iz 1. odstavka tega člena se vpiše v sodni register. Odlok o začasnem ukrepu družbenega varstva se šteje za dokončen akt.

251. člen

Določbe tega statuta o začasnih ukrepih družbenega varstva se smiselno uporabljajo tudi za organ upravljanja, izvršilni organ in poslovodni organ v delovni skupnosti organizacije združenega dela, banki, zavarovalni skupnosti, kmetijski ali drugi zadrugi, samoupravni interesni skupnosti in drugi samoupravni organizaciji in skupnosti, če zakon ne določa drugače.

2. Nadzorstvo nad zakonitostjo dela organizacij združenega dela

252. člen

Nadzorstvo nad zakonitostjo dela organizacij združenega dela opravlja pristojni organ občine, ki je določen v tem statutu, in sicer za organizacije združenega dela, ki imajo svoj sedež v občini Velenje, če ni v zakonu predpisano, da ga opravlja organ kakšne druge družbeno politične skupnosti.

Z nadzorstvom nad zakonitostjo dela po 1. odstavku tega člena je mišljeno tudi nadzorstvo glede usklajenosti samoupravnih splošnih aktov organizacije združenega dela z ustavo in zakonom, kakor tudi z drugimi samoupravnimi splošnimi akti, s katerimi morajo biti v skladu.

Pri nadzorstvu nad zakonitostjo dela organizacije združenega dela ima organ iz 1. odstavka tega člena pravice in dolžnosti, ki jih določa zakon.

253. člen

Pri nadzorstvu nad zakonitostjo dela organizacije združenega dela ima skupščina občine pravico in dolžnost deloma ali v celoti zadržati izvršitev vsakega samoupravnega splošnega akta organizacije združenega dela, ki je v nasprotju z zakonom oziroma samoupravnim splošnim aktom, s katerim mora biti v skladu.

254. člen

Če individualni poslovodni organ oziroma predsednik kolegijskega poslovodnega organa organizacije združenega dela zadrži izvršitev samoupravnega splošnega akta oziroma sklepa delavskega sveta ali drugega organa v organizaciji združenega dela, ki ni v skladu z ustavo oziroma je v nasprotju z zakonom, obvesti o tem skupščino občine. Skupščina občine mora v 30 dneh po prejemu obvestila obravnavati zadržani samoupravni splošni akt oziroma sklep in izdati o tem odločbo.

Če skupščina občine ne odloči v roku iz 2. odstavka tega člena, se sme zadržani samoupravni splošni akt oziroma sklep uporabljati.

255. člen

Skupščina občine lahko zadrži v skladu z zakonom izvršitev sklepa, drugega akta ali dejanja organizacije združenega dela, s katerim se kršijo samoupravne pravice delavcev ali je prizadeta družbena lastnina.

Če skupščina občine zadrži izvršitev samoupravnega splošnega akta oziroma sklepa delavskega sveta ali drugega organa organizacije združenega dela, za katerega meni, da ni v skladu z ustavo, oziroma je v nasprotju z zakonom, mora začeti v 8 dneh od izdaje odločbe, s katero ga je zadržala, postopek pred ustavnim sodiščem za oceno ustavnosti oziroma zakonitosti zadržanega akta.

Če skupščina občine zadrži izvršitev samoupravnega splošnega akta oziroma sklepa delavskega sveta ali drugega organa organizacije združenega dela, za katerega meni, da ni v skladu z drugim samoupravnim splošnim aktom, s katerim bi moral biti v skladu, mora začeti v 8 dneh od izdaje odločbe, s katero ga je zadržala, postopek pred sodiščem združenega dela za oceno skladnosti. Če skupščina občine ne začne postopka pred Ustavnim sodiščem oziroma sodiščem združenega dela v rokih iz 2. in 3. odstavka tega člena, neha veljati odločba, s katero je zadržala izvršitev in se sme zadržani samoupravni splošni akt uporabljati.

262. člen

Sodišča združenega dela odločajo v sporih in drugih z zakonom opredeljenih zadevah, spremljajo in proučujejo družbene odnose in pojave, ki so pomembni za uresničevanje njihovih funkcij in dajejo organizacijam združenega dela, drugim organizacijam in skupnostim, državnim organom ter skupščinam samoupravnih interesnih skupnosti in skupščini občine predloge za uresničevanje samoupravnega položaja samoupravnih pravic delovnih ljudi ter druge predloge za zagotavljanje ustavnosti in zakonitosti, družbene odgovornosti in socialistične morale.

263. člen

Funkcijo splošnega sodišča združenega dela v občini Velenje izvršuje Sodišče združenega dela v Celju.

Posebna sodišča združenega dela se ustanovijo s samoupravnim splošnim aktom za odločanje v sporih o samoupravnih pravicah in obveznostih iz družbeno ekonomskih in drugih samoupravnih odnosov, ki nastajajo v samoupravnih interesnih skupnostih ali med njimi in so pristojna za tista območja, ki pristopijo k samoupravnemu splošnemu aktu.

Za odločanje na II. stopnji in za izvrševanje drugih z zakonom določenih opravil je za sodišča združenega dela pristojno Sodišče združenega dela SRS v Ljubljani.

264. člen

V sodiščih združenega dela opravljajo sodniško dolžnost in so pri sojenju enakopravni s sodniki, ki imajo lastnost delavca v združenem delu v sodišču, delovni ljudje in občani kot sodniki.

Sodnike sodišč združenega dela voli in razrešuje skupščina občine Velenje skupaj z drugimi skupščinami občin na območju katerih deluje sodišče združenega dela.

265. člen

Za sodnika sodišča združenega dela je lahko izvoljen polnoletni jugoslovanski državljan, ki ima potrebne izkušnje in znanje za opravljanje sodniške funkcije in je moralno-politično primeren za sodniško dolžnost.

Za sodnika sodišča združenega dela je lahko izvoljen tudi sodnik rednega sodišča. Z izvolitvijo za sodnika sodišča združenega dela mu ne preneha dolžnost sodnika rednega sodišča in ne lastnost delavca v združenem delu v rednem sodišču.

5. Družbeni pravobranilec samoupravljanja

266. člen

Družbeni pravobranilec samoupravljanja kot samostojni organ družbene skupnosti ukrepa in vlogo pravna sredstva ter izvršuje druge z zakonom določene pravice in dolžnosti, da se uresničuje družbeno varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine.

267. člen

Družbeni pravobranilec samoupravljanja začne postopek za varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine na lastno pobudo ali na pobudo delavcev, organov samoupravne kontrole, organizacij združenega dela, drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, društev družbeno političnih in drugih organizacij, občanov ter organov družbeno politične skupnosti.

268. člen

Družbeni pravobranilec samoupravljanja predlaga skupščini občine, da uporabi z ustavo in zakonom predvidene ukrepe, če nastanejo v organizaciji združenega dela, v drugi samoupravni organizaciji ali skupnosti bistvene motnje v samoupravnih odnosih, če so huje prizadeti družbeni interesi ali če organizacija oziroma skupnost ne izpolnjuje z zakonom določenih obveznosti.

Če skupščina občine brez predloga družbenega pravobranilca samoupravljanja uporabi ukrep po prejšnjem odstavku tega člena, obvesti o tem družbenega pravobranilca samoupravljanja, ki pošlje skupščini v obravnavo svoje mnenje o uporabljenem ukrepu.

269. člen

Družbeni pravobranilec samoupravljanja začne pred občinsko skupščino v okviru njene pristojnosti postopek za razveljavitev ali odpravo sklepa ali drugega akta organizacije združenega dela, druge samoupravne organizacije ali skupnosti oziroma organa družbeno politične skupnosti, s katerim se kršijo samoupravne pravice delovnih ljudi ali oškoduje družbena lastnina.

270. člen

Družbeni pravobranilec samoupravljanja je samostojni organ družbene skupnosti, ki izvršuje pravice in dolžnosti določene z ustavo, z zveznim zakonom o družbenem pravobranilcu samoupravljanja in z republičkim zakonom o družbenem pravobranilcu samoupravljanja. Družbeni pravobranilec samoupravljanja je samostojen za izvrševanje svoje funkcije in je odgovoren za njeno izvajanje.

V zvezi z uresničevanjem te odgovornosti lahko socialistična zveza delovnega ljudstva in zveza sindikatov razpravljata o dejavnosti družbenega pravobranilca samoupravljanja.

271. člen

Družbenega pravobranilca samoupravljanja imenuje na predlog socialistične zveze delovnega ljudstva in zveze sindikatov skupščina družbeno politične skupnosti po opravljenem kandidacijskem postopku izmed delavcev, ki so se v svojem dosedanjem delu odlikovali pri graditvi samoupravljanja in dobro poznajo družbeno ekonomske odnose.

272. člen

Družbeni pravobranilec samoupravljanja se imenuje za osem let in ne sme biti znova imenovan za to funkcijo.

6. Redna sodišča

273. člen

Redna sodišča kot organi državne oblasti opravljajo, sodno funkcijo v mejah svoje pristojnosti, določene z ustavo in zakonom, v enotnem sistemu oblasti in samoupravljanja delavskega razreda in vseh delovnih ljudi.

Funkcijo rednih sodišč opravljajo temeljna sodišča, višja sodišča in Vrhovno sodišče SRS v Ljubljani.

274. člen

V občini Velenje izvršuje sodno funkcijo Temeljno sodišče Celje na svoji enoti v Titovem Velenju, za določene zadeve pa na sedežu temeljnega sodišča.

Za odločanje na drugi stopnji in za izvrševanje drugih z zakonom določenih sodnih opravil je za območje Temelnega sodišča Celje pristojno Višje sodišče v Celju.

275. člen

Temeljno sodišče odloča v sporih o temeljnih osebnih razmerjih, o pravicah in obveznostih občanov, o pravicah in obveznostih družbeno političnih skupnosti, izreka kazni in druge kazeške sankcije storilcem kaznivih dejanj in drugih dejanj, ki so kot kazniva določena z zakonom, odloča o zakonitosti posamičnih aktov državnih organov in organizacij, ki izvršujejo javna pooblastila, odloča v sporih o premoženjskih in delovnih razmerjih, če odločanje v takšnih sporih ni poverjeno samoupravnim sodiščem in o drugih razmerjih, če zakon tako določa.

276. člen

Število sodnikov in sodnikov porotnikov določi na predlog temeljnega sodišča in jih tudi voli skupščina občine Velenje skupaj s skupščinami občin z območja, na katerem posluje Temeljno sodišče Celje.

277. člen

Sodniki temeljnega sodišča se volijo za osem let in so po poteku te dobe lahko ponovno izvoljeni.

278. člen

Prosta sodniška mesta objavijo skupščine z območja temeljnega sodišča v skladu s sklenjenim sporazumom.

Z objavo se začne kandidacijski postopek, ki ga izvede socialistična zveza delovnega ljudstva.

V kandidacijskem postopku se obravnavajo kandidati, ki so se na objavo sami prijavili in kandidati, ki jih je evidentirala socialistična zveza delovnega ljudstva.

Socialistična zveza delovnega ljudstva sporoči skupščini ustrezne družbeno politične skupnosti mnenje o vseh prijavljenih in evidentiranih kandidatih.

Volitve sodnikov na sodniška mesta, ki postanejo prosta s potekom mandatne dobe, morajo biti opravljene najpozneje 15 dni pred potekom te dobe.

279. člen

Za sodnika temeljnega sodišča je lahko izvoljen jugoslovanski državljan, ki je diplomiran pravnik in izpolnjuje splošne pogoje za sklenitev delovnega razmerja ter je moralno-politično primeren in izpolnjuje pogoje o strokovnosti, določene s posebnim zakonom.

Sodnik temeljnega sodišča ne more biti delegat skupščine občine, ki ga je volila.

280. člen

Razrešitev sodnikov temeljnega sodišča določa zakon.

7. Temeljno javno tožilstvo

281. člen

Temeljno javno tožilstvo je samostojen državni organ, ki preganja storilce kaznivih dejanj in drugih z zakonom določenih dejanj, ki so kazniva ter opravlja druge z zakonom določene zadeve.

282. člen

Funkcijo javnega tožilstva na območju občine Velenje opravlja Temeljno javno tožilstvo v Celju — po enoti v Velenju, določene zadeve, ki jih podrobneje opredeljuje zakon, pa opravlja tudi neposredno.

283. člen

Javnega tožilca temeljnega javnega tožilstva in njegove namestnike imenuje in razrešuje na predlog javnega tožilca SR Slovenije — Skupščina občine Velenje skupaj s skupščinami z območja, na katerem deluje temeljno javno tožilstvo.

Javni tožilec SR Slovenije predlaga imenovanje javnega tožilca in njegovih namestnikov po predhodno priskrbljenem mnenju socialistične zveze delovnega ljudstva.

284. člen

Temeljno javno tožilstvo v okviru svoje dejavnosti spremlja in proučuje družbene odnose in pojave, ki so pomembni za uresničevanje njihovih funkcij ter daje Skupščini občine Velenje, državnim in drugim organom in samoupravnim organizacijam in skupnostim ter družbeno političnim organizacijam predloge za preprečevanje družbi nevarnih in škodljivih pojavov in za utrjevanje zakonitosti družbene odgovornosti in socialistične morale.

Temeljno javno tožilstvo ima pravico in dolžnost, da obvešča Skupščino občine Velenje o uporabi zakonov in o svojem delu.

285. člen

Za javnega tožilca in namestnika javnega tožilca temeljnega javnega tožilstva je lahko imenovan jugoslovanski državljan, ki je diplomiran pravnik in izpolnjuje splošne pogoje za sklenitev delovnega razmerja, ter je moralno-politično primeren in izpolnjuje pogoje o strokovnosti določene s posebnim zakonom.

8. Javno pravobranilstvo

286. člen

Javno pravobranilstvo je samostojen organ občine Velenje, ki zastopa občino, njene organe, organizacije in sklade, ki so pravne osebe ter krajevne skupnosti pred sodišči in drugimi organi

glede njihovih premoženjskih pravic in koristi ter izvršuje druge pravice in dolžnosti določene z zakonom.

287. člen

Funkcijo javnega pravobranilstva za območje občine Velenje opravlja Javno pravobranilstvo v Celju.

288. člen

Javnega pravobranilca imenuje Skupščina občine Velenje na predlog izvršnega sveta, po predhodnem kandidacijskem postopku, ki ga opravi socialistična zveza delovnega ljudstva, skupaj s skupščinami občin na območju katerih deluje Javno pravobranilstvo v Celju.

Za javnega pravobranilca sme biti imenovan jugoslovanski državljan, ki je diplomiran pravnik in izpolnjuje splošne pogoje za pridobitev lastnosti delavca v združenem delu, ter je moralno-politično primeren in izpolnjuje pogoje o strokovni sposobnosti določene s posebnim zakonom.

Javni pravobranilec se imenuje za osem let in je po poteku te dobe lahko ponovno imenovan.

289. člen

Javni pravobranilec odgovarja za svoje delo Skupščini občine Velenje. Javni pravobranilec spremlja in proučuje družbene odnose in pojave, ki so pomembni za uresničevanje njegove funkcije in daje osebam, ki jih zastopa ter družbeno političnim organizacijam predloge za preprečevanje družbi nevarnih in škodljivih pojavov in za utrjevanje zakonitosti, družbene odgovornosti in socialistične morale.

Javni pravobranilec obvešča Skupščino občine Velenje o pojavih, ki imajo poseben pomen za pravno varnost družbenega premoženja in o svojem delu.

Javni pravobranilec ne more biti delegat v Skupščini občine Velenje, ki ga je imenovala in ne opravlja službe ali dela, ki ni združljivo z njegovo funkcijo.

Javnega pravobranilca razreši Skupščina občine Velenje skupaj z drugimi skupščinami občin, ki so ga imenovala.

Razlogi za razrešitev javnega pravobranilca so določeni z zakonom.

9. Organ za postopek o prekrških

290. člen

Organ za postopek o prekrških je samostojni organ občine Velenje ter je za svoje delo odgovoren njeni skupščini.

Organ za postopek o prekrških je pristojen, da vodi na prvi stopnji postopek o prekrških.

291. člen

Organ za postopek o prekrških spremlja in proučuje družbene odnose in pojave, ki so pomembni za uresničevanje njihove funkcije in daje skupščini občine ter drugim državnim organom in samoupravnim organizacijam ter skupnostim predloge za preprečevanje prekrškov in drugih škodljivih pojavov in za utrjevanje zakonitosti, družbene odgovornosti in socialistične morale in poroča skupščini občine o uporabi predpisov o prekrških in o problemih, ki se pojavljajo pri njegovem delu.

Sredstva za delo organa za postopek o prekrških zagotavlja skupščina občine.

Občinskega sodnika za prekrške voli in razrešuje skupščina občine.

Prosto mesto sodnika za prekrške objavi Skupščina občine Velenje po lastni pobudi, na predlog organa za postopek o prekrških ali na predlog republiškega sekretariata za pravosodje, organizacijo uprave in proračun, najmanj 30 dni pred volitvami sodnika za prekrške. Objava se priobči v Uradnem listu SR Slovenije.

292. člen

Z objavo se začne kandidacijski postopek, ki ga izvede socialistična zveza delovnega ljudstva. V kandidacijskem postopku se obravnavajo kandidati, ki so se na objavo sami prijavili in kandidati, ki jih je evidentirala socialistična zveza delovnega ljudstva.

Socialistična zveza delovnega ljudstva sporoči skupščini občine mnenje o vseh prijavljenih in evidentiranih kandidatih in svoj predlog.

293. člen

Za sodnika za prekrške in njegovega namestnika je lahko izvoljen diplomirani pravnik, ki je jugoslovanski državljan, ki izpolnjuje pogoje za delo v državnem organu in je moralnopolitično primeren za opravljanje sodnika za prekrške ter izpolnjuje pogoje o strokovni sposobnosti določene s posebnim zakonom.

Sodnik za prekrške se voli za osem let in je po poteku te dobe lahko ponovno izvoljen.

Sodnika za prekrške razreši Skupščina občine Velenje.

10. Postaja milice

294. člen

Postaja milice je organ za neposredno opravljanje nalog s področja javne varnosti na območju občine Velenje.

Postajo milice ustanovi in odpravi skupščina občine v soglasju z republiškim sekretarjem za notranje zadeve.

Pobudo za ustanovitev in odpravo postaje milice lahko poda skupščina občine ali republiški sekretar za notranje zadeve.

Pri ustanovitvi postaje milice oziroma njenega oddelka je potrebno upoštevati stanje javne varnosti, strukturo in število prebivalstva, gospodarsko in kulturno razvitost, gostoto cestnega prometa, migracijska gibanja, turizem in druge okoliščine, ki so značilne za območje, za katero naj se postaja milice ustanovi.

295. člen

Postaja milice Velenje varuje življenje in osebno varnost ljudi in premoženja, preprečuje kazniva dejanja, odkriva dejanja ter odkriva in prijema storilce kaznivih dejanj in druge iskanе osebe, opravlja določene zadeve s področja varovanja z ustavo določenega reda, vzdržuje javni red in mir, nadzoruje in ureja promet na javnih cestah, pomaga, da se odpravijo posledice, nastale zaradi splošne nevarnosti, ki jo povzročijo elementarne in druge nesreče, zagotavlja državnim organom, organizacijam združenega dela in drugim organizacijam z javnim pooblastilom izvršitev nalog, ki spadajo v njihovo pristojnost, če naletijo pri njihovi izvršitvi na fizično upiranje ali če ga upravičeno pričakujejo, sodelujejo z občinskim upravnim organom, pristojnim za notranje zadeve o vprašanih, ki spadajo v delovno področje postaje milice.

Predlaga uvedbo postopka o prekršku, določenega s predpisom, ki ga neposredno izvršuje postaja, opravlja druge zadeve, ki jih določa zakon ali predpis izdan na podlagi zakona.

296. člen

Komandirja postaje milice imenuje brez razpisa in ga razreši skupščina občine v soglasju z republiškim sekretarjem za notranje zadeve.

Pobudo za imenovanje in razrešitev komandirja postaje milice lahko da skupščina občine ali republiški sekretar za notranje zadeve.

297. člen

Komandir postaje milice je odgovoren za svoje delo in delo postaje milice ter njenega oddelka skupščini občine in republišкому sekretarju za notranje zadeve. Komandir postaje milice poroča skupščini občine in njenemu izvršnemu svetu na zahtevo ali iz lastne pobude, o vprašanih s področja organizacije in dela postaje milice oziroma oddelka.

11. Uprava za notranje zadeve

298. člen

Uprava za notranje zadeve je področni organ republiškega sekretariata za notranje zadeve za opravljanje notranjih zadev iz republiške pristojnosti.

Upravo za notranje zadeve vodi načelnik, ki je za svoje delo neposredno odgovoren republišкому sekretarju za notranje zadeve.

Načelnika uprave za notranje zadeve imenuje brez razpisa in razreši republiški sekretar za notranje zadeve potem, ko je dobil mnenje Skupščine občine Velenje in mnenje ostalih občinskih skupščin z območja, na katerem je ustanovljena Uprava za notranje zadeve v Celju.

299. člen

Delovno območje in pristojnosti Uprave za notranje zadeve v Celju so določene z zakonom.

IX. LJUDSKA OBRAMBA IN DRUŽBENA SAMOZAŠČITA

300. člen

Občina Velenje v skladu z ustavo, zakonom, temelji sistema splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite ter obrambnimi in varnostnimi načrti na svojem območju ureja in razvija splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, organizira in vodi teritorialno obrambo, narodno zaščito in civilno zaščito. Ob naravnih in drugih nesrečah sprejema ukrepe za zaščito in reševanje ljudi in materialnih dobrin, v primeru izrednih razmer ali drugih nevarnosti ukrepe za njihovo odpravljanje, v vojni pa organizira in vodi splošni ljudski odpor.

Obrambni in varnostni načrt občine Velenje sprejemata svet za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito skupščine občine in komite za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito.

V skladu s prejšnjim odstavkom določa občina svoj obrambni načrt.

301. člen

Pravice in dolžnosti občine na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite izvršujejo v mejah svoje pristojnosti določene z zakonom:

- skupščina občine;
- komite za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito;
- svet za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito skupščine-občine;
- izvršni svet;
- upravni organ za ljudsko obrambo in drugi upravni organi;
- občinski štab za teritorialno obrambo;
- občinski štab za civilno zaščito;
- med vojno pa tudi predsedstvo skupščine občine.

302. člen

Skupščina občine obravnava zadeve, ki so splošnega pomena za razvoj in krepitev splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite in v ta namen sprejema odloke in druge akte s tega področja, usmerja obrambne priprave na območju občine ter sprejema ukrepe za učinkovito delovanje vseh nosilcev družbene samozaščite.

Skupščina občine spodbuja nosilce družbene samozaščite v občini ter spremlja izvajanje nalog s področja ljudske obrambe in družbene samozaščite.

303. člen

Če se skupščina občine zaradi vojni razmer ne more sestati, odloča o vseh vprašanih iz njene pristojnosti predsedstvo občinske skupščine, v skladu z zakonom.

Skupščina občine imenuje in določi število članov predsedstva občinske skupščine.

304. člen

Svet za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito skupščine občine opravlja naloge, ki so določene z zakonom ter naloge, ki mu jih določi skupščina občine z odlokom.

Komite za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito spremlja in ocenjuje varnostne in vojnopolitične razmere in pri tem opravlja naloge, ki so določene z zakonom.

V primeru izrednih razmer ali drugih nevarnosti sprejema komite ukrepe za njihovo preprečevanje in odpravljanje in v ta namen v skladu z zakonom odloča o uporabi narodne zaščite, organov za notranje zadeve ter drugih sil in sredstev.

Ob neposredni vojni nevarnosti in v vojni komite usmerja izvajanje ukrepov za pripravljenost in usmerja in vodi splošni ljudski odpor.

305. člen

Za pravočasno odkrivanje nevarnosti in spremljanje vseh vrst nevarnosti vojnih dejstev in nevarnosti naravnih in drugih nesreč ter za obveščanje in alarmiranje o teh nevarnostih, usta-

novi skupščina občine z odlokom službo za opazovanje in obveščanje.

306. člen

Izvršni svet, upravni organ, pristojen za ljudsko obrambo in drugi upravni organi ter organi za notranje zadeve opravljajo na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite naloge, ki so določene z zakonom in naloge, ki jih v skladu z zakonom določi skupščina občine.

307. člen

Za organiziranje in pripravljanje delovnih ljudi in občanov za splošni ljudski odpor se v občini Velenje ustanovijo enote teritorialne obrambe ter občinski štab za teritorialno obrambo.

Občinski štab za teritorialno obrambo vadi enote teritorialne obrambe na območju občine, kolikor ni zanje pristojen višji štab za teritorialno obrambo in opravlja druge naloge, ki so določene z zakonom, odredbami nadrejenih štabov in komiteja za splošno ljudsko obrambo in družbene samozaščite.

308. člen

Za organizirano usmerjanje in pripravljanje delovnih ljudi in občanov za vodenje in usposabljanje enot civilne zaščite ter za odrejanje in usmerjanje zaščitnih in reševalnih ukrepov v vojnih akcijah, ob naravnih in drugih hudih nesrečah ter v drugih izrednih razmerah, se ustanovijo štabi za civilno zaščito v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih ter v drugih organizacijah in skupnostih.

Občinski štab za civilno zaščito imenuje izvršni svet skupščine občine.

Občinski štab za civilno zaščito izvršuje svoje naloge v skladu s pristojnostmi, določenimi z zakonom in je za svoje delo odgovoren svetu za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, izvršnemu svetu in višjemu štabu za civilno zaščito.

309. člen

V krajevnih skupnostih delovni ljudje in občani, organizirani v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, samoupravnih organizacijah in skupnostih, družbeno političnih in družbenih organizacijah ter društvih, uresničujejo politiko ljudske obrambe, varnosti in družbene samozaščite in se neposredno organizirajo, pripravljajo in usposablajo za preprečevanje in odkrivanje škodljivih sovražnih delovanj, za oborožen boj in druge oblike odpora, za varstvo in reševanje ogroženega prebivalstva in materialnih dobrin ob vojnih akcijah, ob naravnih in drugih hudih nesrečah ter v drugih izrednih razmerah, za preskrbo oboroženih sil in prebivalstva ter za izvrševanje drugih nalog, tako kot je to določeno z zakonom, statutom in obrambnim načrtom krajevne skupnosti oziroma občine.

Organizacijo in naloge sveta krajevne skupnosti, odbora za splošno ljudsko obrambo in samozaščito ter drugih organov in organizacij v krajevni skupnosti na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite določa v skladu z zakonom statut krajevne skupnosti.

Ob neposredni vojni nevarnosti in v vojni vodi ljudski odpor v krajevni skupnosti svet krajevne skupnosti, ki odloča tudi o vseh zadevah iz pristojnosti drugih organov krajevne skupnosti v skladu z zakonom.

Če se svet krajevne skupnosti ne more sestati, sprejema neodložljive ukrepe njegov predsednik, ki mora ukrepe dati v potrditev svetu takoj, ko se ta lahko sestane.

310. člen

Delovanje krajevnih skupnosti, temeljnih in drugih organizacij združenega dela ter drugih samoupravnih organizacij in skupnosti na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite urejajo te organizacije in skupnosti samostojno s svojimi splošnimi akti in v skladu z zakonom ter tem statutom.

Obrambni in varnostni načrti krajevnih skupnosti in organizacij združenega dela morajo biti usklajeni z obrambnim in varnostnim načrtom občine.

311. člen

Delovni ljudje in občani v temeljnih organizacijah in drugih organizacijah združenega dela ter v krajevnih skupnostih organizirajo zaščito, zavarovanje pogojev dela, družbene lastnine in objektov skupnega pomena, za varovanje reda in svojega premoženja ter za zagotavljanje mirnega in varnega življenja.

312. člen

Naloge narodne zaščite opravljajo delovni ljudje in občani po posebnem načrtu, ki ga v skladu z varnostnim načrtom sprejme pristojni organ v temeljni samoupravni skupnosti.

Ob neposredni vojni nevarnosti in v vojni izvaja narodna zaščita tudi nekatere določene naloge v okviru izvajanja ljudskega odpora.

313. člen

Skupščina občine in njeni organi, organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti ter občani skrbijo, da ustvarijo ugodne možnosti za varnost cestnega prometa v občini, organizirajo in izvajajo prometno preventivno dejavnost, skrbijo, da promet pravilno poteka in da preprečujejo prometne nezgode in druge nevarnosti.

Za uveljavljanje družbene samozaščite na področju preventive in vzgoje v cestnem prometu v občini skrbi svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu.

Sestavo, naloge in način dela sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu določi skupščina občine z odlokom, usklajenim z zakonom.

314. člen

Delovni ljudje in občani imajo pravico in dolžnost, da na temelju družbene samozaščite varujejo pred požarom družbeno premoženje in premoženje občanov.

V samoupravni interesni skupnosti za varstvo pred požarom uresničujejo delovni ljudje in občani svoje in družbene potrebe po varstvu pred požari in drugimi nesrečami ter pospešujejo razvoj družbene samozaščite na tem področju.

X. SODELOVANJE OBČINE Z DRUGIMI DRUŽBENO POLITIČNIMI SKUPNOSTMI IN ORGANIZACIJAMI

315. člen

Občina Velenje sodeluje s SR Slovenijo, drugimi občinami ter drugimi organizacijami in skupnostmi zaradi uresničevanja svojih nalog, urejanja vprašanj skupnega pomena, izmenjave izkušenj in medsebojne pomoči v skladu z ustavo, tem statutom in družbenimi dogovori.

1. Sodelovanje s SR Slovenijo

316. člen

Skupščina občine in njeni organi sodelujejo v delu Skupščine SR Slovenije v postopku sprejemanja zakonov in drugih splošnih aktov in drugih zadevah v pristojnosti Skupščine SR Slovenije z oblikovanjem pripomb, mnenj in stališč k zadevam, ki jih obravnavajo zbori Skupščine SR Slovenije.

Pripombe, mnenja in stališča, ki se oblikujejo v občini v zadevah, ki jih obravnavajo zbori Skupščine SR Slovenije, se usklajujejo in določajo v pristojnih zborskih skupščine ter v skupinah delegatov, ki so oblikovane za delegiranje delegatov v zbor združenega dela in zbor občin Skupščine SR Slovenije.

Pristojni zbori skupščine občine usklajujejo in oblikujejo pripombe, mnenja in stališča, ki se oblikujejo v samoupravnih organizacijah in skupnostih in jih tudi sami oblikujejo v zadevah, ki so skupnega pomena za organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti, zlasti pa: družbeni plan, zadovoljevanje skupnih in splošnih družbenih potreb, prostorsko planiranje, zakone, ki nalogajo občinam obveznosti in splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito.

317. člen

Pri obravnavi posamezne zadeve z dnevnega reda seje zbora Skupščine SR Slovenije oblikujejo pristojni zbori pripombe, mnenja in stališča: kot splošne smernice za delo delegata v zboru Skupščine SR Slovenije in kot sklepe, ki jih naj delegat zastopa v pristojnem zboru Skupščine SR Slovenije.

Pred odločanjem pristojnega zbora skupščine občine sodelujejo pri oblikovanju predlogov, mnenj in stališč izvršni svet občinske skupščine ter v okviru svojih pristojnosti daje svoja mnenja in stališča.

Občinski upravni organi lahko predlagajo izvršnemu svetu svoje pripombe, mnenja in stališča k zadevam, ki jih obravnavajo pristojni zbori; izvršni svet poda svoje mnenje pristojnemu

zboru tudi glede pripomb, mnenj in stališč občinskih upravnih organov.

318. člen

V zadevah, ki jih po tem statutu ne obravnavajo pristojni zbori skupščine občine, oblikujejo pripombe, mnenja in stališča pristojne skupine delegatov na način in po postopku, ki ga določa ustrezní poslovnik.

Skupščina občine lahko predlaga Skupščini SR Slovenije predlog za izdajo zakona in je pooblaščen predlagatelj zakonskega predpisa.

Občinski upravni organi so dolžni na zahtevo republiških upravnih organov dajati poročila, obvestila in mnenja v zvezi z reševanjem upravnih zadev.

Skupščina občine sodeluje s Skupščino SR Slovenije tudi po svojem delegatu na zasedanju zbora občin.

Zbori skupščine občine pošiljajo na zasedanje zbora občin Skupščine SR Slovenije delegate glede na vprašanja, ki se bodo obravnavala, in sicer izmed članov delegacij temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti oziroma delegatov družbeno političnega zbora.

2. Druga sodelovanja

319. člen

Delovni ljudje in občani občine Velenje sodelujejo pri urejanju zadev skupnega interesa in pomena po načelih prostovoljnosti in solidarnosti z delovnimi ljudmi in občani sosednjih občin.

320. člen

Za urejanje zadev skupnega pomena ustanovi občina skupaj s sosednjimi občinami skupni medobčinski organ samoupravljanja.

V medobčinskem organu samoupravljanja in v medobčinski skupnosti delegati občin usklajujejo stališča ter se dogovarjajo o urejanju skupnih vprašanj.

Zadeve, ki so skupnega pomena, se določijo z dogovorom občin in opredelijo v statutu skupnosti občin oziroma medobčinskega organa samoupravljanja, ki ga sprejmejo skupščine občin.

321. člen

Občina Velenje je soustanovitelj sveta občin celjskega območja, ki je posvetovalni organ v celjski regiji.

Občina Velenje je član skupnosti slovenskih občin.

322. člen

V okviru navezovanja občasnih ali trajnih prijateljskih vezi s posameznimi občinami ali organizacijami in mesti doma in v tujini, pospešuje občina Velenje krepitev prijateljstva, spoznavanja med prebivalci, gospodarsko sodelovanje, izmenjavo informacij in izkušenj na področju delovanja občine, mesta in družbenih organizacij, počitniške izmenjave otrok in mladine, prirejanja skupnih razstav in kulturnih prireditev, športnih tekmovanj ter skupne udeležbe v določenih koristnih mednarodnih akcijah.

Načelno politiko sodelovanja, sklepe o pobratenju ali trajnem prijateljstvu ter včlanitvi v mednarodno organizacijo, sprejema skupščina občine na skupni seji vseh zborov.

XI. OBVEŠČANJE DELOVNIH LJUDI IN OBČANOV

323. člen

Obveščanje je ustavna pravica in dolžnost delovnih ljudi in občanov, organiziranih v temeljnih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter družbeno političnih skupnostih. Obveščanje je dejavnost posebnega družbenega pomena.

Družbeni sistem obveščanja na vseh ravneh tvorijo vsi dejavniki, ki sodelujejo v procesih obveščanja v delegatskem sistemu.

Družbenim sistemom informiranja naj zagotavlja usklajeno evidentiranje, zbiranje, obdelava in izkazovanje podatkov in dejstev, ki so pomembni za spremljanje, planiranje in usmerjanje družbenega razvoja ter dostopnost informacij o teh podatkih in dejstvih.

V družbenem sistemu informiranja so subjekti informiranja vsi tisti, ki sodelujejo v procesih obveščanja v delegatskem sistemu, se samoupravno sporazumevajo o najustreznejših načinih informiranja delovnih ljudi in občanov ter pri tem izkoriščajo predvsem obstoječa sredstva informiranja. Pri tem morajo dati prednost predhodnim primerjalnim informacijam v zgodnjih fazah procesa odločanja, na osnovi katerih se bodo delovni ljudje in občani lahko pravočasno samoupravno odločali in vzemali stališča. Te informacije morajo biti hitre, točne, celovite, jasne in razumljive.

324. člen

Za zagotovitev ustreznega obveščanja delovnih ljudi in občanov so posebej odgovorni tudi:

— zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti, ki enakovredno sprejemata odloke in druge akte, ki se nanašajo na splošna vprašanja informiranja v občini in na splošne pogoje obveščanja;

— družbeno politični zbor, ki sprejema stališča o zadevah, ki se nanašajo na splošna vprašanja informiranja in na splošne pogoje javnega obveščanja;

— delovni ljudje, združeni v socialistični zvezi delovnih ljudi, ki ob uresničevanju politične in akcijske enotnosti socialističnih sil pri usmerjanju družbenega razvoja občine med drugimi tudi zagotavljajo obveščanje delovnih ljudi in vplivajo na uresničevanje vloge sredstev obveščanja;

— organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti in drugi organi, ki opravljajo dejavnosti posebnega družbenega pomena, ki so dolžni seznanjati delovne ljudi in občane s svojimi delovnimi programi, samoupravnimi akti in z rezultati svojega dela.

325. člen

Pri oblikovanju informacij, ki naj služijo za odločanje in opredeljevanje do posameznih vprašanj, je treba upoštevati predvsem naslednje elemente:

— celovit prikaz obstoječega stanja;

— primerljivost stanja, pri čemer je treba upoštevati realnost primerjav;

— cilje in razloge, ki narekujejo potrebo po spremembi stanja oziroma kaj se želi s spremembo doseči;

— temeljna razmerja in temeljne rešitve ter možne alternativne rešitve v zvezi s predlagano spremembo;

— posledice vsake izmed možnih rešitev tudi v širši družbeni skupnosti;

— konkretizacijo odgovornosti, nosilci, roki in način kontrole izvrševanja.

XII. JAVNOST DELA

326. člen

Delo skupščine in njenih organov, organov upravljanja organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti, krajevnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter družbeno političnih organizacij in društev, je javno.

S področja dela skupščine občine in njenih organov so tajni in se ne smejo objavljati predvsem podatki iz obrambnih načrtov in drugi podatki, za katere tako določijo občinska skupščina in njeni organi.

327. člen

Delovnim ljudem in občanom mora biti omogočeno, da se o zadevah, ki so dane v javno razpravo, pravočasno in na ustrezen način seznanijo in dajo v primerne roku nanje pripombe in predloge.

328. člen

O delu skupščine občine obveščajo javnost predsednik in podpredsednik občinske skupščine, predsedniki zborov, predsednik izvršnega sveta, za posamezne upravne organe pa funkcionarji, ki jih vodijo.

Osebe iz prvega odstavka tega člena lahko pooblastijo tudi druge osebe za obveščanje javnosti.

Praviloma so seje skupščine občine, njenih zborov in drugih skupščinskih teles javne, razen če občinska skupščina za posamezne zadeve ne določi drugače.

Po enakem načelu se zagotavlja javnost tudi pri delu organov samoupravljanja v temeljnih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnosti ter drugih organizacijah in skupnostih.

Skupščina občine ali pristojen zbor, ki o aktu, o katerem se je izvedla predhodna javna razprava, dokončno sklepa, je dolžan v razpravi podane pripombe in predloge obravnavati ter o njih sklepati in o zavzetih stališčih obvestiti tiste, ki so dali svoje pripombe in predloge.

Delovni ljudje in občani imajo pravico, da so obveščeni o dogodkih, ki so pomembni za njihovo življenje in delo, za stanje občine in njen razvoj ter o delovanju in pomembnejših odločitvah skupščine občine in njenih organov, organizacij združenega dela, drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter drugih organizacij, ki opravljajo družbene zadeve ali dejavnosti posebnega družbenega pomena.

329. člen

Skupščina občine in temeljne organizacije združenega dela ter druge organizacije so dolžne skrbeti za razvoj sredstev javnega obveščanja.

V občini se lahko razpiše anketa, kadar želi skupščina občine in njen izvršni svet zvedeti ali ugotoviti mnenje delovnih ljudi in občanov ali zbrati podatke o določenih pomembnih vprašanjih.

Za postopek pri anketiranju se smiselno uporabljajo določila statuta občine o referendumu.

Organ, ki anketira, je dolžan pojasniti namen ankete in poudariti njeno prostovoljnost, zagotoviti, da anketiranim njihova stališča ne bodo povzročila nobenih neugodnosti in takoj, ko je mogoče, objaviti rezultate ankete.

330. člen

Organi in organizacije, ki opravljajo dejavnost posebnega družbenega pomena, so dolžni obveščati delovne ljudi in občane o svojem delu in o vprašanjih s svojega delovnega področja na lastno ponudo ali na zahtevo pooblaščenih organizacij in organov, če je to določeno s tem statutom ali s predpisi širših družbeno političnih skupnosti.

Drugi občinski organi, samoupravne interesne skupnosti, organizacije združenega dela s področja družbenih služb in komunalne organizacije združenega dela, ki opravljajo komunalno dejavnost posebnega družbenega pomena, so dolžne poročati o svojem delu na način in v rokih, ki jih določi občinska skupščina.

Odloki in drugi predpisi ter akti skupščine občine in njenih organov se objavljajo v uradnem glasilu. Organ, ki je predpis ali akt sprejel, lahko tudi odloči, da se le-ta poleg objave v uradnem glasilu, razglasi tudi na vseh krajevnih razglasnih deskah ali s posebno objavo v drugih tiskanih glasilih ali sredstvih javnega obveščanja.

XIII. ODGOVORNOST NOSILCEV SAMOUPRAVNIH, JAVNIH IN DRUGIH FUNKCIJ

331. člen

Vsi organi in organizacije in drugi nosilci samoupravnih, javnih in drugih družbenih funkcij opravljajo svojo funkcijo na podlagi in v okviru ustave, zakonov, statotov in danih pooblastil.

Vsi nosilci samoupravnih, javnih in drugih družbenih funkcij so pri svojem delu in opravljanju funkcije pod družbenim nadzorstvom.

332. člen

Vsak nosilec družbene funkcije v skupščini občine in njenih organih, ki ga voli in imenuje skupščina občine, je skupščini osebno odgovoren za opravljanje svoje funkcije. Skupščini občine so kolektivno odgovorni izvršni svet in delovna telesa, ki jih izvoli skupščina.

Funkcionarji skupščine občine so osebno odgovorni za opravljanje funkcije v okviru svojih pravic, dolžnosti in pooblastil. V okviru politične odgovornosti lahko skupščina občine odpokliče funkcionarja ali ga razreši funkcije, postavi vprašanje njegove zaupnice, poda oceno njegovega dela ali mu izreče javni opomin.

Organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti, družbeno politične organizacije, delegacije in delegati imajo pravico podati pobudo za ugotovitev politične odgovornosti delegatov, funkcionarjev skupščine in delavcev občinskih upravnih organov ter strokovnih služb.

Skupščina občine in drugi pristojni organi so dolžni obravnavati

pobudo, proučiti navedbe v pobudi ter ugotoviti dejansko stanje in storiti vse potrebne ukrepe. O svojih ukrepih so dolžni obvestiti pobudnike.

Izvoljeni in imenovani nosilec samoupravne, javne ali druge funkcije ima pravico odstopiti in odstop obrazložiti.

XIV. SPREMEMBE IN DOPOLNITVE STATUTA

333. člen

Pobudo za spremembo ali dopolnitev statuta lahko dajo skupščina občine, njen zbor, komisija za statut občine, izvršni svet skupščine, organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti, krajevne skupnosti, druge samoupravne organizacije in skupnosti ter družbeno politične organizacije.

Spremembe in dopolnitve statuta se predlagajo preko komisije za statut občine.

O predlogu sprememb in dopolnitev statuta poda svoje stališče tudi občinska konferenca SZDL, o uvedbi postopka za spremembo in dopolnitev statuta občine pa odloča skupščina občine na seji vseh zborov.

334. člen

Ob odločitvi zbori tudi ugotovijo, ali gre za bistvene oziroma pomembne načelne spremembe ali dopolnitve ali za manj pomembne spremembe ali dopolnitve statuta.

Osnutek sprememb in dopolnitev statuta, ki vsebuje bistvene oziroma načelne spremembe, se na predlog komisije za statut obravnava v vseh zbora skupščine občine in nato predloži v javno razpravo delovnim ljudem in občanom. Po končani javni razpravi predlaga komisija za statut skupščini občine predlog sprememb in dopolnitev statuta.

O predlogu sprememb in dopolnitev statuta odločajo vsi zbori skupščine občine enakopravno. Sprememba in dopolnitev statuta je sprejeta, če zanjo glasujeta dve tretjini delegatov vsakega zbora.

335. člen

V primeru, ko pri odločanju o predlogu sprememb in dopolnitev statuta ne pride do soglasja med zbori občinske skupščine, le-ti imenujejo skupno komisijo, v katero izvoli vsak zbor enako število članov. Skupna komisija pripravi predlog za uskladitev spornih vprašanj.

Če se skupna komisija ne sporazume ali če zbori ne sprejmejo njenega sporazumnega predloga, se obravnava predlog na skupni seji zborov. Če zbori tudi na skupni seji ne dosežejo soglasja, se predlog sprememb in dopolnitev statuta odloži z dnevnega reda. Predlog se lahko da ponovno na dnevni red po preteku šestih mesecev.

XV. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

336. člen

Ta statut začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem vestniku občine Velenje.

337. člen

Z dnem uveljavitve tega statuta preneha veljati dosedanja statut občine Velenje, objavljen v Uradnem vestniku občine Velenje, št. 2/74, 9/76, 2/78, 10/79, 15/80 in 4/82 in Odlok o izvršnem svetu Skupščine občine Velenje, objavljen v Uradnem vestniku občine Velenje, št. 7/74.

338. člen

Odloki in drugi predpisi, ki so predvideni s tem statutom, morajo biti predloženi v sprejem občinski skupščini v roku enega leta po uveljavitvi statuta.

V tem roku morajo biti usklajeni s statutom tudi drugi dosednji predpisi in splošni akti skupščine občine in njenih organov.

Predsednik
Skupščine občine Velenje
Janez Basle

